

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen bifaller regeringens förslag till anslag och bemyndigande i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1) inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Anslaget för utgiftsområdet uppgår till knappt 42 miljarder kronor. De största utgiftsposterna är Polismyndigheten (knappt 22 miljarder kronor), Kriminalvården (drygt 8 miljarder kronor) och Sveriges Domstolar (drygt 5 miljarder kronor). Bemyndigandet innebär att regeringen under 2016 för anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet får ingå ekonomiska åtaganden till ett visst belopp. Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna (tidigare Folkpartiet) och Kristdemokraterna har inte deltagit i beslutet om anslagstilldelning och bemyndigande, utan redovisar sina ställningstaganden i särskilda yttranden.

Utskottet behandlar även omkring 120 motionsyrkanden som har väckts under den allmänna motionstiden 2015. Bland motionerna finns alternativa budgetförslag från Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna.

Utskottet föreslår med anledning av motioner nio tillkännagivanden till regeringen. Dessa innebär i korthet:

- Krav på uppföljning av den nya polisorganisationen (s. 49)
- Redovisning av åtgärder för en effektivare polis (s. 49 f.)
- Redovisning av åtgärder för ökad polisiär närvaro i brottsutsatta områden (s. 50)
- En lägsta nivå om 20 000 poliser (s. 51)
- En översyn av kriminalvårdens kostnader (s. 56 f.)
- Ökad polisiär tillgänglighet (s. 76)
- Polisens ska ha ökad närvaro på internet (s. 76)
- Förbättrad brottsutredning, uppföljning och återkoppling till brottsoffer (s. 77)
- Redovisning av åtgärder för bättre information om möjlighet till vittnesstöd (s. 77 f.).

Utskottet föreslår att övriga motioner avslås.

I ärendet finns 39 reservationer (S, M, SD, MP, C, V, L, KD) och 12 särskilda yttranden (M, SD, C, L, KD).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	6
Redogörelse för ärendet	15
Ärendet och dess beredning	15
Budgetprocessen i riksdagen	15
Rambeslutsprocessen	15
Uppföljning av regeringens resultatredovisning	15
Betänkandets disposition	16
Utskottets överväganden	17
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4	17
Anslag inom utgiftsområde 4	22
Polisens organisation m.m.	39
Sveriges Domstolar	52
Kriminalvården	54
Brottsförebyggande rådet	58
Prioritering av arbetet mot olika slags brott	61
Kompetens och bemötande	66
Reservationer	81
1. Uppföljning av den nya polisorganisationen, punkt 2 (S, MP, V)	81
2. Effektivare polis, punkt 3 (S, MP, V)	81
3. En lokalt förankrad polis, punkt 4 (M, C, L, KD)	82
4. Polisens närvaro på landsbygden, punkt 5 (SD)	83
5. Polisens närvaro i brottsutsatta områden, punkt 7 (S, MP, V)	84
6. Trafikpolisen, punkt 9 (M, C, L, KD)	84
7. Trafikpolisen, punkt 9 (SD)	85
8. Samverkan mot kriminella nätverk, punkt 10 (M)	86
9. Antalet poliser, punkt 11 (S, MP, V)	86
10. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (V)	87
11. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (L)	88
12. Antagningen till polisutbildningen, punkt 13 (SD)	89
13. Kortare handläggningstider för tvistemål, punkt 17 (M,C, L, KD)	90
14. Kriminalvårdens kostnader m.m., punkt 18 (S, MP, V)	91
15. Kartlägg omfattningen av hedersrelaterat förtryck, punkt 20 (V)	91
16. Särskild brottskod för vålds- och sexualbrott mot personer med funktionsnedsättning, punkt 21 (M)	92
17. Attacker och hot mot utsatta EU-medborgare, punkt 29 (L)	92
18. Polisens roll i arbetet mot hatbrott, punkt 30 (KD)	93
19. Bekämpa narkotikahandeln, punkt 32 (M)	93
20. Mängdbrott, punkt 34 (M, C)	94
21. Nykterhetskontroller, punkt 35 (KD)	95
22. Språket i rättsväsendet, punkt 36 (M)	95
23. Rättssäkra processer, punkt 37 (M)	96
24. Kontakt med unga brottsoffer, punkt 38 (KD)	97
25. Polisens tillgänglighet, punkt 39 (S, MP, V)	97
26. Utvärdera medborgarlöften, punkt 40 (M, C, L, KD)	98
27. Polisens närvaro på internet, punkt 42 (S, MP, V)	99
28. Bemötande av brottsoffer, punkt 43 (V)	99
29. Bemötande av brottsoffer, punkt 43 (KD)	100

30. Utredning, uppföljning och återkoppling till brottsoffer, punkt 44 (S, MP, V)	101
31. Rättsväsendet i kontakter med barn, punkt 45 (L)	102
32. Information om möjlighet till vittnesstöd, punkt 46 (S, MP, V)	102
33. Hatbrott, punkt 51 (M, C, L, KD)	103
34. Narkotikabrott, punkt 52 (M)	104
35. It-relaterad brottslighet, punkt 53 (M, C, L, KD)	105
36. Rättsväsendets it-kunskaper, punkt 54 (M, KD)	105
37. Personuppgiftslagen, punkt 55 (KD)	106
38. Nationell djurskyddspolis, punkt 57 (SD)	107
39. Miljöbrottslighet, punkt 60 (M, C, L, KD)	107
Särskilda yttranden	109
1. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (M)	109
2. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (SD)	111
3. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (C)	114
4. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (L)	118
5. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (KD)	121
6. Effektivare polis, punkt 3 (SD)	125
7. Polisens närvaro i brottsutsatta områden, punkt 7 (SD)	125
8. Antalet poliser, punkt 11 (SD)	125
9. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (SD)	125
10. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (KD)	126
11. Information om möjlighet till vittnesstöd, punkt 46 (SD)	126
12. Behov av förstärkt budget (M, C, L, KD)	126
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	127
Propositionen	127
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	127
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	140
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	141
<i>Tabeller</i>	
Anslag till Polismyndigheten	22
Anslag till Säkerhetspolisen	24
Anslag till Åklagarmyndigheten	25
Anslag till Ekobrottsmyndigheten	25
Anslag till Sveriges Domstolar	26
Anslag till Kriminalvården	28
Anslag till Brottsförebyggande rådet	29
Anslag till Rättsmedicinalverket	29
Anslag till Gentekniknämnden	30
Anslag till Brottsoffermyndigheten	30
Anslag till ersättning för skador på grund av brott	31
Anslag till rättsliga biträden m.m.	32
Anslag till kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	33
Anslag till avgifter till vissa internationella sammanslutningar	33
Anslag till bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	34
Anslag till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	35
Anslag till Domarnämnden	35

Anslag till Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet.....	36
--	----

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4

a) Anslagen för 2016

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 4 enligt utskottets förslag i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 4 punkt 2 och avslår motionerna

2015/16:2229 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD),

2015/16:2652 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkandena 1–5,

2015/16:2678 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 9,

2015/16:2711 av Andreas Carlson m.fl. (KD),

2015/16:2743 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD),

2015/16:2813 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4,

2015/16:2827 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 8,

2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) och

2015/16:3186 av Johan Hedin m.fl. (C).

b) Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 200 000 000 kronor under 2017–2022.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:1 utgiftsområde 4 punkt 1.

2. Uppföljning av den nya polisorganisationen

Riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om uppföljning av den nya polisorganisationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:1352 av Betty Malmberg (M) yrkande 1,

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 och

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 7 och

bifaller delvis motion

2015/16:555 av Monica Haider och Tomas Eneroth (båda S).

Reservation 1 (S, MP, V)

3. Effektivare polis

Riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om en effektivare polis och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkandena 3 och 4, bifaller delvis motion

2015/16:960 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 1 och avslår motion

2015/16:2008 av Josef Fransson och Mattias Bäckström Johansson (båda SD) yrkande 2.

Reservation 2 (S, MP, V)

4. En lokalt förankrad polis

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 3 och 13,

2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 6 och

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 3 (M, C, L, KD)

5. Polisens närvaro på landsbygden

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:1900 av Saila Quicklund och Ulf Berg (båda M),

2015/16:2084 av Runar Filper och Anders Forsberg (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1, 2 och 4.

Reservation 4 (SD)

6. Lagstadgad minimibemanning

Riksdagen avslår motion

2015/16:2008 av Josef Fransson och Mattias Bäckström Johansson (båda SD) yrkande 1.

7. Polisens närvaro i brottsutsatta områden

Riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om vikten av polisens närvaro i brottsutsatta områden och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2.

Reservation 5 (S, MP, V)

8. Hatbrottsgrupp hos Göteborgspolisen

Riksdagen avslår motion

2015/16:551 av Robert Hannah (FP).

9. Trafikpolisen

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:139 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1–3,

2015/16:1291 av Per Klarberg (SD) och

2015/16:1533 av Krister Hammarbergh och Beatrice Ask (båda M).

Reservation 6 (M, C, L, KD)

Reservation 7 (SD)

10. Samverkan mot kriminella nätverk

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 7 och

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5.

Reservation 8 (M)

11. Antalet poliser

Riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att regeringen bör vidhålla målsättningen om en minimibemanning på 20 000 poliser och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 7.

Reservation 9 (S, MP, V)

12. Återinför beredskapspolisen

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:37 av Stig Henriksson m.fl. (V) och

2015/16:94 av Allan Widman m.fl. (FP).

Reservation 10 (V)

Reservation 11 (L)

13. Antagningen till polisutbildningen

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:604 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S),

2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkande 3 och

2015/16:2836 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 1.

Reservation 12 (SD)

14. Geografisk placering av polisutbildningen

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2581 av Margareta B Kjellin (M) och

2015/16:2887 av Annika Eclund m.fl. (KD, M, C).

15. Gemensam grundutbildning inom polisen, Tullverket och Kustbevakningen

Riksdagen avslår motion

2015/16:1653 av Anders Hansson m.fl. (M) yrkandena 1 och 2.

16. Utbildning i beteendevetenskap och psykiatri

Riksdagen avslår motion

2015/16:2577 av Finn Bengtsson och Mikael Cederbratt (båda M).

17. Kortare handläggningstider för tvistemål

Riksdagen avslår motion

2015/16:1189 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 15.

Reservation 13 (M, C, L, KD)

18. Kriminalvårdens kostnader m.m.

Riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att låta analysera Kriminalvårdens kostnadseffektivitet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2648 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkandena 1–3.

Reservation 14 (S, MP, V)

19. Häktens lokalisering

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:394 av Mathias Sundin (FP) och

2015/16:2083 av Michael Svensson (M).

20. Kartlägg omfattningen av hedersrelaterat förtryck

Riksdagen avslår motion

2015/16:959 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 9.

Reservation 15 (V)

21. Särskild brottskod för vålds- och sexualbrott mot personer med funktionsnedsättning

Riksdagen avslår motion

2015/16:2336 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 16 (M)

22. Egen brottskod för djurrätsrelaterad brottslighet

Riksdagen avslår motion

2015/16:2458 av Kristina Yngwe (C) yrkande 1.

23. Bättre statistik över attacker mot asylboenden

Riksdagen avslår motion

2015/16:1146 av Magda Rasmusson (MP).

24. Bekämpa människohandelsbrott

Riksdagen avslår motion

2015/16:2256 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1.

25. Övergripping i rättssak

Riksdagen avslår motion

2015/16:48 av Jan Ericson (M).

26. Hot och kränkningar på nätet

Riksdagen avslår motion

2015/16:2207 av Hanna Westerén m.fl. (S).

27. Brott av djurrättsaktivister

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2079 av Runar Filper m.fl. (SD) yrkande 1,

2015/16:2720 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 2–5 och

2015/16:2960 av Jan R Andersson (M).

28. Patentintrång

Riksdagen avslår motion

2015/16:1491 av Andreas Norlén m.fl. (M) yrkande 3.

29. Attacker och hot mot utsatta EU-medborgare

Riksdagen avslår motion

2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 14.

Reservation 17 (L)

30. Polisens roll i arbetet mot hatbrott

Riksdagen avslår motion

2015/16:2678 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 8.

Reservation 18 (KD)

31. Snatteri

Riksdagen avslår motion

2015/16:1874 av Niklas Karlsson (S).

32. Bekämpa narkotikahandeln

Riksdagen avslår motion

2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4.

Reservation 19 (M)

33. Oseriösa asfötläggare

Riksdagen avslår motion

2015/16:2326 av Pia Hallström (M).

34. Mängdbrott

Riksdagen avslår motion

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 6.

Reservation 20 (M, C)

35. Nykterhetskontroller

Riksdagen avslår motion

2015/16:3148 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkande 6.

*Reservation 21 (KD)***36. Språket i rättsväsendet**

Riksdagen avslår motion

2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4.

Reservation 22 (M)

37. Rättssäkra processer

Riksdagen avslår motion

2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5.

Reservation 23 (M)

38. Kontakt med unga brottsoffer

Riksdagen avslår motion

2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 10.

Reservation 24 (KD)

39. Polisens tillgänglighet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att öka polisens tillgänglighet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 5.

Reservation 25 (S, MP, V)

40. Utvärdera medborgarlöften

Riksdagen avslår motion

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 26 (M, C, L, KD)

41. Kontaktgaranti

Riksdagen avslår motion

2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkande 5.

42. Polisens närvaro på internet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att öka polisens närvaro på internet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 6.

Reservation 27 (S, MP, V)

43. Bemötande av brottsoffer

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:792 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3 och

2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 8.

Reservation 28 (V)

Reservation 29 (KD)

44. Utredning, uppföljning och återkoppling till brottsoffer

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om förbättrad brottsutredning, uppföljning och återkoppling till brottsoffer.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4,

2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 1,

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 6 och

2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 12.

Reservation 30 (S, MP, V)

45. Rättsväsendet i kontakter med barn

Riksdagen avslår motion

2015/16:1481 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkandena 1 och 2.

Reservation 31 (L)

46. Information om möjlighet till vittnesstöd

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att vittnen ska få information om möjligheterna till olika former av vittnesstöd och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 32 (S, MP, V)

47. Erbjudande om vittnesstöd och vittnesstödsrum

Riksdagen avslår motion

2015/16:2695 av Tuve Skånberg (KD).

48. Stöd till ingripare och vittnen

Riksdagen avslår motion

2015/16:1488 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M) yrkande 2.

49. Sexualbrott

Riksdagen avslår motion

2015/16:558 av Monica Green (S).

50. Övergrepp mot barn

Riksdagen avslår motion

2015/16:836 av Carina Ohlsson m.fl. (S).

51. Hatbrott

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2786 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 11 och

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 24.

Reservation 33 (M, C, L, KD)

52. Narkotikabrott

Riksdagen avslår motion

2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3.

Reservation 34 (M)

53. It-relaterad brottslighet

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 och

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 11.

Reservation 35 (M, C, L, KD)

54. Rättsväsendets it-kunskaper

Riksdagen avslår motion

2015/16:2684 av Tuve Skånberg m.fl. (KD) yrkande 3.

Reservation 36 (M, KD)

55. Personuppgiftslagen

Riksdagen avslår motion

2015/16:2684 av Tuve Skånberg m.fl. (KD) yrkande 4.

Reservation 37 (KD)

56. Utredning av vinning av brott

Riksdagen avslår motion

2015/16:2586 av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (båda M).

57. Nationell djurskyddspolis

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2005 av Richard Jomshof och Markus Wiechel (båda SD),

2015/16:2751 av Hanna Wigh (SD) yrkande 2,

2015/16:2866 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 5 och

2015/16:3108 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2.

Reservation 38 (SD)

58. Samordning av djurskyddspolisen

Riksdagen avslår motion

2015/16:3108 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3.

59. Hantering av brottet djurplågeri

Riksdagen avslår motion

2015/16:1832 av Sofia Arkelsten (M).

60. Miljöbrottslighet

Riksdagen avslår motion

2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 7.

Reservation 39 (M, C, L, KD)

Stockholm den 8 december 2015

På justitieutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M)*, Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M)*, Arhe Hamednaca (S), Kent Ekeroth (SD)*, Anti Avsan (M)*, Susanne Eberstein (S), Johan Hedin (C)*, Anders Hansson (M)*, Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD)*, Roger Haddad (L)*, Lawen Redar (S), Caroline Szyber (KD)* och Torbjörn Björlund (V).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2015/16:1 i de delar som gäller utgiftsområde 4 Rättsväsendet och omkring 120 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2015. De behandlade förslagen finns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2016 och de avvikelser från dessa som M, SD, C, FP och KD föreslår i sina anslagsmotioner. Utskottets förslag till anslagsfördelning finns i bilaga 3.

Under ärendets beredning har Folkpartiet liberalerna (FP) bytt namn till Liberalerna (L).

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som summan av de utgifter som hör till utgiftsområdet högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har bestämt utgiftsramen för utgiftsområde 4 Rättsväsendet för 2016 till 41 573 737 000 kronor (prop. 2015/16:1, bet 2015/16:FiU1, prot. 2015/16:33). I detta ärende ska justitieutskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag inom utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot denna bakgrund analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4 i budgetpropositionen. Analysen är tänkt att utgöra ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målen för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlas de förslag i budgetpropositionen och de motioner som bedöms påverka anslagen inom utgiftsområde 4 för budgetåret 2016. Slutligen behandlas omkring 120 motionsförslag som har väckts under den allmänna motionstiden 2015. Förslagen i dessa motioner rör bl.a. frågor om rättsväsendets myndigheters organisation, prioriteringar i arbetet mot olika slags brott samt kompetens och bemötande.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 4

Propositionen

Mål för utgiftsområdet

Huvuddelen av resurserna inom utgiftsområde 4 avser kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. Denna verksamhet syftar till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet, förebygga brott, utreda brott, se till att den som begått brott lagförs, verkställa påföljder och rättsliga anspråk samt ge stöd till dem som drabbats av brott. I övrigt är rättsväsendets verksamhet inriktad på att avgöra rättsliga tvister mellan enskilda och mellan enskilda och det allmänna samt att handlägga olika typer av ärenden.

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet, medan *målet för rättsväsendet* är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Rättssäkerhet innebär att rättsskipning och annan myndighetsutövning ska vara förutsebar och enhetlig samt bedrivs med hög kvalitet. Med rättstrygghet avses att enskilda personer och andra rättssubjekt ska vara skyddade mot brottsliga angrepp på liv, hälsa, frihet, integritet och egendom. Målen är beslutade av riksdagen (prop. 1997/98:1, bet 1997/98:JuU1, rskr. 1997/98:87).

Resultatindikatorer

För att bedöma om målet för kriminalpolitiken uppfylls används följande indikatorer:

- kvinnors och mäns utsatthet för brott enligt Nationella trygghetsundersökningen
- antalet anmälda brott inom olika brottkategorier
- kvinnors och mäns upplevelse av trygghet enligt Nationella trygghetsundersökningen.

Bedömningen av brottslighetens utveckling kompletteras också med information från olika specialstudier.

När det gäller målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet komplexa begrepp som är svåra att fånga på ett rättvist sätt i enstaka indikatorer. Såväl rättssäkerheten som rättstryggheten bygger på ett välutvecklat och välfungerande rättsväsende. Rättssäkerheten och rättstryggheten belyses således endast indirekt genom de indikatorer som mäter kvaliteten och effektiviteten i rättsväsendets olika delar. I grunden är också rättssäkerheten och rättstryggheten beroende av att människor har förtroende för rättsväsendet så att de väljer att anmäla brott, delta i

brottsutredningar och ställa upp som vittnen. Eftersom människors förtroende är en viktig grundpelare för rättsväsendets verksamhet följs även utvecklingen av förtroendet genom följande indikator:

- kvinnors och mäns förtroende för rättsväsendet enligt Nationella trygghetsundersökningen.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en omfattande frågeundersökning som genomförs årligen sedan 2006. I undersökningen svarar varje år runt 12 000 slumpmässigt utvalda personer i befolkningen på frågor om utsatthet för brott, upplevelse av trygghet samt erfarenheter av och förtroende för rättsväsendet.

Resultatredovisning

Resultatredovisningen i propositionen inleds med en uppföljning av de övergripande målen för kriminalpolitiken. Eftersom rättsväsendet består av en kedja av myndigheter beskrivs sedan hur det övergripande flödet i denna kedja har utvecklats under senare år. Därefter följer regeringen mer i detalj upp målpuppfyllelsen under det senaste året inom respektive verksamhetsområde: brottsförebyggande verksamhet, utredning och lagföring, dömande verksamhet, verkställighet av påföljd samt stöd till brottsutsatta. Även kompetensförsörjningen inom rättsväsendet redovisas.

Enligt NTU har människors förtroende för rättsväsendet legat relativt konstant sedan 2010, då runt 60 procent av de tillfrågade i NTU sedan dess har uppgett att de har ganska eller mycket stort förtroende för rättsväsendet. När NTU inleddes 2006 var förtroendet däremot märkbart lägre. Kvinnor har överlag något större förtroende för rättsväsendet än män, och yngre personer har något större förtroende för rättsväsendet än äldre.

När det gäller människors upplevelse av trygghet visar samtliga av de indikatorer på människors otrygghet som mäts i NTU en tydligt minskande trend sedan undersökningen inleddes 2006. År 2014 ligger otryggheten på samma nivå som 2013, vilket är den lägsta nivån som noterats under perioden. Människors upplevelse av trygghet påverkas i stor utsträckning av förhållanden som ligger utanför rättsväsendets kontroll, t.ex. av mediernas rapportering kring enskilda händelser. Oavsett vad som ligger bakom utvecklingen är det enligt regeringen positivt att människors otrygghet har minskat så tydligt sedan 2006. Däremot finns det skäl att uppmärksamma skillnaden mellan mäns och kvinnors upplevda otrygghet. Kvinnor upplever överlag större otrygghet än män. Nästan 25 procent av kvinnorna uppger att de känner sig otrygga när de är ute en sen kväll i det egna bostadsområdet medan endast drygt 5 procent av männen känner sig otrygga. Var tionde kvinna upplever att otryggheten är så påtaglig att den påverkar livskvaliteten. Bland männen är detta nästan hälften så vanligt.

Efter en tydlig ökning av antalet anmälda brott mellan 2006 och 2009 har nivån de senaste åren stabiliserats kring 1,4 miljoner anmälda brott årligen. År 2014 ökade antalet anmälda brott något, till den högsta nivån hittills.

Antalet anmälda brott är dock inte en tillförlitlig indikator på brottslighetens utveckling. Långt ifrån alla brott som begås anmäls och anmälningsbenägenheten kan variera över tid och mellan olika brottskategorier. Inom vissa områden påverkas också antalet anmälda brott huvudsakligen av vilka resurser myndigheterna i rättsväsendet lägger på att upptäcka brott, exempelvis genom olika kontroller. Det gäller exempelvis för trafikbrott och narkotikabrott.

NTU är i vissa avseenden en mer relevant källa för att bedöma utvecklingen av sådan brottslighet som drabbar personer och hushåll. Exempelvis tyder utvecklingen när det gäller utsatthet för brott i NTU på att det ökade antalet anmälningar av våldsbrott i första hand beror på att fler brott anmäls och inte på att fler brott begås.

Sammanfattningsvis tyder resultatet av NTU på att sedan 2006 har fordonsrelaterade brott minskat något samtidigt som brott mot person har legat på en relativt konstant nivå över tid. I den senaste undersökningen har dock en större andel kvinnor uppgett att de utsatts för brott, vilket är oroväckande. Regeringen avser därför att följa den fortsatta utvecklingen noggrant.

Vissa typer av brott ingår inte i NTU, t.ex. den organiserade brottsligheten. För dessa finns det inga tillförlitliga indikatorer på brottsutvecklingen, men däremot går det att utifrån andra källor få en bild av den. Det finns vissa uppgifter som tyder på att den organiserade brottsligheten har ökat. Bland annat finns det tecken på att allt fler blir skadade av skjutvapen. Det dödliga våldet inom ramen för kriminella konflikter har också ökat över tid.

Generellt visar dock det dödliga våldet ett annat mönster. Brottsförebyggande rådet genomför årligen en specialstudie över anmält dödligt våld. År 2014 konstaterades 87 fall av dödligt våld i Sverige, vilket är samma antal som 2013. I ett längre perspektiv uppvisar utvecklingen av det dödliga våldet en nedåtgående trend.

Att minska brottsligheten är ett centralt mål för kriminalpolitiken och de brottsbekämpande myndigheterna. Måluppfyllelsen i detta avseende är enligt regeringen dock svår att bedöma. Brottslighetens utveckling påverkas även av många faktorer som ligger utanför kriminalpolitikens och rättsväsendets kontroll. Befolkningsutvecklingen, it-utvecklingen, radikaliserings- och globaliseringen är exempel på sådana externa faktorer som kan ha en tydlig påverkan på brottsutvecklingen. Den förändrade brottsligheten, med exempelvis allt fler brott som begås på internet och tecken på en ökad aktivitet hos den organiserade brottsligheten, ställer även i fortsättningen höga krav på myndigheterna att utveckla sina arbetssätt.

En viktig del i bedömningen av rättsväsendets resultat är att följa upp hur de brott som anmäls hanteras i rättskedjans olika delar.

I propositionen anförs att flödet i rättskedjan sedan 2006 grovt kan delas in i två perioder, dels utvecklingen t.o.m. 2009 som präglas av öknningar, dels

utvecklingen därefter som präglas av minskningar. Även om inget tyder på att nivån på den faktiska brottsligheten förändrades på något avgörande sätt anmäldes t.o.m. 2009 allt fler brott samtidigt som fler personer misstänktes för brott, fler brott klarades upp och fler brottmål avgjordes. Detta skedde parallellt med att rättsväsendet fick tydliga resursförstärkningar som bl.a. annat användes till att anställa fler poliser, åklagare och domare.

Ökningen av antalet poliser bidrog sannolikt till att antalet anmälda brott ökade eftersom allt fler brott blev upptäckta. Trots att flödet generellt ökade så dömdes dock inte fler till fängelse. Antalet åtalsunderlåtelse ökade däremot markant och den påföljd som ökade mest var böter. Mycket tyder således på att det särskilt var mindre allvarlig brottslighet som ökade flödet i rättskedjan under denna period.

Efter 2009 präglas flödet i rättskedjan av en uppbromsning följt av en tydlig avmattning. Färre personer blir misstänkta för brott, färre brott personuppläras och färre brottmål avgörs. Särskilt markanta är minskningarna under 2013. Under 2014 sker vissa ytterligare minskningar men dessa är överlag betydligt mer begränsade än året innan.

Även antalet personer som döms till fängelse och den utdömda straffmassan har minskat på ett påtagligt sätt sedan 2009. En bidragande orsak till det är minskningar i fråga om narkotikabrott, vilket sannolikt delvis beror på att praxis i narkotikamål har förändrats efter ett antal domar från Högsta domstolen. Antalet dömda till fängelse liksom den utdömda straffmassan har dock minskat även för andra typer av brott.

Det huvudsakliga skälet till uppbromsningen i flödet i rättskedjan bedöms vara att polisen redovisar färre ärenden till åklagarna. Detta har lett till att Åklagarmyndigheten har fått färre ärenden att hantera, vilket i sin tur tycks påverka antalet inkomna brottmål till domstolarna. Den uppbromsning som skett i början av kedjan påverkar alla följande led.

Regeringen anför sammanfattningsvis att människors upplevelse av trygghet har ökat och att deras förtroende för rättsväsendet är stabilt. Andelen och antalet brott som klaras upp av rättsväsendet genom att en gärningsperson binds till brotten har däremot minskat de senaste åren. År 2014 ökade antalet anmälda brott något, till den högsta nivån hittills.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att den resultatredovisning som presenteras i propositionen är utformad på ett pedagogiskt och tydligt sätt. Utskottet ges därmed goda möjligheter både att bedöma resultaten och att följa resultatutvecklingen över tid.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att samtliga indikatorer på människors otrygghet uppvisar tydligt minskande trender sedan 2006. Samtidigt är det oroande att kvinnor överlag upplever en betydligt större otrygghet än män. Det finns därför, som regeringen också påpekar, skäl att särskilt uppmärksamma kvinnors otrygghet.

Resultatredovisningen visar också att även om förtroendet för rättsväsendets myndigheter har legat relativt stabilt under senare år så ligger nivån för samtliga myndigheter på en klart högre nivå än när de nationella trygghetsundersökningarna inleddes 2006. Även om det är glädjande med ett stabilt förtroende vill utskottet understryka vikten av att rättsväsendet fortsätter att utveckla sitt arbete, så att det så att det höga förtroendet kan upprätthållas.

Däremot anser utskottet att det är oroväckande att andelen och antalet brott som klaras upp av rättsväsendet genom att en gärningsman knyts till brotten minskade även under 2014, om än mindre markant än under 2013. Regeringens samlade bedömning är att målet om en ökad brottsupplösning inte har uppnåtts och att det är angeläget att antalet upplösta brott ökar framöver. Detta med anledning av att det sammantagna resultatet ligger på en historiskt låg nivå samtidigt som det inte finns något som tyder på att nedgången kan förklaras av en förändrad struktur på de ärenden som rättsväsendet har att hantera. Utskottet delar denna uppfattning.

Regeringen pekar i propositionen på några omständigheter som kan ha påverkat utvecklingen, t.ex. de resurser som fått avsättas i samband med arbetet med ombildningen av polisen och i samband med bevakningen av valen till Europaparlamentet, riksdagen, kommuner och landsting. Som regeringen påpekar ligger dock resultaten även med hänsyn till dessa omständigheter på en låg nivå. En annan förklaring som regeringen lyfter fram är att kraven på förundersökningar har ökat, t.ex. gällande teknisk bevisning och formerna för hur förundersökningsmaterial presenteras under domstolsförhandlingar. Brottsförebyggande rådet har getts i uppdrag att göra fördjupade studier av om och i så fall hur domstolarnas krav på bevisning i brottmål har förändrats över tid.

Även om hänsyn tas till de omständigheter som nämnts här så är utskottet bekymrat över resultaten på brottsutredningsområdet. Väsentligt fler brott behöver klaras upp, och utskottet förväntar sig i likhet med regeringen att myndigheterna ytterligare förstärker och utvecklar sina insatser på området.

Anslag inom utgiftsområde 4

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet i enlighet med regeringens förslag och bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:18 från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet ingå ekonomiska åtaganden till ett visst belopp. Moderaternas, Sverigedemokraternas, Centerpartiets, Folkpartiets och Kristdemokraternas alternativa förslag till anslagsfördelning avslås.

Jämför särskilda yttrandena 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (L) och 5 (KD).

Inledning

I detta avsnitt behandlar utskottet regeringens budgetförslag och de motioner som har väckts med anledning av budgetpropositionen och som avser anslagsfördelningen inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Det gäller följande motioner: 2015/16:2652 av Beatrice Ask m.fl. (M), 2015/16:2229 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD), 2015/16:3186 av Johan Hedin m.fl. (C), 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) och 2015/16:2711 av Andreas Carlson m.fl. (KD). I motionerna föreslås ändringar på ett flertal anslag enligt vad som närmare beskrivs nedan.

Vidare behandlar utskottet ytterligare några motionsyrkanden som bedöms påverka anslagen inom utgiftsområde 4 för budgetåret 2016.

1:1 Polismyndigheten

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:1 Polismyndigheten för 2016 sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2015 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2015/16:2, bet. 2015/16:FiU11).

Anslag till Polismyndigheten

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
21 161 726	21 560 567	+50 000	+840 000	±0	+5 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 21 560 567 000 kronor för 2016 till anslaget 1:1 Polismyndigheten.

Anslaget får användas för utgifter för Polismyndighetens verksamhet. Anslaget får också användas för avvecklingsutgifter som kan uppstå till följd

av den genomförda ombildningen av Rikspolisstyrelsen, polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium. Därutöver får anslaget användas för bidrag till organisationer som hjälper personer att lämna ett liv i kriminalitet (avhopparverksamhet).

För 2015 uppgick anslaget till knappt 21,2 miljarder kronor. Vi ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om drygt 18 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 21,2 miljarder kronor.

Regeringen föreslår en ökning av anslaget med 50 miljoner kronor fr.o.m. 2016.

Utöver detta föreslår regeringen ett antal överföringar till och från anslaget. Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 miljoner kronor fr.o.m. 2016 för att stödja avhopparverksamhet. För att finansiera forensiska undersökningar som Nationellt forensiskt centrum, som är en del av Polismyndigheten, utför åt Kustbevakningen, Skatteverket och Tullverket föreslås anslaget ökas med 1,2 miljoner kronor fr.o.m. 2016. Vidare föreslår regeringen, då Polismyndighetens utgifter beräknas öka i samband med att de processuella reglerna för förvar ändras, att anslaget ökas med 2 miljoner kronor 2016.

Motionerna

I motion 2015/16:2652 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1 i denna del föreslås att anslaget 1:1 Polismyndigheten ökas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Detta tillskott ska bl.a. användas till att utbilda och anställa 1 000 nya poliser i syfte att förstärka brottsbekämpningen och öka tryggheten i särskilt brottsbelastade områden. Tillskottet ska även användas till att förstärka Nationella insatsstyrkan och till att säkerställa att den internationella åklagarkammaren har rätt resurser för att utreda terrorist- och krigsbrott. I yrkande 2 i motionen begärs ett tillkännagivande om en satsning på 1 000 nya poliser och i yrkande 3 om att Nationella insatsstyrkan ska förstärkas så att den har förmåga att agera på flera platser samtidigt. I yrkande 4 föreslås att den internationella åklagarkammaren ska ges rätt resurser för att utreda terrorist- och krigsbrott, t.ex. tillräckligt med specialpoliser som kan bistå i utredningarna. Yrkanden av samma innebörd som de tre sistnämnda yrkandena framförs även i partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkandena 8, 18 och 19.

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:1 Polismyndigheten ökas med 840 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av detta tillskott ska 500 miljoner kronor användas för att möjliggöra en förbättrad arbetsmiljö, större utrymme för löneutveckling och en utvecklad polisverksamhet. Vidare anslås 300 miljoner kronor för att öka antalet civilanställda och 15 miljoner kronor för att återinföra beredskapspolisen. Även i motion 2015/16:2813 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4 föreslås att anslaget 1:1 Polismyndigheten ska ökas i syfte att öka den polisiära närvaron i det offentliga rummet genom att dels anställa fler civilanställda, dels utbilda fler

polis. I motion 2015/16:2743 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) begärs att beredskapspoliserna ska återinföras.

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:1 Polismyndigheten ökas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:2 Säkerhetspolisen

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:2 Säkerhetspolisen för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Säkerhetspolisen

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
1 142 065	1 191 364	±0	+110 000	±0	±0	+15 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 1 191 364 000 kronor för 2016 till anslaget 1:2 Säkerhetspolisen.

Anslaget får användas för Säkerhetspolisens förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgick anslaget till drygt 1,1 miljarder kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om drygt 22,7 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är drygt 1,1 miljarder kronor.

Regeringen ser ett behov av att ge Säkerhetspolisen möjlighet att fortsätta att vidareutveckla arbetet mot terrorism, att stärka skyddet av vitala samhällsfunktioner och att motverka främmande makts underrättelseverksamhet. Anslaget ökas därför med 65 000 000 kronor 2016.

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:2 Säkerhetspolisen ökas med 110 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska användas för att möjliggöra mer personal, ett effektivare informationsutbyte mellan FRA (Försvarets radioanstalt) och Must (den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten) samt ökade resurser till personskyddet.

I motion 2015/16:2711 av Andreas Carlson m.fl. (KD) i denna del föreslås att anslaget 1:2 Säkerhetspolisen ökas med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag mot bakgrund av det ansträngda säkerhetsläget. Ett likalydande yrkande framförs i motion 2015/16:2678 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 9.

1:3 Åklagarmyndigheten

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Åklagarmyndigheten

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
1 396 032	1 450 500	±0	150 000	±0	+ 4 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 1 450 500 000 kronor för 2016 till anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten.

Anslaget får användas för Åklagarmyndighetens förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till knappt 1,4 miljarder kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om knappt 6,5 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är drygt 1,3 miljarder kronor.

För att kunna upprätthålla kvalitet och effektivitet i verksamheten ökas anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten med 30 000 000 kronor fr.o.m. 2016.

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten ökas med 150 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Beloppet är en generell resursförstärkning i syfte att öka personalen och därigenom korta ledtiderna inom rättsprocessen.

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:3 Åklagarmyndigheten ökas med 4 000 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:4 Ekobrottsmyndigheten

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Ekobrottsmyndigheten

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
609 267	636 098	+5 000	+36 000	±0	-2 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 636 098 000 kronor för 2016 till anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten.

Anslaget får användas för Ekobrottsmyndighetens förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till drygt 609 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 hade en anslagskredit om knappt 6,3 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen är drygt 588 miljoner kronor.

För att kunna upprätthålla kvalitet och effektivitet i verksamheten ökas anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2016. Vidare får Ekobrottsmyndigheten ökade kostnader för hantering av skattetillägg i enlighet med det som föreslås i propositionen 2014/15:131 Skattetillägg: Dubbelprövningsförbudet och andra rättssäkerhetsfrågor. Anslaget ökas därför med 5 700 000 kronor 2016.

Motionerna

I motion 2015/16:2652 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 1 i denna del föreslås att anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten ökas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. I yrkande 5 i motionen anförs att ytterligare ett steg för att förstärka arbetet mot radikaliserings och terrorism är att ta krafttag mot hur den finansieras. Motionärerna vill därför ge Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ett särskilt uppdrag och utökade resurser med totalt 10 miljoner kronor för att utreda finansieringen av terrorism. Av dessa medel avsätts 5 miljoner kronor till Ekobrottsmyndigheten för detta ändamål.

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Martinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten ökas med 36 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av detta belopp avsätts 9 miljoner kronor för att uppfylla myndighetens budgetyrkande. Resterande belopp avser satsningar på it och förstärkningar av åklagarfunktionen i omfattande och komplicerade ärenden.

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:4 Ekobrottsmyndigheten minskas med 2 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:5 Sveriges Domstolar

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:5 Sveriges Domstolar för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Sveriges Domstolar

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
5 370 755	5 415 185	±0	294 000	±0	-20 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 5 415 185 000 kronor för 2016 till anslaget 1:5 Sveriges Domstolar.

Anslaget får användas för utgifter för de allmänna domstolarnas, de allmänna förvaltningsdomstolarnas, hyres- och arrendenämndernas, Rättshjälpsmyndighetens, Rättshjälpsnämndens, Notariennämndens samt Domstolsverkets verksamhet. Vidare får anslaget användas för utgifter för den regionala avdelningen vid den enhetliga patentdomstolen. Anslaget får även användas för utgifter i samband med avvecklingen av Patentbesvärsträtten, Marknadsdomstolen och Statens va-nämnd.

För 2015 uppgår anslaget till knappt 5,4 miljarder kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om drygt 113 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 5,2 miljarder kronor.

Domstolsprövningen av immaterialrättsliga, marknadsföringsrättsliga och konkurrensrättsliga mål och ärenden föreslås ske samlat i en särskild domstol i första och andra instans (Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen). Anslaget föreslås därför öka med 10 216 000 kronor för 2016. För att finansiera detta förs 6 510 000 kronor över från anslaget 1:11 Patentbesvärsträtten inom utgiftsområde 24 samt 3 706 000 kronor från anslaget 2:1 Marknadsdomstolen inom utgiftsområde 18 för 2016.

Som regeringen tidigare aviserat ökas anslaget med 5 miljoner kronor fr.o.m. 2016. Samtidigt justeras den i budgetpropositionen för 2015 beslutade minskningen av anslaget från 150 miljoner till 75 miljoner fr.o.m. 2016.

Härutöver föreslås ett antal överföringar från anslaget i enlighet med vad som närmare framgår av budgetpropositionen (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4 s. 62).

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar ökas med 294 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av detta belopp utgör 126 miljoner kronor det som efterfrågades i Sveriges Domstolars budgetunderlag. Vidare ska 168 miljoner av anslagsökningen användas till att installera permanenta säkerhetskontroller med larmbågar, inklusive drift och personal vid samtliga domstolar. I motion 2015/16:2827 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) begärs tillkännagivanden om dels ökad säkerhet i domstol genom permanenta inpasseringskontroller i alla domstolsbyggnader (yrkande 1), dels ytterligare säkerhetspersonal, i form av synliga uniformerade vakter, för att ge ökad upplevd och faktisk trygghet i Sveriges Domstolar (yrkande 2).

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar minskas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:6 Kriminalvården

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:6 Kriminalvården för 2016 sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2015 är

anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2015/16:2, bet. 2015/16: FiU11).

Anslag till Kriminalvården

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
7 842 483	8 120 000	±0	245 100	±0	-24 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 8 120 000 kronor för 2016 till anslaget 1:6 Kriminalvården.

Anslaget får användas för Kriminalvårdens förvaltningsutgifter. Vidare får anslaget användas för utgifter för övervakningsnämnderna, övervakare, biträdande övervakare, förtroendemän och statsbidrag till organisationer inom kriminalvårdens område.

För 2015 uppgår anslaget till drygt 7,8 miljarder kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande på knappt 299 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är drygt 7,7 miljarder kronor.

Regeringen föreslår, som tidigare aviserats, att anslaget ökas med 73 000 000 kronor fr.o.m. 2016. Regeringen ser vidare ett behov av att underlätta intagnas återanpassning till samhället genom förstärkta utslusningsåtgärder och utvecklad samverkan med berörda aktörer. Anslaget 1:6 Kriminalvården föreslås öka med 25 000 000 kronor fr.o.m. 2016 till följd av detta.

Mot bakgrund av en lägre beläggningsnivå beräknas Kriminalvården ha ett lägre resursbehov än vad som tidigare prognosticerats. Därför föreslås att anslaget minskas med 305 502 000 kronor 2016.

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:6 Kriminalvården ökas med 245,1 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Ökningen gör det möjligt att upprätthålla Kriminalvårdens kapacitet och långsiktighet även vid en högre beläggning, t.ex. på grund av kraftigt skärpta straff.

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:6 Kriminalvården minskas med 24 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:7 Brottsförebyggande rådet

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsförebyggande rådet*(beloppen anges i tusental kronor)*

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
97 107	98 281	±0	+19 000	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 98 281 000 kronor för 2016 till anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet.

Anslaget får användas för Brottsförebyggande rådets förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till drygt 97,1 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om 2,65 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är drygt 96,2 miljoner kronor.

Motionen

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:7 Brottsförebyggande rådet ökas med 19 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av anslagsökningen ska 9 miljoner kronor användas för att uppfylla rådets budgetyrkande. Vidare ska 10 miljoner kronor användas för utökad invandrarrelaterad brottsstatistik.

1:8 Rättsmedicinalverket

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Rättsmedicinalverket*(beloppen anges i tusental kronor)*

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
371 005	400 612	±0	+4 000	±0	-1 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 400 612 000 kronor för 2016 till anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket.

Anslaget får användas för Rättsmedicinalverkets förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till lite drygt 371 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om knappt 27,5 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är drygt 380 miljoner kronor.

För att kunna fullgöra sitt uppdrag utifrån de krav som finns på myndigheten samt upprätthålla kvalitet och effektivitet i verksamheten ökas anslaget 1:8 Rättsmedicinalverkets med 25 000 000 kronor 2016.

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket ökas med 4 miljoner

kronor i förhållande till regeringens förslag för att uppfylla verkets budgetyrkande.

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:8 Rättsmedicinalverket minskas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:9 Gentekniknämnden

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:9 Gentekniknämnden för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Gentekniknämnden

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
5 287	5 359	±0	+ 1 000	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 5 359 000 kronor för 2016 till anslaget 1:9 Gentekniknämnden.

Anslaget får användas för Gentekniknämndens förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till knappt 5,3 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om 46 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 5,2 miljoner kronor.

Motionen

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:9 Gentekniknämnden ökas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag för att uppfylla nämndens budgetyrkande.

1:10 Brottsoffermyndigheten

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:10 Brottsoffermyndigheten för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Brottsoffermyndigheten

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
37 519	40 011	±0	+11 000	±0	±0	+20 000

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 40 011 000 kronor för 2016 till anslaget 1:10 Brottsoffermyndigheten.

Anslaget får användas för Brottsoffermyndighetens förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till drygt 37,5 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om knappt 2,6 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är lite drygt 37,7 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:10 Brottsoffermyndigheten ökas med 11 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av anslagsökningen ska 1 miljon kronor användas för att uppfylla rådets budgetyrkande. Därutöver anslås 10 miljoner kronor som ett riktat anslag för att stödja Brottsofferjourens olika avdelningar i landet.

I motion 2015/16:2711 av Andreas Carlson m.fl. (KD) i denna del föreslås att anslaget 1:10 Brottsoffermyndigheten ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Tillskottet ska användas till att stärka brottsofferjourenas arbete.

1:11 Ersättning för skador på grund av brott

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:11 Ersättning för skador på grund av brott för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till ersättning för skador på grund av brott

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
122 241	121 935	±0	+119 000	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 121 935 000 kronor för 2016 till anslaget 1:11 Ersättning för skador på grund av brott.

Anslaget får användas för utgifter för ersättningar för skador på grund av brott i enlighet med bestämmelserna i brottsskadelagen (2014:322).

För 2015 uppgår anslaget till drygt 122,2 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om drygt 7 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 119 miljoner kronor.

Motionen

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:11 Ersättning för skador på grund av brott ökas med 119 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av anslagsökningen ska 4 miljoner kronor användas för att uppfylla Brottsoffermyndighetens budgetyrkande. Därutöver anslås 115 miljoner kronor för finansiera att staten ska ta ansvar för att betala ut skadestånd som har dömts ut och för att ersättningsbeloppen ska höjas.

1:12 Rättsliga biträden m.m.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:12 Rättsliga biträden m.m. för 2016 sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2015 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2015/16:2, bet. 2015/16:FiU11).

Anslag till rättsliga biträden m.m.

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
2 498 657	2 338 657	±0	+ 128 000	±0	+3 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 2 338 657 000 kronor för 2016 till anslaget 1:12 Rättsliga biträden m.m.

Anslaget får användas för utgifter för rättsliga biträden som enligt 21 kap. 10 § rättegångsbalken, lagen (1988:609) om målsägandebiträde och rättshjälpslagen (1996:1619) ska betalas av allmänna medel. Anslaget får vidare användas för utgifter som enligt lagen (1996:1620) om offentligt biträde ska betalas av allmänna medel, exklusive utgifter som avser offentligt biträde i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Anslaget får även användas för utgifter för medlare enligt 6 kap. 18 a § och 21 kap. 13 § andra stycket föräldrabalken samt rättegångsbiträde enligt 20 kap. 2 b § föräldrabalken. Anslaget får användas för utgifter för särskilda företrädare för barn enligt 12 § lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn samt för utgifter för bevisning, parter, tolk, översättning och god man, förvaltararvoden m.m. i konkurser samt ersättning till likvidatorer och bouppteckningsförrättare. Dessutom får anslaget användas för utgifter som hänför sig till internationellt straff- och civilrättsligt samarbete och som inte ska betalas av annan myndighet.

För 2015 uppgår anslaget till knappt 2,5 miljarder kronor. Vid ingången av 2015 hade en anslagskredit om drygt 184 miljoner kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 2,6 miljarder kronor.

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:12 Rättsliga biträden m.m. ökas med 128 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att täcka det underskott som uppkommit.

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:12 Rättsliga biträden m.m. ökas med 3 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för att förstärka barns och ungas rättigheter vid tvångsomhändertaganden enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga i enlighet med förslagen i SOU 2015:71.

1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. för 2016 sammanfattas i följande tabell. I anslaget för 2015 är anslagsändringen i regeringens höständringsbudget medräknad (prop. 2015/16:2, bet. 2015/16:FiU11).

Anslag till kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
80 082	39 981	±0	-300	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 39 981 000 kronor för 2016 till anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.

Anslaget får användas för utgifter som uppkommer för staten i samband med vissa skaderegleringar. Anslaget får även användas för utgifter för ersättning till vissa ombuds- och rättegångskostnader.

För 2015 uppgår anslaget till drygt 80 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 hade en anslagskredit om drygt 260 000 kronor utnyttjats. Utgiftsprognosen för 2015 är lite drygt 81 miljoner kronor.

Motionen

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m. minskas med 300 000 kronor i förhållande till regeringens förslag.

1:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:14 för avgifter till vissa internationella sammanslutningar för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till avgifter till vissa internationella sammanslutningar

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
20 374	21 374	±0	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 21 374 000 kronor för 2016 till anslaget 1:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar.

Anslaget får användas för att betala årsavgifter till Haagkonferensen för internationell privaträtt, Internationella institutet i Rom för unifiering av privaträtten (Unidroit), Association Internationale des Hautes Juridictions Administratives, Bernunionen World Intellectual Property Organization

(Wipo), Interpol och Schengen Information System (SIS) samt till kostnader för förberedelsearbete och medlemsavgifter för den enhetliga patentdomstolen. Vidare får bidrag till vissa andra internationella sammanslutningar samt internationellt samarbete och forskning med anknytning till Justitiedepartementets område betalas från anslaget.

För 2015 uppgår anslaget till knappt 20,4 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om drygt 7 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 14 miljoner kronor.

1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
7 157	22 157	±0	+5 000	-15 000	+25 000	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 22 157 000 kronor för 2016 till anslaget 1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete.

Anslaget får användas för utgifter i syfte att stimulera lokalt brottsförebyggande arbete. Brottsförebyggande rådet belastar anslaget med vissa egna kostnader direkt kopplade till denna verksamhet.

För 2015 uppgår anslaget till drygt 7 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 7 miljoner kronor.

Regeringen ser ett behov av att utveckla det lokala brottsförebyggande arbetet, bl.a. genom ökad kunskapsspridning, förstärkt samverkan mellan olika aktörer och förbättrade möjligheter att stötta olika brottsförebyggande projekt runt om i landet. En nationell samordningsfunktion upprättas hos Brottsförebyggande rådet för detta syfte. Mot denna bakgrund ökas anslaget med 15 000 000 kronor fr.o.m. 2016.

Motionerna

I motion 2015/16:2229 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) i denna del föreslås att anslaget 1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete ökas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Ökningen är avsedd för ett register över pedofiler och flerfaldigt dömda våldtäktsmän med hög återfallsrisk.

I motion 2015/16:3186 av Johan Hedin m.fl. (C) i denna del föreslås att anslaget 1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete minskas med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

I motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP) i denna del föreslås att anslaget 1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete ökas med 25 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Av anslagsökningen ska 20 miljoner kronor användas till lokalt arbete i kommuner för att förebygga radikaliserings till våldsbejakande extremism. Därutöver anslås 5 miljoner kronor till utveckling av det brottsförebyggande arbetet genom ökad kunskapsspridning, förstärkt samverkan mellan olika aktörer och ökat stöd till olika brottsförebyggande projekt runt om i landet.

1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
18 368	18 714	±0	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 18 714 000 kronor för 2016 till anslaget 1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden.

Anslaget får användas för Säkerhets- och integritetsskyddsnämndens förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till knappt 18,4 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om knappt 1,6 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 17,4 miljoner kronor.

1:17 Domarnämnden

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:17 Domarnämnden för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Domarnämnden

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
7 739	7 942	±0	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 7 942 000 kronor för 2016 till anslaget 1:17 Domarnämnden.

Anslaget får användas för Domarnämndens förvaltningsutgifter.

För 2015 uppgår anslaget till drygt 7,7 miljoner kronor. Vid ingången av 2015 fanns ett anslagssparande om 482 000 kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 7,8 miljoner kronor.

1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslaget 1:18 från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet för 2016 sammanfattas i följande tabell.

Anslag till Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet

(beloppen anges i tusental kronor)

Anslag 2015	Prop. 2016	M	SD	C	FP	KD
17 000	85 000	±0	±0	±0	±0	±0

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 85 000 000 kronor för 2016 till anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet.

Vidare föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 200 000 000 kronor 2017–2022.

Anslaget, som är nytt, får användas för utgifter för verksamhet som bedrivs inom ramen för Fonden för inre säkerhet, samt för administration av fonden.

För 2015 uppgår anslaget till 17 miljoner kronor. Utgiftsprognosen för 2015 är knappt 16,6 miljoner kronor.

Europaparlamentet och rådet antog den 16 april 2014 förordningarna (EU) nr 513/2014 och (EU) nr 515/2014 som tillsammans inrättar Fonden för inre säkerhet (ISF). Fonden är en del av flera EU-fonder som är kopplade till EU:s fleråriga budgetram som sträcker sig fr.o.m. 2014 t.o.m. 2020. Verksamheten ska bedrivas utifrån ett nationellt program som delvis omfattar fleråriga projekt. Åtaganden under anslaget medför således utgifter för kommande budgetår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2016 för anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 200 000 000 kronor 2017–2022.

Utskottets ställningstagande

Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Målet för rättsväsendet är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet.

Sverige ska vara ett tryggt land att leva i. Att förhindra att brott begås innebär en stor vinst för såväl samhället som enskilda individer. I likhet med regeringen anser därför utskottet att arbetet med att förebygga brott måste vara högt prioriterat. Som regeringen anför finns det möjligheter att förbättra det

brottsförebyggande arbetet, och utskottet ställer sig bakom ambitionen att det ska finnas ett strukturerat brottsförebyggande arbete över hela landet.

För att skapa ett tryggt samhälle krävs såväl en aktiv och inkluderande välfärdspolitik som ett strategiskt och målmedvetet brottsförebyggande arbete. De sociala klyftorna behöver minska och människor ges samma förutsättningar att leva ett bra liv.

Rättssystemet är i stor utsträckning beroende av att de som drabbas av brott har förtroende för rättsväsendet så att de anmäler brotten och medverkar i utredningarna. För att de drabbade ska känna sig trygga att berätta vad de har varit med om och orka fullfölja rättsprocessen är det centralt att rättsväsendets myndigheter bemöter de drabbade med professionalism och empati.

För att stärka jämställdheten har regeringen identifierat jämställdhetspolitiska mål inom olika utgiftsområden. För rättsväsendet är dessa mål att andelen personer i befolkningen som blir offer för våld i nära relationer ska minska, att rättsväsendets förmåga att ingripa mot hot och kränkningar på internet ska stärkas, att antalet våldtäkter som klaras upp ska öka, att personer som har utsatts för sexualbrott ska få adekvat professionellt stöd från ett målsägandebiträde tidigt i processen och att andelen kvinnor inom Polismyndigheten ska öka. Enligt regeringen ska kvinnor och män ha samma möjligheter att forma samhället och sina egna liv. Såväl kvinnor som män, flickor som pojkar, ska kunna leva trygga liv utan brottslighet. Utskottet delar denna uppfattning.

Verksamheten inom rättsväsendet ska baseras på kunskap och därtill är det viktigt att myndigheterna har förmåga att omsätta och tillämpa kunskaperna i det praktiska arbetet.

De olika myndigheterna prioriterar sedan flera år ett målmedvetet långsiktigt arbete där de gemensamt och med ett tydligt rättskedjeperspektiv utvecklar ett elektroniskt informationsutbyte i brottmålshanteringen. Genom detta kan handläggningstiderna kortas och kvaliteten i verksamheten öka.

Rättsväsendets myndigheter behöver också stärka sin samverkan med myndigheter och aktörer utanför rättsväsendet, såsom kommuner och landsting samt aktörer i det civila samhället och i näringslivet. Utskottet vill i likhet med regeringen understryka att detta inte minst gäller samverkan i arbetet för att förebygga brott, stödja brottsutsatta och förhindra återfall i brott. För att insatserna på dessa områden ska bli heltäckande och konsekventa ställs det vidare stora krav på ett aktivt deltagande från olika samhällsaktörer och på att dessa samverkar. Utskottet delar regeringens uppfattning att det finns en potential att utveckla detta.

Rättsväsendet behöver vidare ha ett väl utvecklat internationellt samarbete. Att samarbeta över nationsgränser bör vara en naturlig del av vardagen för brottsutredare och annan personal inom rättsväsendet. Till stöd finns en mängd olika internationella rättsliga och operativa verktyg, samt myndigheter och internationella organisationer såsom Eurojust, Europol, Frontex och Interpol.

En omvärld i ständig förändring och utveckling ställer ökade krav och förväntningar på rättsväsendets myndigheter, inte minst Polismyndigheten.

Regeringen anför att man förväntar sig såväl en ekonomi i balans som förbättrade verksamhetsresultat. Utskottet delar denna uppfattning. Som regeringen anför är myndigheternas arbete med utredning och lagföring ett fortsatt angeläget område. En framgångsrik brottsbekämpning är en förutsättning för ett tryggt samhälle. Straffsystemet utgör tillsammans med flera andra åtgärder ett viktigt led i samhällets brottsbekämpning. I detta sammanhang vill utskottet särskilt framhålla den översyn av våldtäktsbrottet som för närvarande pågår. Utredningen ska bl.a. överväga en samtyckesreglering och ett oaktsamhetsbrott i fråga om våldtäkt.

Frågan om att bekämpa våld i nära relationer har i många år varit en prioriterad fråga för regeringen. En nationell samordnare har haft i uppdrag att åstadkomma en kraftsamling för att motverka våld i nära relationer. Det betänkande som samordnaren har lämnat innehåller en mängd förslag på olika områden. Att regeringen har satt upp tydliga mål om att andelen personer i befolkningen som blir offer för våld i nära relationer ska minska är naturligtvis värdefullt.

Grov organiserad brottslighet utgör ett hot mot det demokratiska samhället och är en stor utmaning. Att bekämpa den grova och organiserade brottsligheten är därför högt prioriterat och regeringens ambition är att arbetet mot denna brottslighet ska intensifieras. Som regeringen anför har den organiserade brottsligheten blivit alltmer komplex och gränsöverskridande under de senaste 20 åren. De brott som begås inom ramen för den grova organiserade brottsligheten är allvarliga, varierande och innehåller systemhotande inslag. Det handlar exempelvis om mord, narkotikabrott, vapenbrott, utpressning, bedrägerier och penningtvätt. Att nå ekonomisk vinning och makt är centrala drivkrafter. Utskottet delar regeringens uppfattning att samverkan är en nyckel i kampen mot den grova organiserade brottsligheten. Utskottet ser därför positivt på att den nationella myndighetssamverkan mot grov organiserad brottslighet som pågått under sex år och som i dag inkluderar tolv myndigheter ska fortsätta att utvecklas.

Bekämpningen av terrorism måste ständigt vara en högt prioriterad fråga, något som står ännu klarare efter terroristattacker i Paris den 13 november i år. Utgångspunkten för all terroristbekämpning är att aktivt främja och skydda folkrätten inklusive de mänskliga rättigheterna och efterlevnaden av rättsstatens principer.

Det finns människor som lever med en ständig oro för att utsättas för brott på grund av vilka de är, hur de ser ut eller vad de tror på. Hatbrott handlar om bristande respekt för människors lika värde och kan aldrig accepteras i ett demokratiskt samhälle. Utskottet välkomnar därför att regeringen kommer att lägga stor vikt vid arbetet för att motverka hatbrott.

Verksamheten vid landets domstolar ska vara rättssäker och effektiv. Det är viktigt att domstolarna har goda förutsättningar att avgöra mål och ärenden inom rimlig tid.

Kriminalvården har en viktig roll i det återfallsförebyggande arbetet för de individer som verkställer påföljd i anstalt eller frivård. För att kriminalvårdens

insatser ska få betydelse i ett längre perspektiv krävs dock att andra aktörer tar vid där kriminalvårdens uppdrag slutar. Det handlar om andra myndigheter, kommuner och landsting men också om näringsliv och aktörer i det civila samhället. Utskottet välkomnar att regeringen, för att understryka vikten av att verkställigheter används till att samordna och fokusera insatser kring individerna, särskilt har pekat ut återfallsförebyggande arbete och samverkan med andra aktörer som prioriterade områden i kriminalvårdens verksamhet.

Sammanfattningsvis ställer sig utskottet bakom regeringens inriktning av kriminalpolitiken. Utskottet delar vidare regeringens syn på vilka åtgärder som bör vidtas för att minska brottsligheten och öka tryggheten samt för att stärka den enskildes rätts säkerhet och rättstrygghet. Med regeringens förslag till anslagsfördelning får rättsväsendet goda förutsättningar att genomföra dessa åtgärder. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag till anslagsfördelning inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet (se bilaga 3).

Av det anförda följer att utskottet inte ställer sig bakom de motioner som föreslår en annan anslagsfördelning och utskottet avstyrker därmed samtliga motioner som behandlas i detta avsnitt.

Polisens organisation m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om

- vikten av en uppföljning av den nya polisorganisationen
- en effektivare polis
- vikten av polisens närvaro i brottsutsatta områden
- målsättningen om en minimibemanning på 20 000 poliser ska kvarstå

och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår övriga motioner som i huvudsak gäller polisens yttre och inre organisation samt polisutbildningen.

Jämför reservationerna 1 (S, MP, V), 2 (S, MP, V), 3 (M, C, L, KD), 4 (SD), 5 (S, MP, V), 6 (M, C, L, KD), 7 (SD), 8 (M), 9 (S, MP, V), 10 (V), 11 (L) och 12 (SD).

Den 1 januari 2015 ombildades Rikspolisstyrelsen, Statens kriminaltekniska laboratorium och de 21 polismyndigheterna till en nationell myndighet (Polismyndigheten). Enligt regeringen kommer arbetet med att fullt ut genomföra reformen att präglade den nya myndigheten de närmaste åren (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4 s. 15).

Syftet med reformen är att skapa bättre förutsättningar för ett förbättrat verksamhetsresultat och en högre kvalitet i polisens arbete genom tydligare ledning och styrning, ökad flexibilitet, större enhetlighet och starkare lokal förankring. Samtidigt som vissa funktioner måste centraliseras i Polismyndigheten är ett av regeringens mål med reformen att verksamheten

ska bedrivas närmare medborgarna och i samverkan med lokalsamhället. Lokalpolisområdena utgör kärnan i den nya myndigheten och ska stärka samverkan med lokalsamhället genom bl.a. en fortsatt utveckling av lokala samverkansöverenskommelser.

Vidare pekar regeringen på att Polismyndighetens huvuduppgifter omfattar att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt att bekämpa brott. Myndigheten har dock med tiden tillförts en mängd uppgifter som i mindre utsträckning har anknytning till dessa huvuduppgifter. Inom Regeringskansliet bereds för närvarande förslag om att föra över vissa resurskrävande uppgifter, som lika väl eller bättre skulle kunna utföras av en annan huvudman, från Polismyndigheten. Det handlar om t.ex. omhändertagande av misshandlade eller övergivna djur och att ge handräddning till andra myndigheter.

Regeringen anför vidare (s. 35) att arbetet med den dolda organiserade brottsligheten i vissa avseenden har fått stå tillbaka för de lokala problem som varit mer synliga och kopplade till lokala territoriella nätverk. Kriminalunderrättelseverksamhetens arbete med strategiska underrättelseanalyser har bidragit till att insatserna har kunnat bedrivas effektivt och kunskapsbaserat. Baserat på de analyser som gjorts på lokal och regional nivå tog Riks-kriminalpolisen under året fram en nationell översikt i vilken 55 geografiska områden där lokala kriminella nätverk anses ha negativ påverkan på lokalsamhället identifierades.

Regeringen konstaterar (s. 26 f.) att efter en tydlig ökning mellan 2006 och 2009 har nivån på den anmälda brottsligheten de senaste åren stabiliserats kring 1,4 miljoner anmälda brott årligen. År 2014 ökade antalet anmälda brott med 3 procent jämfört med året innan till 1 443 700, vilket är den högsta nivån hittills. Detta ställer stora krav på rättsväsendets myndigheter. Bland annat fortsatte de anmälda bedrägerierna att öka under 2014. Regeringen konstaterar vidare att antalet personupplärade brott ökade tydligt fram till 2010 i samband med att antalet brott som anmäldes ökade. Det handlade delvis om ökning av vissa typer av relativt lättupplärade ingripandebrott som exempelvis snatterier och eget bruk och innehav av narkotika. Därefter minskar antalet personupplärade brott påtagligt trots att antalet anmälda brott ligger kvar på ungefär samma nivå. Andelen personupplärade brott i förhållande till det totala antalet anmälda brott har således också minskat. År 2014 låg andelen personupplärade brott på den lägsta nivån sedan 1999. Att andelen ärenden som polisen redovisar till åklagare har minskat på ett liknande sätt tyder på att minskningarna kan härledas redan i detta led.

Regeringen framhåller (s. 14) att myndigheterna inom rättsväsendet sedan flera år prioriterar ett målmedvetet långsiktigt arbete där de gemensamt och med ett tydligt rättskedjeperspektiv utvecklar ett elektroniskt informationsutbyte i brottmålshanteringen. Genom detta kan handläggningstiderna kortas och kvaliteten i verksamheten öka. Det kommer också att ge bättre underlag för kunskap, analys och uppföljning inom rättskedjan. Arbetet genomförs med beaktande av den personliga integriteten.

Rättsväsendets myndigheter behöver enligt regeringen stärka sin samverkan med myndigheter och aktörer utanför rättsväsendet, såsom kommuner och landsting samt aktörer i det civila samhället och i näringslivet. Detta gäller inte minst i arbetet för att förebygga brott, stödja brottsutsatta och förhindra återfall i brott. För att insatserna på dessa områden ska bli heltäckande och konsekventa ställs det stora krav på ett aktivt deltagande från olika samhällsaktörer och på att dessa samverkar. I detta avseende bedömer regeringen att det finns en utvecklingspotential.

Regeringen pekar på (s. 41) att brottsligheten, precis som all annan verksamhet, drar nytta av globaliseringen och den fria rörligheten. Detta kräver att de brottsbekämpande myndigheterna utvecklar sina möjligheter att utnyttja de verktyg som finns för samarbete och informationsutbyte med sina motsvarigheter i andra länder. Polismyndigheten och övriga delar av rättsväsendet bidrar även till insatser för att stärka kapaciteten inom rättssektorn i postkonfliktländer. Ett sådant samarbete kan bl.a. ge ett ökat förtroende för svensk polis i dessa länder, vilket den svenska polisorganisationen har nytta av i bekämpningen av den gränsöverskridande brottsligheten.

Vidare pekar regeringen på att arbetet med att utveckla informationsutbytet inom EU har fortsatt under 2014. Inom ramen för det s.k. Prüm-rådsbeslutet utbyter Sverige nu DNA-uppgifter med över en tredjedel av EU:s medlemsstater. Detta har bidragit till att identifiera och till att lokalisera okända gärningsmän och kartlägga internationell brottslighet, framför allt när det gäller tillgreppsbrott. Möjligheten att göra förfrågningar till fordonsregister inom EU omfattar nu 18 medlemsstater och underlättar för polisen att göra kontroller av utländska fordon.

Regeringen anför (s. 16) att Polismyndighetens legitimitet och allmänhetens förtroende för den påverkas av hur väl de anställda vid myndigheten avspeglar befolkningens sammansättning. Polismyndigheten måste enligt regeringens mening bli väsentligt bättre på att attrahera kvinnor och personer med utländsk bakgrund. Jämställdhet och mångfald i myndigheten utgör en viktig del av Polismyndighetens samlade förmåga att lösa sitt uppdrag. Att andelen kvinnor ska bli fler inom Polismyndigheten är också ett av regeringens jämställdhetsmål.

För att säkerställa att Polismyndigheten har den kompetens som krävs för att utföra sitt uppdrag behövs enligt regeringen en utbildning med tydlig förankring i vetenskap och beprövad erfarenhet. Regeringen har därför tillsatt en utredning som ska föreslå hur den grundläggande polisutbildningen kan omformas till en högskoleutbildning. Uppdraget ska slutredovisas i april 2016. Enligt regeringen finns det, även om många viktiga insatser redan görs för att förebygga brott, stor potential att förbättra det brottsförebyggande arbetet. Ambitionen är att det ska finnas ett strukturerat brottsförebyggande arbete i hela landet. Arbetet behöver bedrivas på såväl lokal och regional som nationell nivå och inkludera ett brett spektrum av åtgärder. Utöver social prevention behöver arbetet omfatta situationella brottsförebyggande åtgärder som syftar

till att minska sannolikheten att brott begås genom att göra brotten mindre lönsamma, mer riskabla eller svårare att utföra. Det är angeläget att de lokala samverkansöverenskommelserna mellan Polismyndigheten och kommunerna får ett större genomslag i praktiken.

Enligt regeringens mening är det (s. 15 f.) viktigt med såväl polisutbildade som civilanställda för att myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter. Regeringen anser därför att verksamhetens behov ska styra sammansättningen av såväl de anställdas kompetenser som antalet anställda inom den nya myndigheten och att Polismyndigheten själv ska förfoga över vilken kompetens som ska rekryteras. Regeringen kommer noga att följa utvecklingen i detta avseende.

Regeringen anför (s. 23) att den i mars 2015 mottog Polismyndighetens redovisning av hur myndigheten avser att utveckla arbetet för att bekämpa hatbrott. Av den framgår bl.a. att det i de tre storstadsregionerna ska finnas särskilda hatbrottsgrupper och att övriga fyra polisregioner ska säkerställa att de har motsvarande förmåga.

Motionerna

I ett antal motioner efterfrågas en utvärdering av den nya polisorganisationen.

I motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 efterfrågas en uppföljning av genomförandet av den nya polisorganisationen utifrån målet om en mer effektiv, lokalt förankrad polis med närvaro i hela landet. Även i motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson (KD) yrkande 7 påtalas vikten av en uppföljning av polisorganisationen.

I motion 2015/16:555 av Monica Haider och Tomas Eneroth (båda S) anföras att förväntningarna på den nya polisorganisationen är stora, inte minst när det gäller målet att öka närvaron i hela landet. Därför är det också angeläget att fortlöpande utvärdera den nya organisationen för att säkerställa målpuffyllelsen.

I motion 2015/16:1352 av Betty Malmberg (M) yrkande 1 anföras att den nya polisorganisationen måste följas upp systematiskt med avseende på tillgänglighet och effektivitet samt medborgarnas känsla av trygghet.

Några motioner behandlar polisens effektivitet.

I motion 2015/16:2008 av Josef Fransson och Mattias Bäckström Johansson (båda SD) yrkande 2 föreslås att en parlamentarisk utredning tillsätts för att utreda om Polismyndighetens samlade byråkrati kan minskas och organisationen göras effektivare.

I motion 2015/16:960 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 1 påtalas vikten av en effektivare polis och poliser med lokalkännedom.

I motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3 framhålls vikten av en väl avvägd sammansättning av civilanställda och polisutbildade i syfte att öka organisationens samlade kunskap och effektivitet. Motionärerna anför att det av såväl kvalitets- som effektivitetsskäl finns ett behov av att i

ökad omfattning kunna använda civilanställd personal inom Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten för uppgifter som i dag endast får utföras av polismän. I yrkande 4 framhålls vikten av att polisens fokus på kärnuppgifterna stärks, att arbetet med en kontinuerlig metodutveckling i det brottsförebyggande och brottsutredande arbetet utvecklas och att polisorganisationens effektivitet förbättras.

Flera motioner betonar vikten av polisens närvaro och tillgänglighet i hela landet.

I partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om att säkerställa en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet. Det gäller såväl i storstäder som i mindre orter och på landsbygden.

I motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 6 framhålls vikten av en lokalt förankrad polis. Ett liknande yrkande framförs i motion 2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2.

I motion 2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 3 framhålls att den lokala polisen ska vara känd för dem som bor i området genom att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. I yrkande 13 efterfrågas en tydligare prioritering av det brottsförebyggande arbetet så att människor kan känna sig trygga i sitt närområde.

I motion 2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkande 1 påtalas vikten av ett välfungerande polisväsen på landsbygden och i mindre tätorter. I yrkande 2 anförs att fler poliser ska göras tillgängliga på fältet och att kontaktmöjligheterna ska öka för medborgarna. I yrkande 4 begärs en uppföljning av vad Polismyndigheten gör i de orter där invånarna ansett sig tvungna att frivilligt vakta på nätterna och/eller anlitar privata väktarbolag.

I motion 2015/16:1900 av Saila Quicklund och Ulf Berg (båda M) påtalas vikten av polisiär närvaro på landsbygden.

I motion 2015/16:2084 av Runar Filper och Anders Forsberg (båda SD) yrkande 1 framförs att fler poliser bör stationeras på landsbygden. I yrkande 2 anförs att öppettiderna för polisstationerna på landsbygden bör utökas kraftigt.

I motion 2015/16:2008 av Josef Fransson och Mattias Bäckström Johansson (båda SD) yrkande 1 föreslås att alla kommuner ska ha rätt till viss minimibemanning av poliser.

I ett par motioner påtalas vikten av polisens närvaro i brottsutsatta områden.

I motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2 pekas på vikten av polisens närvaro i brottsutsatta områden. Ett yrkande med samma innebörd framförs i motion 2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1.

I en motion efterfrågas en särskild hatgrupp hos Göteborgspolisen.

I motion 2015/16:551 av Robert Hannah (FP) påtalas vikten av att skyndsamt etablera en utredningsgrupp hos Göteborgspolisen som fokuserar på hatbrott. Motionären anför att Stockholm och Malmö har särskilt utpekade

utredningsgrupper med hatbrottsfokus men att Göteborgspolisens ännu saknar denna ytterst viktiga funktion.

I ett antal motioner efterfrågas ett tydligare uppdrag till trafikpolisen.

I motion 2015/16:139 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 framhålls behovet av att utbilda fler trafikpoliser som klarar av att bekämpa den kriminella yrkestrafiken. I yrkande 2 framförs att det är viktigt att trafikpolisen får en egen organisation inom den nya myndigheten, med en egen budget och en egen ledning. I yrkande 3 begärs att polisen ska ges i uppdrag att i en handlingsplan redovisa hur man ska komma till rätta med den ökade kriminella yrkestrafiken.

I motion 2015/16:1533 av Krister Hammarbergh och Beatrice Ask (båda M) begärs att man ska vidta åtgärder för att säkerställa kompetensen för polisens trafikövervakande arbete.

I motion 2015/16:1291 av Per Klarberg (SD) anförs att det behöver utbildas fler trafikpoliser för att stoppa minskningen av denna yrkesgrupp.

I ett par motioner efterfrågas att polisen ska utveckla sin förmåga att arbeta mot samt samverka internationellt när det gäller ligor som begår brott i Sverige.

I motion 2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5 påtalas att polisen har kartlagt ett femtontal internationella kriminella nätverk bestående av cirka 1 500 återkommande personer som livnär sig på stölden i Sverige. Vid sådan brottslighet är det viktigt att polisen har ett nära samarbete med polisen i berörda länder. I motion 2015/16:2303 Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 7 anförs att polisen behöver utveckla sin förmåga att arbeta mot kriminella grupper som begår många brott i hela landet.

Ett par motioner rör frågan om antalet poliser.

I partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 7 anförs att kravet på en minimibemannning på 20 000 poliser bör kvarstå. Även i motion 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 anförs att målet om 20 000 poliser bör stå kvar.

I motionerna 2015/16:94 av Allan Widman m.fl. (FP) och 2015/16:37 av Stig Henriksson (V) begärs att frågan om att återinföra beredskapspoliserna ska utredas.

Flera motioner tar upp frågor om polisutbildningen ur olika aspekter.

När det gäller antagningen till polisutbildningen föreslås det i motion 2015/16:2836 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 1 att de fysiska kraven vid antagningen till polisutbildningen höjs för båda könen till den nivå som tidigare gällde för män. Vidare anförs att provet i svenska och kravet på skrivet högskoleprov bör återinföras.

I motion 2015/16:604 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S) pekas på problemen med att rekrytera poliser till vissa orter. Eftersom rekryteringsproblemen varierar bör enligt motionärerna ett första steg vara att kartlägga situationen, för att därefter kunna vidta adekvata åtgärder för en förbättrad rekrytering.

I motion 2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkande 3 anförs att man bör arbeta varierat över landet med lokal rekrytering för att möjliggöra långsiktig tillväxt till polisyrket som är ett viktigt framtidsyrke.

I motion 2015/16:2887 av Annika Eclund m.fl. (KD, M, C) framhålls Skaraborg som en lämplig region för en ny polisutbildning. I motion 2015/16:2581 Margareta B Kjellin (M) anförs att regeringen bör verka för att en polisutbildning inrättas i Gävleborgs län, lämpligen i Söderhamn.

I motion 2015/16:1653 av Anders Hansson (M) yrkande 1 föreslås att all brottsbekämpande personal inom polisen, Tullverket och Kustbevakningen ska ha en gemensam grundutbildning. I yrkande 2 föreslås att även tull- och kustbevakningsutbildningen bör jämföras med högskoleutbildning för det fall polisutbildningen, i enlighet med regeringens uttalade avsikt, blir en högskoleutbildning.

I motion 2015/16:2577 av Finn Bengtsson och Mikael Cederbratt (båda M) framhålls vikten av att poliser får utbildning i beteendevetenskap och psykiatri. Slutligen så efterfrågas i motion 2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 13 en tydligare prioritering av det brottsförebyggande arbetet så att människor kan känna sig trygga i sitt närområde.

Bakgrund

Regeringen gav i april 2014 Statskontoret i uppdrag att utvärdera ombildningen av polisen (Ju2014/2492/PO). I uppdraget anges följande:

Ombildningen till en sammanhållen myndighet är en av de mest omfattande och komplexa organisationsförändringarna inom staten på många år. Det är därför av stor vikt att följa upp om förändringen haft avsedda effekter i förhållande till regeringens syfte och mål med reformen. Statskontoret ska följaktligen utvärdera i vilken utsträckning ombildningen har skapat bättre förutsättningar för ett förbättrat verksamhetsresultat och en högre kvalitet i polisens arbete genom

- stärkt förmåga att ingripa mot brott och ordningsstörningar och att utreda brott i syfte att möjliggöra lagföring,
- tydligare ledning och större enhetlighet,
- mer effektivt resursutnyttjande och större flexibilitet, samt
- bättre tillgänglighet och kontakt med medborgarna

Det innebär bl.a. att analysera hur väl den nya organisationsstrukturen följer de utgångspunkter som uttrycks i regeringens direktiv (dir. 2012:129) samt huruvida de organisatoriska hinder som identifierades i Polisorganisationskommitténs betänkande (SOU 2012:13) har reducerats. De hinder som nämnts i betänkandet är avsaknad av helhetsansvar, överlappande befogenheter, bristande ledning och styrning, begränsningar i informationsutbytet, bristande flexibilitet och bristande strategisk samverkan.

Som en del i utvärderingen ingår därför att följa polisens resultat och göra en bedömning av ombildningens betydelse för resultatutvecklingen. Det är viktigt att analysen har ett helhetsperspektiv på verksamheten. Det är även viktigt att analysen inkluderar ett rättskedjeperspektiv och att polisens resultat relateras till effektiviteten i rättskedjan som helhet.

Analysen ska inkludera faktorer som påverkat resultatet såväl positivt som negativt. I den mån Statskontoret i de två delredovisningarna och i

slutredovisningen identifierar faktorer som påverkar resultatet negativt, och som har med ombildningen att göra, ska Statskontoret även lämna förslag på vilka åtgärder som kan vidtas av regeringen eller Polismyndigheten för att minimera sådan negativ påverkan. Beskrivningen och analysen ska omfatta resultatutvecklingen på nationell nivå.

Statskontoret ska delredovisa uppdraget den 1 oktober 2016 respektive den 1 oktober 2017 och slutredovisa det senast den 1 oktober 2018.

I samband med införandet av den nya polisorganisationen behandlade utskottet två motionsyrkanden om uppföljning och utvärdering av omorganisationen (bet 2013/14:JuU23 s. 31 f.). Utskottet uttalade att ombildningen av polisen är en historisk reform som självfallet måste följas upp och utvärderas. Eftersom regeringen nyligen gett Statskontoret i uppdrag att göra en sådan utvärdering fick emellertid motionsyrkandena anses tillgodosedda och avstyrktes.

Utskottet har vid flera tillfällen tidigare behandlat motionsyrkanden om betydelsen av en närvarande och lokalt förankrad polis, senast i förra årets budgetbetänkande (bet. 2014/15:JuU1 s. 36) Utskottet anförde då följande:

För att öka känslan av trygghet är det viktigt att allmänheten upplever att polisen är närvarande och att den löser vardagsbrotten, inte minst på landsbygden. Att på olika sätt säkerställa att polisreformens intentioner vad rör lokalt polisarbete i hela landet genomförs är viktigt. En mer lättillgänglig polis med större lokal förankring skulle bl.a. öka tryggheten och minska brottsligheten i våra landsbygdkommuner. Genom den pågående reformeringen av den svenska polisen ökar enligt utskottet möjligheterna att säkerställa en god bemanning i hela landet. Det kan i detta sammanhang finnas anledning att även se över möjligheten att skapa regionala resurser som är lätta att flytta vid olika polisiära arbetsuppgifter. Man bör dessutom verka för att polisen i samarbete med räddningstjänsten och civilsamhället säkerställer trygghet och säkerhet för boende på landsbygden.

Utskottet föreslog därför ett tillkännagivande om att regeringen skulle återkomma till riksdagen med en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet lokala poliser. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

Av regeringens skrivelse 2014/15:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen framgår (s. 38) följande när det gäller tillkännagivandet ovan om att öka antalet lokala poliser:

I regleringsbrevet för 2015 fick Polismyndigheten i uppdrag att löpande hålla Justitiedepartementet underrättat om det fortsatta genomförandearbetet. I uppdraget ligger bland annat att hålla departementet informerat om hur arbetet med att öka antalet lokala poliser säkerställs. Momentet är inte slutbehandlat.

I Rikskriminalpolisens rapport En nationell översikt av kriminella nätverk med stor påverkan i lokalsamhället (oktober 2014) anfördes att det råder en samstämmighet kring behovet av långsiktigt och uthålligt polisiärt arbete med tydliga mål, sett utifrån hela problembilden, om man ska kunna ändra situationen i områdena. Arbetet bör ske på både ett repressivt och brottsförebyggande sätt för att uppnå långvariga effekter. Detta kräver en

kontinuerlig polisiär närvaro som parallellt med uthålliga riktade brottsutredningsinsatser kan bekämpa brottsligheten i dess helhet.

Utskottet behandlade även motionsyrkanden om polisens effektivitet och inre och yttre organisation i förra årets budgetbetänkande (bet. 2014/15:JuU1 s. 37). Utskottet ansåg att omorganisationen inte borde föregripas och avstyrkte därför ett motionsyrkande om polisens effektivitet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

Rikspolisstyrelsen beslutade i sin tillsynsplan för 2012 att genomföra tillsynsåtgärder avseende polismyndigheternas förmåga att upptäcka och utreda hatbrott. Resultatet av tillsynsåtgärderna har redovisats i tillsynsrapport 2013:4 Inspektion av polismyndigheternas förmåga att upptäcka och utreda hatbrott. Inspektionen pekade i sina rekommendationer bl.a. på tre framgångsfaktorer för att hatbrotten ska upptäckas och utredas. Dessa faktorer är en tydlig strategisk inriktning, att processerna för polisens underrättelsemodell respektive nationella utredningskoncept fungerar väl samt att det finns en säkerställd kompetens på området.

I förra årets budgetbetänkande behandlade utskottet även ett antal motioner om hur trafikpolisen ska organiseras. Utskottet ansåg inte att det i nuläget fanns skäl att göra något tillkännagivande om hur trafikpolisen skulle organiseras och motionerna avstyrktes därmed. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

I betänkande 2014/15:JuU3 Utökade befogenheter för civilanställda inom Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten behandlade utskottet proposition 2013/14:232 med samma namn som betänkandet. I propositionen lämnades förslag om att civilanställda inom Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten ska ha möjlighet att hålla fler förhör, delge information om förenklad delgivning och besluta om förverkande i vissa fall. Bakgrunden till förslagen var att det av såväl kvalitets- som effektivitetsskäl finns ett behov av att i ökad omfattning kunna använda civilanställd personal inom dessa myndigheter för uppgifter som i dag endast får utföras av polismän. Utskottet föreslog att riksdagen skulle anta lagförslagen. Riksdagen följde utskottet (rskr. 2014/15:23).

I samband med valrörelsen 2006 uttalade Alliansen målet att Sverige skulle ha 20 000 poliser 2010. Det innebar att antalet poliser skulle öka med drygt 2 500 från 2006 till 2010 (Brå rapport 2013:12 Satsningen på fler poliser – vad har den lett till). Av Polisens årsredovisning för 2014 framgår att antalet anställda var 28 689 varav 20 051 poliser och 8 638 civila. Rikspolischefen uttalade i utskottet den 1 december 2015 att flera fakta pekar på behovet av fler poliser. Bara befolkningsökningen i sig innebär enligt Rikspolischefen behov av ca 1 000 fler poliser.

Möjligheten att kalla in beredskapspolisen reglerades tidigare i förordningen (2008:1097) om beredskapspolisen. Enligt förordningen skulle beredskapspoliser kallas in till polismyndigheterna under höjd beredskap, eller då regeringen hade beslutat om tjänstgöring enligt 4 kap. 8 § lagen (1994:1809) om totalförsvarspåbud. Beredskapspoliser som hade ingått avtal

med Rikspolisstyrelsen om tjänstgöring fick också kallas in till en polismyndighet vid allvarliga eller omfattande störningar på samhället från ordnings- eller säkerhetssynpunkt, eller vid risk för sådana störningar.

I en översyn av beredskapspolisens konstaterade Rikspolisstyrelsen i maj 2010 (dir. POA-134-6927/09) att polisens behov av beredskapspolisorganisationen kunde betecknas som ringa. Rikspolisstyrelsen framhöll bl.a. de senaste årens säkerhetspolitiska utveckling med en förändrad personalförsörjning för totalförsvaret, där uttag med bl.a. civilplikt inte längre sker, samt den kraftiga ökningen av antalet poliser i tjänst. Rikspolisstyrelsen rekommenderade att regeringen skulle lägga ned beredskapspolisens.

I budgetpropositionen för 2012 (prop. 2011/12:1 utg.omr. 6 s. 103–104) gjorde regeringen bedömningen att det inte fanns tillräckliga skäl att upprätthålla beredskapspolisens. En avveckling av organisationen skulle därför ske under 2012. Regeringen anförde att detta emellertid inte hindrar att regeringen, vid höjd beredskap eller då regeringen har beslutat om tjänstgöring enligt 4 kap. 8 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, vid behov återinför organisationen.

Beredskapspolisens lades ned den 1 oktober 2012 (se regeringens förordning [2012:484] om upphävande av förordningen [2008:1097] om beredskapspolisens).

Utskottet avstyrkte i förra årets budgetbetänkande även ett motionsyrkande om att återinföra den särskilda beredskapspolisens. Utskottet anförde att den inte fann anledning att göra någon annan bedömning än vad försvarsutskottet gjort när den behandlade motionen under det föregående riksmötet. Försvarsutskottet anförde då att det i avvägningen mellan behov, nyttjandegrad och kostnader inte gjorde någon annan bedömning än regeringen gjorde när den beslutade att det med dagens situation inte finns tillräckliga skäl att upprätthålla beredskapspolisens. Försvarsutskottet påminde vidare om att det finns en möjlighet att vid höjd beredskap återinföra organisationen. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

I förra årets budgetbetänkande (bet. 2014/15:JuU1 s. 37) behandlade utskottet ett flertal motioner om polisutbildningen. Utskottet konstaterade att regeringen aviserat att man kommer att inleda ett arbete med att göra polisutbildningen till en högskoleutbildning. Utskottet ansåg att riksdagen inte borde föregripa detta arbete och avstyrkte därmed motionerna. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77). Polisutbildningen hålls på tre platser i Sverige: Södertörns högskola i Stockholm, Linnéuniversitetet i Växjö och Umeå universitet. Utbildningen pågår under fem terminer. Under de två sista terminerna ingår en avlönad aspiranttjänstgöring om totalt sex månader. Antagningskraven innefattar bl.a. att den sökande ska vara svensk medborgare, ha fyllt 18 år vid ansökningstillfället och uppfylla vissa fysiska, psykologiska och medicinska krav. Dessutom ska den sökande ha grundläggande behörighet för högskolestudier (se Polisutbildningen – För dig som söker mer än ett jobb på polisen.se).

Vidare behandlades motionsyrkanden om rekryteringsfrågor. Utskottet anförde att det stod fast vid sin tidigare redovisade inställning att det var Rikspolisstyrelsens, inom kort Polismyndighetens, uppgift att besluta om rekryteringsfrågor. Motionsyrkande avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

Utskottets ställningstagande

Uppföljning av den nya polisorganisationen

Grundtanken med polisreformen är att ta bort onödiga myndighetsgränser och ge polisen bättre förutsättningar att förebygga och klara upp brott. Målet är en mer effektiv polisorganisation som utreder fler brott än i dag och som är lokalt förankrad och närvarande i hela landet. Utgångspunkterna för den nya Polismyndighetens organisation är vidare att polisens kärnverksamhet ska utföras närmare medborgarna. En tydlig styrning med korta beslutsvägar, färre chefsnivåer och enhetliga arbetsmetoder ska ge en polis som arbetar mer effektivt över hela landet. Utskottet anser att det nu är viktigt att se till att reformen genomförs så att dessa mål uppfylls. Med hänvisning till ovanstående bör genomförandet av den nya polisorganisationen följas upp systematiskt utifrån målet om en mer effektiv, lokalt förankrad polis i hela landet. I sammanhanget bör det även följas upp hur Polismyndighetens arbete med att få ut hälften av polisens resurser till lokalpolisområdena fullföljs. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en uppföljning av den nya polisorganisationen och tillkännager detta för regeringen. Utskottet föreslår därmed att riksdagen bifaller motionerna 2015/16:1352 av Betty Malmberg (M) yrkande 1, 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 och 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 7, samt delvis bifaller motion 2015/16:555 av Monica Haider och Tomas Eneroth (båda S).

Effektivare polis

En högre grad av effektivitet fordrar att det även inom dagens polisorganisation görs prioriteringar som stärker fokuseringen på polisens kärnuppgifter. Av såväl kvalitets- som effektivitetsskäl finns vidare ett behov av att i ökad omfattning kunna använda civilanställd personal inom Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten för uppgifter som i dag endast får utföras av polismän. Utskottet anser att det är viktigt att tillvarata kompetensen hos de som har en annan utbildning än polisutbildning. Det finns många uppgifter inom polisen där annan specialkompetens är värdefull. Poliser bör i första hand arbeta med arbetsuppgifter där en polismans kompetens är en nödvändig förutsättning, framför allt när arbetsuppgifterna kan komma att kräva användning av våld eller tvång. När det gäller övriga arbetsuppgifter bör man välja den anställda som har den kompetens som är mest lämplig för uppgiften. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig

bakom det utskottet anför om en effektivare polis och tillkännager detta för regeringen. Utskottet föreslår därmed att riksdagen bifaller motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkandena 3 och 4, samt delvis bifaller motion 2015/16:960 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 1.

Utskottet är dock inte berett att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2015/16:2008 av Josef Fransson och Mattias Bäckström Johansson (båda SD) yrkande 2 om att en parlamentarisk utredning ska tillsättas för att utreda om Polismyndighetens samlade byråkrati kan minska och organisationen göras effektivare. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Polisen lokala förankring m.m.

I samband med behandlingen av fjolårets budgetbetänkande gjorde riksdagen, som redovisats ovan, ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma till riksdagen med en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet lokala poliser. Utskottet, som alltjämt är av uppfattningen att det är angeläget med en lokalt förankrad polis, anser dock inte att det är nödvändigt att på nytt föreslå att riksdagen ska göra ett tillkännagivande i denna fråga till regeringen. Riksdagen bör därför avslå motionerna 2015/16:2403 (C) yrkande 3, 2015/16:2686 (KD) yrkande 2, 2015/16:2713 (KD) yrkande 6 och 2015/16:3072 (M) yrkande 1. Av samma skäl bör inte något tillkännagivande till regeringen göras med anledning av motionerna 2015/16:1900 (M), 2015/16:2084 (SD) yrkande 1 och 2015/16:2674 (M) yrkandena 1, 2 och 4.

Utskottet är inte berett att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2015/16:2084 (SD) yrkande 2 om kraftigt utökade öppettider för polisstationerna på landsbygden. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom vad som anförs i motion 2015/16:2008 (SD) yrkande 1 om att varje kommun ska ha rätt till en lagstadgad minimibemanning. Motionsyrkandet avstyrks.

Polisens närvaro i brottsutsatta områden

Utskottet anser, som redovisats ovan, att det är viktigt att utbildningen leder till en effektivisering av verksamheten för att frigöra fler resurser, – t.ex. till fler synliga poliser, till i synnerhet brottsutsatta områden. Internationell forskning visar att ökad direkt patrullering i områden med hög brottslighet fungerar brottsförebyggande. Fler synliga poliser är mycket viktigt för att ungdomsgång inte ska få känslan av att ha kontroll över vissa bostadsområden och för att öka tryggheten för övriga som bor i området. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om vikten av polisens närvaro i brottsutsatta områden och tillkännager detta för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och 2015/16:2713 av Andreas Carlsson m.fl. (KD) yrkande 2.

Polisens arbete mot hatbrott m.m.

Av budgetpropositionen framgår, som redovisats ovan, att Polismyndigheten i arbetet med att bekämpa hatbrott bl.a. avser att se till att det finns särskilda hatbrottsgrupper i de tre storstadsregionerna. Mot denna bakgrund får motion 2015/16:551 (FP) som efterfrågar en hatbrottsgrupp i Göteborg anses tillgodosedd. Motionen avstyrks.

Utskottet delar motionärernas uppfattning i motion 2015/16:139 (M) yrkandena 1–3, motion 2015/16:1291 (SD) och motion 2015/16:1533 (M) att det är viktigt att det finns ett tillräckligt antal trafikpoliser för att övervaka bl.a. yrkestrafiken och att dessa har den kompetens som krävs. Utskottet anser dock att det bör vara upp till Polismyndigheten att avgöra hur trafikpolisen ska organiseras och hur dess arbete ska bedrivas. Motionerna avstyrks därför.

Utskottet har förståelse för synpunkterna i motionerna 2015/16:2303 (M) yrkande 7 och 2015/16:2335 (M) yrkande 5 att polisens arbete mot kriminella ligor kan behöva utvecklas och att en internationell samverkan är viktig i dessa sammanhang. Som regeringen anför i budgetpropositionen behöver ett samarbete över nationsgränser vara en naturlig del av vardagen för brottsutredare och annan personal inom rättsväsendet. Något tillkännagivande med anledning av motionerna är dock enligt utskottet inte nödvändigt. Motionsyrkandena bör avslås.

Antalet poliser

Efter den förra regeringens satsning på att öka antalet poliser mellan 2006 till 2010 har Sverige i dag cirka 20 000 poliser. Det ökade antalet poliser har enligt utskottet lett till ökad synlighet och bättre förutsättningar för ett bra polisarbete. Trots detta är det fortfarande alltför många som utsätts för brott och för få brott som klaras upp. Dessutom har befolkningen ökat med mer än en halv miljon människor. Samhällsutvecklingen och befolkningsökningen gör att det behövs fler poliser för att utreda och bekämpa brott. Särskilt viktigt är det i de områden där brottsligheten är påtagligt besvärande samt i glesbebyggda områden i landet. Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen anför att verksamhetens behov ska styra bl.a. antalet anställda inom myndigheten. Utskottet befarar att detta på sikt riskerar att leda till att Sverige får färre poliser. Enligt utskottet bör 20 000 poliser även i fortsättningen vara en miniminivå för bemanningen inom Polismyndigheten. Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att regeringen bör vidhålla målsättningen om en minimibemanning på 20 000 poliser och tillkännager detta för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motionerna 2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 7.

Polisorganisationen i övrigt

När det gäller förslagen i motionerna 2015/16:37 (V) och 2015/16:94 (FP) om att återinföra den särskilda beredskapspolisen gör utskottet inte någon annan

bedömning än vad utskottet gjorde vid fjolårets behandling av ett motsvarande motionsyrkande. Motionerna avstyrks därmed.

Utskottet står vidare fast vid att det är Polismyndighetens uppgift att besluta om rekryteringsfrågor. Utskottet är alltså alltjämt av uppfattningen att det inte bör göras något tillkännagivande till regeringen om hur rekryteringen till polisutbildningen ska gå till. Motionerna 2015/16:604 (S), 2015/16: 2674 (M) yrkande 3 och 2015/16:2836 (SD) yrkande 1 avstyrks därför.

Utskottet konstaterar att regeringen har tillsatt en utredning som ska föreslå hur polisutbildningen kan omformas till en högskoleutbildning. Detta arbete bör inte föregripas och utskottet avstyrker därför de motionsyrkanden som gäller polisutbildningen. Det innebär att riksdagen bör avslå motion 2015/16:1653 (M) yrkandena 1 och 2, motion 2015/16:2577 (M), motion 2015/16:2581 (M) och motion 2015/16:2887 (KD, M, C).

Sveriges Domstolar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om behovet av att korta handläggningstiderna i tvistemål.

Jämför reservation 13 (M, C, L, KD).

Propositionen

Regeringens mål för Sveriges Domstolar är att mål och ärenden ska avgöras med hög kvalitet och effektivitet. Målbalanserna och omloppstiderna ska hållas på en rimlig nivå. Domstolsverket ska skapa förutsättningar för domstolarna att uppfylla målet för verksamheten, bl.a. genom en ändamålsenlig resursfördelning och stöd i verksamhetsutvecklingen.

Regeringen konstaterar (s. 44) att omloppstiderna har minskat avseende alla verksamhetsmål utom tvistemål i hovrätt. Verksamhetsmålen för tingsrätternas omloppstider för tvistemål och brottmål uppnåddes 2014. Omloppstiderna i förvaltningsrätterna och kammarrätterna förbättrades. Hovrätternas omloppstider för brottmål förbättrades marginellt medan omloppstiderna för tvistemål försämrades. Resultaten för hyres- och arrendenämnderna försämrades marginellt.

Antalet inkomna mål (exklusive migrationsmål) till domstolarna minskade med 1,2 procent 2014 jämfört med 2013. Eftersom antalet avgjorda mål ligger på en oförändrad nivå minskade antalet balanserade mål med 4,7 procent.

Regeringen konstaterar (s. 31) att antalet lagföringsbeslut i linje med utvecklingen av antalet personuppkarade brott ökade t.o.m. 2009 varefter utvecklingen vände. Under de senaste åren har antalet lagföringsbeslut minskat tydligt. År 2014 fattades nästan 16 procent färre lagföringsbeslut jämfört med 2012. Utvecklingen gäller för såväl kvinnor som män. Genomgående avser drygt 80 procent av lagföringsbesluten män medan

knappt 20 procent avser kvinnor. Den nedåtgående utvecklingen återspeglas även i antalet brottmål i tingsrätt respektive antalet domslut i sådana mål. Efter att ha ökat tydligt mellan 2006 och 2010 har dessa minskat de senaste åren. År 2014 var exempelvis antalet domslut i tingsrätt 15 procent färre jämfört med 2012.

Regeringen anför (s. 17) att verksamheten vid landets domstolar ska vara rättssäker och effektiv. Det är viktigt att domstolarna har goda förutsättningar att kunna avgöra mål och ärenden inom rimlig tid. Regeringen avser att i en proposition lämna ett antal förslag som syftar till att domstolarnas handläggning av mål och ärenden i större utsträckning ska kunna anpassas till förhållandena i det enskilda fallet. Regeringen anför vidare att det även i övrigt finns anledning att fortsätta reformeringen av domstolsprocessen. I betänkandet Brottmålsprocessen (SOU 2013:17) finns ett antal förslag som bl.a. syftar till att i högre grad kunna anpassa processen till vad det enskilda målet kräver. Betänkandet har kompletterats med ytterligare underlag i fråga om de praktiska, organisatoriska och ekonomiska konsekvenser som behövs för ett ställningstagande om förslagen i vissa angivna delar i betänkandet ska genomföras. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Regeringen anför även att domstolarnas hantering av tvistemål kan moderniseras ytterligare. Regeringen avser att i en proposition lämna förslag om att tingsrätten i större utsträckning ska kunna avgöra tvistemål med en domare om det med hänsyn till målets omfattning och svårighetsgrad är tillräckligt. På detta sätt får tingsrätterna möjligheter till en bättre och mer effektiv handläggning av tvistemål utan att kravet på rättssäkerhet åsidosätts.

Bakgrund

I proposition 2015/16:39 En modernare rättegång II som för närvarande behandlas i riksdagen lämnas förslag som syftar till att effektivisera och förbättra domstolsprocessen. Det övergripande syftet med förslagen är att i större utsträckning kunna anpassa handläggningen av mål och ärenden till förhållandena i det enskilda fallet, särskilt genom att tekniken med ljud- och bildupptagningar utnyttjas fullt ut. Vidare torde propositionen Ökad endomarbehörighet i tvistemål som aviserats under hösten 2015 kunna bidra till kortare handläggningstider.

Motionen

I motion 2015/16:1189 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C FP, KD) yrkande 15 pekas på behovet av att korta handläggningstiderna för tvistemål. Motionärerna anför att det är viktigt att fortsätta arbetet för att ytterligare korta handläggningstiderna i syfte att skapa en modernare rättegång i allmän domstol som uppfyller kraven på en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig handläggning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har förståelse för motionärernas uppfattning att det är viktigt att handläggningstiderna i tvistemål hålls så korta som möjligt. Detta får dock inte, som motionärerna också anför, ske på bekostnad av kraven på en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig handläggning. Mot bakgrund av de förslag som lämnas i proposition 2015/16:39 En modernare rättegång II och som förväntas lämnas inom kort i den aviserade propositionen Ökad endomarbehörighet i tvistemål anser utskottet dock inte att det är nödvändigt med något initiativ från utskottets sida med anledning av motion 2015/16:1189 (M, C, FP, KD) yrkande 15. Motionsyrkandet avstyrks.

Kriminalvården

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska låta analysera Kriminalvårdens kostnadseffektivitet och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår motionsyrkanden om geografisk placering av häkten.

Jämför reservation 14 (S, MP, V).

Propositionen

Målen för Kriminalvårdens verksamhetsområde är att påföljderna ska verkställas på ett säkert, humant och effektivt sätt och att antalet återfall i brott ska minska. Verksamhetsområdet omfattar verksamhet inom frivården, anstalter samt Kriminalvårdens transportverksamhet för såväl nationella som internationella transporter.

Kriminalvården har fr.o.m. januari 2015 (s. 46) en ny organisation. Syftet med omorganisationen har varit att stärka myndighetens förmåga att organisera, styra, följa upp och prognosticera verksamheten. Under 2014 har myndigheten bl.a. arbetat med att genomföra den nya ledningsstruktur, styr- och uppföljningsmodell samt budgetfördelningsmodell som beslutades föregående år.

Regeringen konstaterar att antalet intagna i anstalt och antalet frivårdsklienter fortsatte att minska 2014. De senaste fem åren har medelbeläggningen i anstalt liksom medelantalet frivårdsklienter minskat med 15 procent. År 2014 var medelbeläggningen i anstalt 3 874 (95 procent män och 5 procent kvinnor). Frivården hade i genomsnitt 12 120 klienter (87 procent män och 13 procent kvinnor). Antalet direktavvikelser från anstalter i den lägsta säkerhetsklassen fortsatte att minska 2014 från tidigare års låga nivåer. Från anstalter i de högre säkerhetsklasserna genomfördes dock sex rymningar under året. Det är en mycket tydlig ökning i förhållande till de

föregående fem åren då antalet rymningar per år varierade med mellan noll och två stycken. Samtliga rymningar under året skedde från anstalter i säkerhetsklass 2.

Under 2014 rapporterades drygt 150 allvarliga händelser i anstalt. I förhållande till medelbeläggningen är detta i nivå med föregående år. Inom frivården har i stället en ökning av antalet rapporterade allvarliga händelser noterats och under 2014 rapporterades drygt 30. Detta beror enligt Kriminalvården troligen på en ökad anmälningsbenägenhet till följd av genomförandet av myndighetens incidentrapporteringssystem i frivården.

Enligt Kriminalvården visar omfattande kontroller att förekomsten av droger på anstalter fortfarande är mycket låg.

Motionerna

I motion 2015/16:2648 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 begärs en analys av hur Kriminalvårdens kostnader för anstalt, häkte, frivård respektive transporttjänst har utvecklats sedan 2004. I yrkande 2 efterfrågas en analys av utvecklingen av kostnaderna för lokalförsörjningen samt en bedömning av om den nuvarande häktes- och anstaltsorganisationen tillgodoser verksamhetens behov och lever upp till krav på flexibilitet och kostnadseffektivitet. I yrkande 3 begärs att en bedömning utifrån en internationell jämförelse ska göras av om Kriminalvårdens resurser används på ett kostnadseffektivt sätt.

I motion 2015/16:2083 av Michael Svensson (M) begärs ett tillkännagivande om att inrätta ett häkte i Halland. Motionären anför att Halland är det enda län i Sverige som inte har ett häkte.

I motion 2015/16:394 av Mathias Sundin (FP) begärs ett tillkännagivande om att inrätta ett häkte i Eskilstuna. Enligt motionären tar transporterna till och från länets enda häkte i Nyköping onödigt mycket resurser i anspråk.

Bakgrund

I Kriminalvårdens regleringsbrev för 2015 framgår att Kriminalvården har ett pågående uppdrag att med stöd av Brottsförebyggande rådet och i samverkan med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Domstolsverket samordna och utveckla prognos- och analysarbetet för att förbättra myndigheternas möjligheter att bedöma sin framtida verksamhetsvolym. Brottsförebyggande rådets bidrag ska syfta till att analysmetoden genomgående håller hög kvalitet. Utgångspunkten är att prognosmodellen ska ge en gemensam och rättvisande bild av flödet i alla brottmålsprocessens centrala delar. Myndigheterna ska lämna en gemensam årlig rapport i samband med budgetunderlagen. Rapporten ska innehålla en analys av tidigare lämnade prognoser i förhållande till det faktiska utfallet.

Kriminalvården har informerat om att man har ett tillfälligt häkte i Halmstad. Vidare har Kriminalvården informerat om att man arbetar med en

strategisk plan över häkten och anstalter i Sverige som beräknas vara klar före utgången av 2015. Något ytterligare besked om häktet i Halmstad har Kriminalvården inte möjlighet att lämna innan den strategiska planen är klar.

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat och avstyrkt motioner med förslag på var kriminalvårdsverksamhet, såsom häkten, bör lokaliseras, senast i förra årets budgetbetänkande (bet. 2014/15:JuU1 s. 38). Utskottet höll då fast vid sin uppfattning att detta är angelägenheter som Kriminalvården bör avgöra utifrån de krav som ställs på verksamheten. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

Den förra regeringen gav i juni 2014 en särskild utredare i uppdrag att analysera kostnadseffektiviteten inom kriminalvården samt föreslå hur det återfallsförebyggande arbetet kan utvecklas och förstärkas, bl.a. genom nya former för samverkan med andra myndigheter och aktörer.

Utredaren skulle bl.a.

- redovisa hur kriminalvårdens kostnader för anstalt, häkte, frivård respektive transporttjänst har utvecklats sedan 2004 (för tiden fram till 2008 behövde kostnaderna redovisas endast översiktligt)
- analysera om fördelningen av kostnaderna är ändamålsenlig och avspeglar regeringens prioriteringar
- analysera utvecklingen av kostnaderna för lokalförsörjningen samt bedöma om den nuvarande häktes- och anstaltsorganisationen tillgodoser verksamhetens behov och lever upp till regeringens krav på flexibilitet och kostnadseffektivitet
- utifrån en internationell jämförelse bedöma om kriminalvårdens resurser används på ett kostnadseffektivt sätt.

Regeringen beslutade den 22 januari 2015 att avsluta utredningen innan den slutfört sitt arbete.

Utskottets ställningstagande

Som ett resultat av stora kostnadsökningar under 2000-talet, bl.a. på lokalförsörjningsområdet, tog den förra regeringen initiativ till en rad effektivitetsgranskningar av kriminalvården. Dessa visade på brister i den interna styrningen och kontrollen, varvid mycket arbete inriktades på att åstadkomma en verksamhet som bedrivs inom givna ekonomiska ramar samt att förbättra den interna styrningen och kontrollen. Kriminalvården har på eget initiativ arbetat med att utveckla och effektivisera organisationen.

Samtidigt som en rad åtgärder har vidtagits för att åstadkomma en bättre styrning och kontroll har förutsättningarna för verksamheten sett över en längre period förändrats genom en delvis ändrad klientsammansättning. Bland annat har en utvidgad användning av intensivövervakning med elektronisk kontroll inneburit att andelen klienter i anstalt med längre strafftider har ökat. Förändringar i brottsstruktur och strafftider påverkar givetvis förutsättningarna för att bedriva en ändamålsenlig verksamhet, inte minst på

det återfallsförebyggande området. Vidare aktualiserar det frågan om hur kostnaderna mellan verksamhetens olika delar bör fördelas.

Mot bakgrund av de stora tillskott som tillförts kriminalvården under den senaste tioårsperioden samt de delvis ändrade förutsättningar som hänger samman med förändringar i klientsammansättningen finns det enligt utskottet skäl att göra en samlad analys av kostnadsutvecklingen inom kriminalvårdens olika verksamheter. En sådan analys bör bl.a. ta sikte på om fördelningen av kostnaderna mellan anstalt och frivård är ändamålsenlig och återspeglar regeringens prioriteringar. Samma sak gäller för fördelningen av kostnader för säkerhetsinstallationer och lokaler i relation till kostnaderna för klientverksamheten.

För att få en uppfattning om kostnadseffektiviteten i kriminalvården krävs att det finns ett adekvat jämförelsematerial. Samtidigt påverkas kostnadseffektiviteten i verksamheten av förhållanden i omvärlden som ligger utanför kriminalvårdens kontroll. Exempelvis påverkar brottsutvecklingen och effektiviteten hos rättskedjans myndigheter i övrigt på ett avgörande sätt förutsättningarna för verksamheten. Det kan också finnas ett värde i att komplettera jämförelser över tid med en internationell utblick. Vi menar därför att det behövs en jämförelse av kriminalvårdens kostnadsutveckling med den i andra länder.

Sammanfattningsvis bör regeringen således

1. låta analysera hur kriminalvårdens kostnader för anstalt, häkte, frivård respektive transporttjänst har utvecklats sedan 2004
2. låta analysera utvecklingen av kostnaderna för lokalförskörsörjningen samt bedöma om den nuvarande häktes- och anstaltsorganisationen tillgodoser verksamhetens behov och lever upp till krav på flexibilitet och kostnadseffektivitet
3. utifrån en internationell jämförelse bedöma om kriminalvårdens resurser används på ett kostnadseffektivt sätt.

Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det utskottet anför om att låta analysera Kriminalvårdens kostnadseffektivitet och tillkännager detta för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motion 2015/16:2648 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD).

Utskottet står fast vid sin uppfattning att frågor om var kriminalvårdsverksamhet bör lokaliseras är angelägenheter som Kriminalvården bör avgöra utifrån de krav som ställs på verksamheten. Motionerna 2015/16:394 (FP) och 2015/16:2083 (M) avstyrks därmed.

Brottsförebyggande rådet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om att kartlägga förekomsten av hedersrelaterat förtryck, om att införa brottskoder för olika slags brott och om att samla in statistik över olika händelser riktade mot asylboenden.

Jämför reservationerna 15 (V) och 16 (M).

Propositionen

Regeringen anför (s. 14) att den ställer höga krav på att verksamheten inom rättsväsendet ska baseras på kunskap. Välutvecklade strukturer för uppföljning, utvärdering och omvärldsbevakning är grundläggande för det kunskapsbaserade arbetet. Därtill är det viktigt att myndigheterna har förmåga att omsätta och tillämpa kunskaperna i det praktiska arbetet. Det är även angeläget att medarbetarnas kompetens och kunskap tas till vara och utgör en central del av utvecklingsarbetet. I detta sammanhang har även Brottsförebyggande rådet (Brå) en central roll som centrum för forsknings- och utvecklingsverksamhet inom rättsväsendet.

Regeringen anför (s. 36) att Brå har en viktig roll att stödja och utveckla det lokala brottsförebyggande arbetet i landet. Under 2014 har myndighetens inriktning för detta arbete varit att fortsätta stimulera och stödja kunskapsbaserade arbetssätt och strukturer för samverkan inom olika områden. Under året betonades särskilt samverkan för att förebygga återfall i brott och samverkan mellan polis och kommun. När det gäller samverkan mellan polis och kommun genomförde Brå under året stödjande insatser inför inrättande av den nya Polismyndigheten.

Motionerna

I motion 2015/16:959 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 9 anförs att Brå bör ges i uppdrag att kartlägga omfattningen av hedersrelaterat förtryck. Motionärerna pekar på att den nationella samordnaren av arbetet mot våld i nära relationer konstaterar i sitt betänkande att det saknas en samlad bild av hur utbrett hedersrelaterat förtryck är. Den nationella samordnaren föreslår att regeringen ger Brå i uppdrag att genomföra kartläggningen. Kartläggningen ska ta hänsyn till att såväl flickor och pojkar som kvinnor och män, inklusive hbtq-personer, utsätts för förtryck i hederns namn.

I motion 2015/16:2336 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3 efterfrågas en särskild brottskod för vålds- och sexualbrott mot personer med funktionsnedsättning.

I motion 2015/16: 2458 av Kristina Yngwe (C) yrkande 1 begärs att polisen omgående bör införa och begagna sig av en särskild brottskod för brott som bedöms ha koppling till djurrättsrelaterad brottslighet.

I motion 2015/16:1146 av Magda Rasmusson (MP) efterfrågas statistik över olika händelser kring flyktingförläggningar och asylboenden. Motionären anför att brott mot flyktingförläggningar visserligen ingår i Brås hatbrottsstatistik, men de särredovisas inte. Motionärerna vill åtgärda bristen på statistik och föreslår att statistik samlas in om händelser kring och mot flyktingförläggningar och asylboenden.

Bakgrund

Brottsförebyggande rådet (Brå) ansvarar för den officiella kriminalstatistiken i Sverige. Utöver detta ansvarar Brå dessutom för statistiken över anmälda hatbrott och för den nationella trygghetsundersökningen (NTU). Kriminalstatistiken indelas i statistikområdena anmälda brott, handlagda brott, personer misstänkta för brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott.

Brå gör årligen eller vid behov, i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket, översyner av brottskoderna. Enligt information från Brå har man inte några planer på att införa någon särskild brottskod för hatbrott eller djurrättsbrott. Man har inte heller fått in något specifikt förslag som rör vålds- och sexualbrott mot personer med funktionsnedsättningar inför årets revidering av brottskoderna.

Enligt Brå särredovisas från 2014 platskategorin asylboende. Tidigare ingick den i kategorin övriga platser. Av anmälningarna med främlingsfientliga/rasistiska hatbrottsmotiv så begicks 1 procent på ett asylboende 2014. Det framgår dock inte av statistiken huruvida det anmälda hatbrottet har varit riktat mot asylboendet (och i så fall vilken typ av brott det rör sig om) eller om det rör något som har skett på asylboendet (och vilken brottstyp det då rör sig om). Kategorin speglar alltså flera olika typer av brott och relationer så den kan inte tolkas som attacker mot asylboenden.

I betänkandet från Nationella samordnaren mot våld i nära relationer, Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49) anføres att hedersrelaterat våld och förtryck är den del av området våld i nära relationer där samhället har haft svårast att enas kring vad som bör göras. Samordnaren föreslår att Brå ska kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck på nationell nivå. Kartläggningen ska ta hänsyn till att såväl flickor och pojkar som kvinnor och män, inklusive hbtq-personer, utsätts för förtryck i hederskontext. Utredaren föreslår även att Brå ges i uppdrag att undersöka om brottskodning för våldsbrott mot personer med funktionsnedsättning kan införas. Enligt information från Justitiedepartementet bereds betänkandet för närvarande i Regeringskansliet.

Tidigare utskottsbehandling

I förra årets budgetbetänkande (bet. 2014/15:JuU1 s. 40) behandlades och avstyrktes ett motionsyrkande om att statistik över olika händelser vid flyktingförläggningar och asylboenden bör samlas in. Utskottet anförde att det alltjämt hade förståelse för synpunkterna att det kan vara värdefullt med statistik över olika händelser vid flyktingförläggningar och asylboenden men stod fast vid sin tidigare inställning att något tillkännagivande inte behövdes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

I samma betänkande behandlades även ett motionsyrkande om att införa en egen brottskod för brottslighet kopplad till s.k. djurrättsaktivism. Utskottet anförde att det såg allvarligt på brottsligheten men ansåg det inte nödvändigt med något initiativ från riksdagens sida för att sådan brottslighet ska få en egen brottskod. Motionsyrkandet avstyrktes. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att Nationella samordnaren mot våld i nära relationer i betänkandet Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49) föreslår att Brå ska kartlägga hedersrelaterat våld och förtryck på nationell nivå. Betänkandet bereds för närvarande i Regeringskansliet och utskottet anser att denna beredning inte bör föregripas. Motion 2015/16:959 (V) yrkande 9 avstyrks därför.

När det gäller det som efterfrågas i motion 2015/16:2336 (M) yrkande 3 om att Brå även bör undersöka om en särskild brottskod för vissa vålds- och sexualbrott bör införas, omfattas även detta av förslagen av Nationella samordnaren mot våld i nära relationer, betänkande SOU 2014:49. Utskottet anser emellertid att beredningen i Regeringskansliet inte heller här bör föregripas. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Utskottet ser alltjämt allvarligt på brottslighet som är kopplad till s.k. djurrättsaktivism men står fast vid att det inte är nödvändigt med något initiativ från riksdagens sida för att en sådan brottslighet ska få en egen brottskod. Motion 2015/16:2458 (C) yrkande 1 bör därför avslås.

Utskottet har tagit reda på att platskategorin asylboende numera särredovisas men inte på ett sådant sätt att det framgår om brottet varit riktat mot boendet eller rört något som skett på boendet. Utskottet har förståelse för synpunkten att det även kan vara värdefullt med statistik över olika händelser riktade mot själva asylboendena. Utskottet står dock fast vid att något tillkännagivande om detta till regeringen inte behövs. Motion 2015/16:1146 (MP) avstyrks därför.

Prioritering av arbetet mot olika slags brott

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett flertal motionsyrkanden om prioritering av arbetet mot olika slags brott.

Jämför reservationerna 17 (L), 18 (KD), 19 (M), 20 (M, C) och 21 (KD).

Propositionen

Regeringen anför i budgetpropositionen (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4) att Sverige ska vara ett tryggt land att leva i. Det bästa sättet att minska det lidande som brottslighet leder till är att förhindra att brott begås. Regeringen anför vidare att det är centralt att fler brott förhindras och att fler brott klaras upp. Det gäller både vardagsbrott och brottslighet som utgör ett hot mot det demokratiska samhället, som grov organiserad brottslighet och terrorism. Samtidigt ska de personer som drabbas av brott få stöd och skydd.

I propositionen framhåller regeringen arbetet mot vissa brottstyper som särskilt angeläget.

Arbetet mot *hatbrott* är enligt regeringen en prioriterad fråga (s. 23 och 40). Det finns människor i vårt samhälle som lever med en ständig oro för att utsättas för brott på grund av vilka de är, hur de ser ut eller vad de tror på. Hatbrott handlar om bristande respekt för människors lika värde och kan aldrig accepteras i ett demokratiskt samhälle. Förutom den kränkning som den enskilda individen utsätts för kan hatbrott leda till rädsla och otrygghet hos andra människor som tillhör samma grupp. Regeringen lägger därför stor vikt vid arbetet för att motverka hatbrott. Polisen har under 2014 haft ett uppdrag att utveckla arbetet med att bekämpa hatbrott till vilket också Åklagarmyndigheten och Brottsförebyggande rådet har bidragit. Rapporten överlämnades till regeringen i mars 2015 och regeringen avser att noga följa Polismyndighetens fortsatta arbete samt följa upp effekten av myndighetens åtgärder.

Regeringen anför (s. 23) att *människohandel* är en allvarlig brottslighet där människor utnyttjas på ett hänsynslöst och cyniskt sätt. Under senare år har människohandel för andra exploateringssyften än sexuella ändamål blivit vanligare. Hit hör exploatering för tvångsarbete eller för annan verksamhet i en situation som innebär ett nödläge för den utsatte. Rättsväsendet behöver uppmärksamma utvecklingen när det gäller dels människohandel, dels brottslighet som förekommer i samband med människohandel. Regeringen har gett Länsstyrelsen i Stockholms län i uppdrag att fortsätta utveckla samverkan och samordningen mellan myndigheter, civilsamhälle och andra aktörer som bidrar till att bekämpa människohandeln.

Det pågår också utredningsarbete för att säkerställa ett starkt straffrättsligt skydd mot människohandel. Trots att lagstiftningen skärptes så sent som 2010

är antalet fällande domar för sådana brott få. Mot denna bakgrund har en särskild utredare fått i uppdrag att bl.a. utvärdera människohandelsbrottet och överväga om ytterligare åtgärder bör vidtas för att öka det straffrättsliga skyddet mot människohandel. Uppdraget ska redovisas senast den 9 juni 2016.

Regeringen pekar vidare på (s. 18 f.) att den tekniska utvecklingen och framväxten av internet har medfört att hot och andra former av *kränkningar av den personliga integriteten* har tagit nya former. Många sådana brott begås i dag med hjälp av mobiltelefoner och internet. Inte sällan är det flickor och kvinnor som drabbas av dessa brott genom att de t.ex. blir utsatta för grovt nedsättande kommentarer eller blir uthängda med bild. Regeringen har därför lyft fram arbetet med att stärka rättsväsendets förmåga att ingripa mot hot och kränkningar på nätet som ett jämställdhetsmål. Det omfattar såväl lagstiftningsåtgärder som rättsväsendets arbete.

Grov organiserad brottslighet utgör enligt regeringen (s. 19 och 37–38) ett hot mot det demokratiska samhället och är en stor utmaning. Att bekämpa den grova och organiserade brottsligheten är därför högt prioriterat och regeringens ambition är att arbetet mot denna brottslighet ska intensifieras. Den nationella myndighetssamverkan mot grov organiserad brottslighet som pågått under sex år inkluderar i dag tolv myndigheter inom och utanför rättsväsendet. Samverkan är en nyckel i kampen mot den grova organiserade brottsligheten och det är regeringens avsikt att denna satsning ska fortsätta att utvecklas. Vidare pekar regeringen på att myndigheternas samverkan för att bekämpa grov organiserad brottslighet har fått en allt tydligare inriktning mot att bekämpa den mest komplexa kriminaliteten där samverkan mellan myndigheter är avgörande. Regeringen anser att utvecklingen av denna förmåga är positiv och nödvändig. Arbetet bidrar också till att bekämpa den grova organiserade brottslighet som inte omfattas av den myndighetsgemensamma satsningen.

När det gäller arbetet mot *terrorism* anför regeringen (s. 20) att terrorism är ett hot mot vår säkerhet och mot våra grundläggande fri- och rättigheter. Att bekämpa terrorism måste därför ständigt vara en högt prioriterad fråga. Utgångspunkten i all terrorismbekämpning är att aktivt främja och skydda folkrätten inklusive de mänskliga rättigheterna och efterlevnaden av rättsstatens principer. Arbetet mot terrorism ska ske på ett transparent sätt och det ska finnas ett jämställdhetsperspektiv i arbetet. Regeringen pekar vidare på att den har presenterat en ny strategi mot terrorism som ska vara vägledande för det svenska arbetet mot terrorism såväl nationellt som internationellt (skr. 2014/15:146). Den ska vara inriktande för alla aktörer som kan bidra till terrorismbekämpningen och den sätter ansvar och samverkan i fokus. Strategin delar in arbetet i de tre områdena Förebygga, Förhindra och Försvåra, och har ett särskilt fokus på det förebyggande arbetet. Den behandlar också arbetet med att hantera konsekvenserna av ett terroristattentat om ett sådant ändå genomförs.

Regeringen anför vidare (s. 22) att *mäns våld mot kvinnor* är ett av de yttersta uttrycken för ojämställdheten mellan män och kvinnor. Att förebygga

och motverka våld och andra övergrepp mot kvinnor är högt prioriterat av regeringen. Regeringen har vidare satt upp tydliga mål om att andelen personer i befolkningen som blir offer för våld i nära relationer ska minska. Arbetet mot våld i nära relationer omfattar även hbtq-personers utsatthet. I detta arbete är förebyggande insatser centralt. Att påverka våldsutövarnas attityder och även i fortsättningen sträva mot jämställdhet är grundläggande i arbetet. Det är också viktigt att samhället säkerställer att våldsutsatta får det skydd och stöd som de behöver. Ökat fokus bör också läggas på uppföljning och utvärdering inom området.

Regeringen pekar vidare på (s. 22) att den som mot sin vilja blir utsatt för sexuella handlingar ofta drabbas av långvariga negativa konsekvenser. För regeringen är det därför högt prioriterat att motverka *sexualbrott*. Det är också en viktig del i arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Regeringen anser att det finns behov av att stärka rättsväsendets insatser när det gäller dessa brott. Ökad upplärning av våldtäkter är därför ett av regeringens särskilt utpekade jämställdhetsmål.

Slutligen framgår av propositionen (s. 40) att såväl polisen som Åklagarmyndigheten har fortsatt sitt arbete med att utveckla hanteringen av *mängdbrott*. Vid Åklagarmyndigheten inleddes 2012 två försöksverksamheter på området. Hanteringen av bötesbrott på trafikområdet har koncentrerats till två orter: Karlskrona och Östersund. Denna verksamhet permanentades den 1 oktober 2014. Inom Stockholms län hanteras en majoritet av mängdbrottsärendena på en av länets fem kammare. Verksamheten utvärderades 2014.

Här kan även nämnas att regeringen, som anförts tidigare, har som ambition att det ska finnas ett strukturerat brottsförebyggande arbete i hela landet. Arbetet ska bedrivas på såväl lokal och regional som nationell nivå.

Motionerna

Frågor om prioritering av olika slags brottslighet behandlas i ett flertal motioner.

I motion 2015/16:2256 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 1 begärs att arbetet mot människohandelsbrott ska prioriteras.

I motion 2015/16:48 av Jan Ericson (M) efterfrågas en översyn av hur övergrepp i rättssak ska kunna bekämpas effektivare.

I motion 2015/16:2207 av Hanna Westrén m.fl. (S) begärs att arbetet med hot och kränkningar på nätet ska prioriteras.

I motion 2015/16:2720 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 2 och 3 efterfrågas att brott som begåtts av djurrättsaktivister ska prioriteras på olika sätt. I yrkande 4 anförts att riksdagens tillkännagivande hösten 2014 om brott som begås av djurrättsaktivister ska genomföras i enlighet med motionens intentioner om att utveckla samhällets skydd för näringsidkare och forskare. I yrkande 5 begärs att regeringen skyndsamt ska återkomma med konkreta lagförslag i de delar det krävs enligt tidigare fattat tillkännagivande. Att sådan

brottslighet ska prioriteras begärs även i motion 2015/16:2079 av Roland Filper m.fl. (SD) yrkande 1.

I motion 2015/16:2960 av Jan R. Andersson (M) begärs att den nya Polismyndigheten på en nationell nivå ska ta till vara erfarenheterna från de tidigare regionala djurskyddsgrupperna för att hitta vägar att prioritera arbetet mot brott där djur far illa.

I motion 2015/16:1491 av Andreas Norlén m.fl. (M) yrkande 3 anförs att polis och åklagare bör avsätta särskilda resurser för att utreda patentintrång.

I motion 2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 14 anförs att rättssamhället måste bekämpa attacker och hot mot utsatta EU-medborgare och att polisens arbete mot hatbrott bör fortsätta att stärkas.

I motion 2015/16:2678 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 8 anförs att polisens roll i arbetet med att bekämpa hatbrott måste stärkas.

I motion 2015/16:1874 av Niklas Karlsson (S) pekas på behovet av att se över möjligheten till nya åtgärder mot snatteri.

I motion 2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 4 anförs att narkotikahandeln måste bekämpas som ett led i arbetet mot grov organiserad brottslighet. Motionärerna pekar på att det är viktigt att svensk polis ligger i framkant i arbetet mot narkotikan. I takt med att fler droger säljs över internet är det avgörande att polisen har den kunskap som behövs för att stävja detta.

I motion 2015/16:2326 av Pia Hallström (M) efterfrågas en kartläggning av problemet med oseriösa s.k. asfaltläggare och att denna brottslighet ska prioriteras av polisen.

I motion 2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 6 anförs att de s.k. mängdbrotten som begås av internationella kriminella nätverk ska ses som en helhet och prioriteras av polisen.

I motion 2015/16:3148 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkande 6 pekas på behovet av tillräckliga resurser till polisen för att genomföra nykterhetskontroller och beivra överträdelser.

Bakgrund

Utskottet har tidigare vid ett flertal tillfällen behandlat och avstyrkt motionsyrkanden om att olika typer av brott ska prioriteras. Vid fjolårets behandling av motionerna under detta avsnitt i budgetbetänkandet (bet. 2014/15:JuU1) föreslog utskottet två tillkännagivanden till regeringen. Det ena tillkännagivande avsåg att arbetet mot bostadsinbrott ska prioriteras. Utskottet anförde följande:

Det finns ett behov av att prioritera kampen mot bostadsinbrott. I dag bedöms ett bostadsinbrott i regel som grov stöld och påföljden blir ofta villkorlig dom och böter. Eftersom inbrott i bostaden innebär en stor integritetskränkning för den som drabbas finns det anledning att se allvarigare på denna typ av brottslighet än vad som är fallet i dag. Som anförs i partimotion 2014/15:1904 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 5 bör straffet för bostadsbrott skärpas genom att man inför en ny

brottsrubricering, inbrottsstöld, med en högre straffskala än den som gäller för grov stöld. Detta skulle medföra att fler tvingas avtjäna fängelsestraff för inbrott än vad som är fallet i dag.

Utskottet anser att arbetet mot bostadsinbrott, inte minst mot bakgrund av den stora integritetskränkning som dessa brott innebär, måste prioriteras.

Utskottet föreslog därför ett tillkännagivande till regeringen om att arbetet mot bostadsinbrott skulle prioriteras. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77).

Det andra tillkännagivande avsåg brott som begås av djurrättsaktivister.

Utskottet anförde följande:

Trots att de som är verksamma inom den svenska jordbruksnäringen följer de regler och krav som ställs på verksamheten, finns det aktivister som har bestämt sig för att dessa djurägare agerar fel bara för att de har hand om djur. Dessa s.k. djurrättsaktivister använder sig ofta av olika former av brott, både mot egendom och person, för att få uppmärksamhet för sina ståndpunkter. Förutom att detta leder till stora kostnader för dem som är verksamma inom t.ex. pälsindustrin blir dessutom allt fler tveksamma till att fortsätta med sin verksamhet. Även forskare som genomför djurförsök utsätts för brott av djurrättsaktivister, trots att dessa djurförsök genomförs först efter en noggrann kontroll från samhället via de djurförsöksetiska nämnder som godkänner försöken. Utöver de ekonomiska skadorna riskerar dessa angrepp även att försena angelägen forskning om olika allvarliga sjukdomar. Rättsväsendet måste enligt utskottets mening prioritera arbetet mot denna brottslighet i betydligt högre grad än vad som görs i dag samt överväga vilka möjligheter som finns att erbjuda ett bättre skydd för dem som utsätts för hot, skadegörelse och annan typ av brottslighet av djurrättsaktivister.

Utskottet föreslog därför ett tillkännagivande om att regeringen skulle prioritera arbetet mot brott som begås av djurrättsaktivister. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77). Enligt information från Justitiedepartementet bereds tillkännagivandet för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte någon invändning mot det som regeringen anför i propositionen om olika brottstyper och betydelsen av att de nämnda brotten på olika sätt uppmärksammas särskilt. Som regeringen anför i budgetpropositionen måste t.ex. bekämpningen av terrorism ständigt vara en högt prioriterad fråga eftersom terrorism är ett hot mot vår säkerhet och våra grundläggande fri- och rättigheter. Den senaste tidens terroristattentat, bl.a. i Paris, har gjort detta än tydligare.

Av propositionen framgår att regeringen prioriterar arbetet mot flera av de brottstyper som motionärerna efterfrågar. Således anför regeringen att rättsväsendet behöver ägna uppmärksamhet åt utvecklingen när det gäller människohandel, att man lyft fram arbetet med att stärka rättsväsendets förmåga att ingripa mot hot och kränkningar på internet och att det är högt prioriterat att bekämpa den grova och organiserade brottsligheten. Brottsom

begås inom ramen för den senare är bl.a. narkotikabrott och vapenbrott. Även arbetet mot hatbrott lyfts fram som en prioriterad fråga.

Utskottet har förståelse för önskemålen i motionerna 2015/16:2079 (SD) yrkande 1, 2015/16:2720 yrkandena 2–5 och 2015/16:2960 (M) om ett bättre skydd för näringsidkare som arbetar med djurhållning mot brott som begås av s.k. djurrättsaktivister. Utskottet vill dock peka på att riksdagen, som redovisats ovan, vid förra årets behandling av budgetbetänkandet gjorde ett tillkännagivande om att regeringen skulle prioritera arbetet mot brott som begås av djurrättsaktivister.

Att vissa brottstyper ska ägnas särskild uppmärksamhet innebär inte att arbetet mot annan brottslighet ska läggas åt sidan. Vilken sorts insatser som ska göras mot olika typer av brottslighet bör enligt utskottet avgöras vid Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten inom ramen för statsmaktens prioriteringar. Utskottet föreslår sammanfattningsvis att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som behandlas i detta avsnitt.

Kompetens och bemötande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om

- att öka polisens tillgänglighet
- att öka polisens närvaro på internet
- att vittnen ska få information om möjligheter till olika former av vittnesstöd
- att förbättra brottsutredningen, uppföljningen och återkopplingen till brottsoffer

och tillkännager detta för regeringen.

Riksdagen avslår ett flertal motioner om bemötandefrågor och andra kompetenshöjande åtgärder inom rättsväsendets myndigheter.

Jämför reservationerna 22 (M), 23 (M), 24 (KD), 25 (S, MP, V), 26 (M, C, L, KD), 27 (S, MP, V), 28 (V), 29 (KD), 30 (S, MP, V), 31 (L), 32 (S, MP, V), 33 (M, C, L, KD), 34 (M), 35 (M, C, L, KD), 36 (M, KD), 37 (KD), 38 (SD) och 39 (M, C, L, KD).

Propositionen

Kompetens

Regeringen anför (prop. 2015/16:1 utg.omr. 4 s. 14) att man ställer höga krav på att verksamheten inom rättsväsendet ska baseras på kunskap. Det är därför angeläget att medarbetarnas kompetens och kunskap tas till vara och utgör en central del av utvecklingsarbetet.

Den 1 januari 2015 ombildades Rikspolisstyrelsen, Statens kriminaltekniska laboratorium och de 21 polismyndigheterna till en nationell

myndighet: Polismyndigheten. Regeringen anför (s. 15) att syftet med reformen är att skapa bättre förutsättningar för ett förbättrat verksamhetsresultat och en högre kvalitet i polisens arbete genom tydligare ledning och styrning, ökad flexibilitet, större enhetlighet och starkare lokal förankring. Samtidigt som vissa funktioner måste centraliseras i den nya Polismyndigheten är ett av regeringens mål med reformen att verksamheten ska bedrivas närmare medborgarna och i samverkan med lokalsamhället. Lokalpolisområdena utgör kärnan i den nya myndigheten och ska stärka samverkan med lokalsamhället bl.a. genom en fortsatt utveckling av lokala samverkansöverenskommelser.

Regeringen anför (s. 43) att den nya organisationen för polisen på sikt kommer att ge bättre förutsättningar för en likvärdig och effektiv brottsutredningsverksamhet. Det är angeläget att de utvecklingsbehov som identifierats under utbildningsprocessen också leder till konkreta åtgärder och förbättringar. Genom utbildningen av polisen skapas ett unikt tillfälle att åstadkomma utveckling och förändring. Det tillfället måste tas till vara och arbetet för att säkerställa kompetens och effektivitet i utredningsverksamheten behöver prioriteras högt.

Som framgår ovan är arbetet med att motverka hatbrott en prioriterad fråga. I mars 2015 mottog regeringen Polismyndighetens redovisning av hur myndigheten avser att utveckla arbetet för att bekämpa hatbrott. Av den framgår bl.a. att det i de tre storstadsregionerna ska finnas särskilda hatbrottsgrupper och att övriga fyra polisregioner ska säkerställa att de har motsvarande förmåga. Regeringen anför (s. 23) att den satsning som Polismyndigheten presenterat är ett steg i rätt riktning och i och med den nya nationella myndigheten har förutsättningar att genomföras på ett kraftfullt och samordnat sätt. Regeringen följer noga arbetet och kommer även att följa upp att satsningen får avsedd effekt. Åtgärder mot hatbrott kommer även att ingå i den nationella planen mot rasism och liknande former av fientlighet som regeringen kommer att ta fram (se utg.omr. 13 Integration och jämställdhet, avsnitt 4). Det kan finnas behov av ytterligare åtgärder för att minska hatbrotten i Sverige.

Regeringen anför (s. 22) att man prioriterar arbetet med att motverka sexualbrott högt. Det är också en viktig del i arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Regeringen anser att det finns behov av att stärka rättsväsendets insatser när det gäller dessa brott. Ökad upplärning av våldtäkter är därför ett av regeringens särskilt utpekade jämställdhetsmål. För att uppnå detta är det angeläget med fortsatta insatser för att förbättra såväl arbetssätt som bemötande (s. 22).

Ekobrottsmyndighetens verksamhet präglades under 2014 av den organisationsförändring som innebar att myndigheten från den 1 juli 2013 fick ett nationellt ansvar för de ärenden som myndigheten handlägger enligt sin instruktion (s. 39). Mot bakgrund av Ekobrottsmyndighetens utvidgade ansvar för bekämpningen av ekonomisk brottslighet bedrev myndigheten under 2014 ett omfattande utvecklingsarbete i fråga om styrning och kontroll. Dessutom

har myndigheten utvecklat formerna för arbetet med utredning och lagföring i syfte att förbättra kvaliteten och effektiviteten (s. 41).

För att förbättra arbetet med att återta brottsvinster tog Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Tullverket, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten under 2014 fram en strategi för hur det gemensamma samverkansarbetet ska genomföras de kommande tre åren (s. 41). En utredare har sett över myndigheternas tillämpning av möjligheten att komma åt kriminellas brottsvinster genom att i vissa fall förverka brottsvinster från annan brottslig verksamhet än den som den tilltalade döms för (s.k. utvidgat förverkande), en möjlighet som har stärkts på senare år. Utredarens förslag har remitterats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet (s. 20).

Regeringen anför (s. 55 f.) att det under 2014 genomfördes ett antal utbildningsinsatser för att bibehålla och utveckla kompetensen hos rättsväsendets anställda. Rättsväsendets myndigheter ska arbeta strategiskt med kompetensförsörjning för att säkerställa att de har den kompetens som krävs för att klara nuvarande och framtida uppgifter.

Regeringens sammantagna bedömning (s. 56) är att rättsväsendets myndigheter bedriver ett aktivt kompetensförsörjningsarbete. Det är samtidigt angeläget att myndigheternas strategiska kompetensförsörjning även i fortsättningen utvecklas för att kunna möta framtida utmaningar.

Bemötande

Regeringen anför (s. 21) att rättssystemet i stor utsträckning är beroende av att de som drabbas av brott har förtroende för rättsväsendet så att de anmäler brotten och medverkar i utredningarna. För att de drabbade ska kunna känna sig trygga att berätta vad de har varit med om och orka fullfölja rättsprocessen är det centralt att rättsväsendets myndigheter bemöter de drabbade med professionalism och empati. Brå har för närvarande i uppdrag att studera målsägandes medverkan i rättsprocessen med fokus på hur denna kan öka för att förbättra förutsättningarna att nå framgång i rättsprocessen. Uppdraget ska redovisas i april 2016. Personer som har svårt att ta till vara sina rättigheter kan vara särskilt sårbara om de utsätts för brott. Det kan t.ex. handla om unga eller äldre personer, personer med funktionsnedsättning och personer som inte behärskar svenska. Det är viktigt att rättsväsendets myndigheter har kunskap om vissa särskilda gruppers sårbarhet och behov samt att myndigheternas åtgärder utgår från och anpassas till detta.

Regeringens mål är att skadeverkningarna av brott ska minska och att verksamheten till stöd för brottsoffer bedrivs på ett effektivt och rättssäkert sätt med hög kvalitet. Den som drabbats av brott ska få adekvat information och ett gott bemötande från rättsväsendets myndigheter (s. 49).

Regeringen anför (s. 50) att många av de anställda inom rättsväsendets myndigheter på ett eller annat sätt kommer i kontakt med personer som har drabbats av brott. Myndigheterna och dess personal behöver därför kunna

bemöta brottsdrabbade på ett professionellt sätt, ge dem relevant information och hjälpa dem att få kontakt med andra aktörer, t.ex. det civila samhällets organisationer. Det har under senare år tagits många initiativ inom rättsväsendet för att vidareutveckla och förbättra stödet till dem som drabbas av brott, inte minst våldsutsatta kvinnor och barn (s. 50).

Regeringen anser att målet för verksamheten till stöd för brottsutsatta delvis har uppnåtts.

Regeringen anför också (s. 54) att både Nationella trygghetsundersökningen (NTU) och polisens egen brottsofferundersökning visar att brottsutsatta i många delar är nöjda med sina kontakter med polisen. Det finns dock utrymme att förbättra arbetet ytterligare. Trots att polisen har utvecklat sin information till brottsdrabbade under de senaste åren visar de båda undersökningarna att det är ett område där det finns mer att göra. Kontakterna mellan polis och brottsoffer under tiden då brottet utreds skulle exempelvis kunna utvecklas ytterligare. Under senare år har de brottsdrabbade som uppger att de har mycket eller ganska positiva erfarenheter av åklagare respektive är mycket eller ganska nöjda med bemötande i domstol minskat något. Mot bakgrund av detta finns det också i fortsättningen anledning att utveckla arbetet med bemötandefrågorna.

Motionerna

Ett antal motioner lyfter fram åtgärder för att öka kompetensen på olika områden inom rättsväsendets myndigheter. Även frågor om att öka kompetensen hos olika företrädare för myndigheterna lyfts fram, liksom frågor om att myndigheterna och dess företrädare bättre ska kunna bemöta och lämna information till dem som i olika sammanhang kommer i kontakt med myndigheterna.

I motion 2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4 begärs att myndigheter inom rättsväsendet använder ett språk som var och en förstår. I samma motion (yrkande 5) anföras att myndigheterna har ett ansvar för att bidra till att sprida kunskap om skälen för rättssäkra processer.

I motion 2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 10 begärs att man ska genomföra ett kunskapslyft för de yrkesgrupper som kommer i kontakt med unga brottsoffer.

I motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 5 begärs att man ska öka polisens tillgänglighet samt kommunikations- och informationsvägar för att myndigheten ska vara tillgänglig för allmänheten i större utsträckning än i dag.

I partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 2 begärs att man löpande ska utvärdera de lokala medborgarlöften som polisen gett.

I motion 2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 6 anföras att polisens närvaro på internet bör ökas. Motionärerna anför att när brottsligheten flyttar ut på internet måste polisen flytta efter.

I motion 2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkande 5 begärs att polisen efter genomförd kvalitetsprövning ska kunna leva upp till en kontaktgaranti.

I motion 2015/16:792 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3 anförs att ytterligare åtgärder bör vidtas för att stärka utbildningsinsatserna av rättstillämpare i syfte att säkerställa att brottsoffer bemöts på ett respektfullt, professionellt och icke-diskriminerande sätt.

I motion 2015/16:2685 av Andreas Carlsson m.fl. (KD) yrkande 8 begärs att polisens arbetssätt ska utvecklas när det gäller den brottsofferstödjande verksamheten. Motionärerna nämner det brottsofferstödjande arbetet vid polisen i Uppsala som föredöme och anför att det bl.a. handlar om att utveckla samverkansformer, finna rutiner, bedriva utbildning samt genomföra kartläggningar och utvärderingar. I samma motion yrkande 12 begärs att polisen efter viss tid efter anmälan om brott ska ringa upp brottsoffret för återkoppling.

I motion 2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4 begärs att man betonar vikten av att en utredning görs efter det att en anmälan om brott kommit till polisen och att det sker en återkoppling till anmälaren om de insatser som polisen vidtagit med anledning av anmälan. I motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 6 begärs ett tillkännagivande om att man ska betona vikten av noggrannare uppföljning och återkoppling till brottsoffer efter det att ett brott anmälts.

I motion 2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 1 begärs att man ska se över möjligheterna för polisen att ge brottsoffer mer information om hanteringen av anmälda brott. Syftet är att öka förtroendet för de rättsvårdande myndigheterna.

I partimotion 2015/16:1481 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 1 begärs att barn i rättsprocesser och utredningar ska mötas av personer med särskild barnkompetens. I samma motion (yrkande 2) begärs att den som hör eller förhör barn ska ha särskild utbildning för detta.

I motion 2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 10 begärs att vittnen ska få information om möjligheterna till olika former av vittnesstöd. I motion 2015/16:2695 av Tuve Skånberg (KD) begärs att tingsrätter alltid ska kunna erbjuda vittnesstöd och vittnesstödsrum. I motion 2015/16:1488 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M) yrkande 2 begärs att rättsväsendets arbete förbättras när det gäller arbetet med att bemöta och stötta ingripare och vittnen.

I motion 2015/16:558 av Monica Green (S) begärs att kompetensen ska höjas hos dem som utreder eller dömer i ärenden om sexualbrott.

I motion 2015/16:836 av Carina Ohlsson m.fl. (S) begärs att man ska vidta lämpliga åtgärder för att intensifiera utbildning av rättsväsendets personal, främst domare, i frågor om sexuella övergrepp på barn.

I partimotion av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) 2015/16:3072 yrkande 24 begärs att rättsväsendets och allmänhetens kunskap om hatbrott måste förbättras samt att rättsväsendets förmåga att beivra sådana brott måste höjas.

I partimotion 2015/16:2786 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 11 begärs att rättsväsendets insatser mot hatbrott ska förbättras. Motionärerna anför bl.a. att särskilda utbildningsinsatser behöver göras för att stärka hbt-kompetensen inom hela rättsväsendet och att den nya nationella polismyndigheten fortsätter arbetet med att stärka den nationella utredningskompetensen kring hatbrott.

I motion 2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3 begärs att polisen ska utveckla sin förmåga att arbeta mot narkotikabrott även på internet.

I motion 2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 begärs att man bör öka kunskapen om den it-relaterade brottsligheten i hela rättskedjan. I partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 11 begärs att man ska öka kunskapen om den it-relaterade brottsligheten genom hela rättssystemet. Även i motion 2015/16:2684 av Tuve Skånberg m.fl. (KD) yrkande 3 begärs att it-kompetensen inom rättsväsendet ska höjas. I yrkande 4 samma motion begärs att kunskapen om personuppgiftslagen inom den brottsutredande verksamheten ska ökas. Motionärerna anför att om dagens lagstiftning är tandlös måste en skärpning göras.

I motion 2015/16:2586 av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (båda M) begärs att man ska se över möjligheten att göra särskilda utbildningsinsatser för polisen i syfte att öka antalet anställda som har kompetens att genomföra de ofta komplicerade utredningar som krävs för att pengar som genererats genom brott ska kunna spåras och säkras. Motionärerna anför att detta bör göras med bl.a. Ekobrottsmyndighetens yrkesgruppsintegrerande arbetsformer som förebild.

I motion 2015/16:2005 av Richard Jomshof och Markus Wiechel (båda SD) begärs att en nationell djurskyddspolis ska inrättas. Samma yrkande framförs i motion 2015/16:2866 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 5 och i motion 2015/16:3108 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2. I motion 2015/16:2751 av Hanna Wigh (SD) yrkande 2 begärs att det i hela landet ska finnas djurpolis för att hantera orosanmälningar och andra brott mot djur. I motion 2015/16:3108 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3 begärs att djurskyddspolisen ska samordnas centralt för att effektivisera arbetet och ansvara för vidare utbildning inom djurskyddsområdet.

I motion 2015/16:1832 av Sofia Arkelsten (M) begärs att djurskyddspoliser även i fortsättningen ska finnas i polisens organisation samt att brott som djurplågeri ska hanteras korrekt och lika i hela landet.

I motion 2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 7 begärs att polisen ska få tillgång till den expertkompetens som behövs för att utreda miljöbrott. Motionärerna anför att de civila utredarna med specialkompetens bör kunna användas på ett mer effektivt sätt.

Bakgrund

Inom rättsväsendets myndigheter har det under de senaste åren vidtagits ett flertal åtgärder för att bl.a. höja kompetensen inom olika områden och för att

förbättra bemötandet av brottsoffer och andra som kommer i kontakt med myndigheterna.

En särskild utredare ska analysera effektiviteten i rättskedjan och hur rättskedjeperspektivet kan utvecklas och förstärkas (dir. 2014:60). I uppdraget ingår bl.a. att analysera resultat- och kostnadsutvecklingen i rättskedjan över tid och jämföra den med den motsvarande utvecklingen i några länder som är jämförbara med Sverige. Utredaren ska även lämna förslag till hur resultatuppföljningen kan utvecklas utifrån de nya möjligheter som följer av arbetet med att effektivisera informationsförsörjningen i brottmålsprocessen. Uppdraget ska redovisas senast den 2 maj 2016.

Målutredningen har i sitt betänkande Mål och medel – särskilda åtgärder för vissa måltyper i domstol (SOU 2010:44) ställt upp ett antal principer för när det kan finnas behov av att vidta åtgärder för att uppnå särskild skyndsamhet eller särskild kompetens. Utredningen har även redovisat de verktyg och metoder som bedöms vara ändamålsenliga för att uppnå en sådan skyndsamhet eller kompetens. Enligt målutredningen bör särskilda åtgärder användas restriktivt, och den minst ingripande åtgärd som kan uppfylla behovet bör väljas. Betänkandet har remitterats och bereds vidare inom Regeringskansliet.

Förtroendeutredningen har i betänkandet Ökat förtroende för domstolarna – strategier och förslag (SOU 2008:106) utfört en kartläggning av hur kommunikationen mellan domstolarna och medborgarna fungerar, bl.a. när det gäller utformningen av domar och beslut. Utredningen har gjort en allmän genomgång av domstolarnas utformning av domar och beslut. Till följd av Förtroendeutredningens förslag har Domstolsverket redovisat en handlingsplan för regeringen. Av handlingsplanen framgår bl.a. att Sveriges Domstolar under 2011–2014 ska undersöka sina avgöranden när det gäller språklig utformning och juridisk argumentation. Därefter ska domstolarna analysera vilka åtgärder som bör vidtas och sedan genomföra dessa.

Sedan 2013 ansvarar Domstolsverkets förtroendesamordnare för att driva, utveckla och samordna arbetet med bemötandefrågor tillsammans med en referensgrupp från domstolarna. Under 2014 tog referensgruppen fram ett förslag till en ny gemensam handlingsplan för Sveriges Domstolars arbete med dessa frågor. Handlingsplanen började gälla 2015. Domstolsverket hade under 2014 i uppdrag att utvärdera säkerheten i domstol för målsäganden och vittnen. Uppdraget redovisades för regeringen 2014 och slutsatsen är att säkerheten för målsäganden och vittnen i allmänhet är god men att det på vissa områden kvarstår en del förbättrings- och utvecklingsarbete (s. 53).

Brå har enligt regleringsbrevet för 2015 i uppdrag att studera målsägandes medverkan i rättsprocessen med fokus på hur denna kan öka för att förbättra förutsättningarna för att nå framgång i rättsprocessen. I uppdraget ingår att belysa framgångsfaktorer för att få målsägande att medverka i större utsträckning. Det ska särskilt belysas vilket stöd målsägande är i behov av under utredningen, rättegången och efter att rättsprocessen avslutats, hur dessa

behov tillgodoses samt hur stödet kan utvecklas. Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2016.

Riksdagen har i ett tillkännagivande uppmanat regeringen att återkomma med en redovisning av de åtgärder som genomförts för att förbättra polisens information till brottsoffer (bet. 2010/11:JuU1, rskr. 2010/11:101–102). Med anledning av tillkännagivandet fick Rikspolisstyrelsen i regleringsbrevet för 2011 och 2012 i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som hade vidtagits inom polisen för att vidareutveckla och följa upp brottsoffarbetet såväl inom polisorganisationen som i samverkan med andra myndigheter och organisationer. Rikspolisstyrelsen skulle också redovisa de åtgärder som vidtagits i syfte att förbättra bemötandet av och informationen till brottsoffer och vad som hade gjorts för att öka brottsoffrens möjlighet att få sina skadeståndskrav tillgodosedda. Rikspolisstyrelsen har redovisat vidtagna åtgärder både i årsredovisningarna för 2011 respektive 2012 och i en separat rapport som lämnades till regeringen den 27 september 2013 (skr. 2014/15:75 s. 13). I januari 2014 publicerades resultatet av den brottsofferundersökning som Statistiska centralbyrån gjort på uppdrag av polisen. Undersökningen visar att brottsutsatta generellt sett är nöjda med sina kontakter med polisen men också att det finns sådant som kan förbättras. Bland annat framkommer det att möjligheten att få komma till tals i polisutredningar bör förbättras (s. 51). Regeringen beslutade den 6 november 2014 att lägga skrivelsen med begäran om tillkännagivandet till handlingarna (skr. 2014/15:75 s. 13).

I december 2012 tillkännagav riksdagen att regeringen skulle återkomma till riksdagen med en redovisning av de förbättringsåtgärder som vidtas inom rättsväsendet när det gäller bemötande och stöd till brottsoffer (bet. 2012/13:JuU1, rskr. 2012/13:124). Med anledning av tillkännagivandet aviserade regeringen två nya uppdrag, dels ett uppdrag som rör vittnesstödsverksamheten, dels ett uppdrag att genomföra en uppföljning av hur larm- och skyddspaket fungerar. Regeringen gav i juni 2014 Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket i uppdrag att lämna förslag till en långsiktigt hållbar organisation för och finansiering av vittnesstödsverksamheten (Ju2014/3767/KRIM). I regleringsbrevet för budgetåret 2014 avseende Brottsförebyggande rådet (Brå) gav regeringen Brå i uppdrag att genomföra en uppföljning av hur larm- och skyddspaket används och fungerar (Ju2013/8711/KRIM). Regeringen beslutade den 19 februari 2015 att lägga skrivelsen med begäran om tillkännagivandet till handlingarna (skr. 2014/15:75 s. 19). Brå har redovisat uppdraget i rapporten Larmtelefoner för hotade (rapport 2015:7).

Domstolsverket har tillsammans med Brottsoffermyndigheten regeringens uppdrag att gemensamt verka för att vittnesstödsverksamhet bedrivs vid samtliga tingsrätter och hovrätter (Ju2006/5404/KRIM). Som nämnts ovan fick Brottsoffermyndigheten tillsammans med Domstolsverket i juni 2014 regeringens uppdrag att lämna förslag till en långsiktigt hållbar organisation för och finansieringen av vittnesstödsverksamheten (Ju2014/3767/KRIM). De ovan nämnda myndigheterna redovisade den 30 november 2015 uppdraget i

rapporten Vittnesstöd – Förslag till en långsiktigt hållbar organisation för och finansiering av verksamheten. I rapporten föreslås att Domstolsverket och domstolarna ska ta ett större ansvar för att utveckla och sprida den centrala informationen om bl.a. möjligheterna att få tillgång till vittnesstöd. Vidare föreslås att Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket gemensamt ska se över och kvalitetssäkra befintligt informationsmaterial som rör vittnesstödsverksamheten. I rapporten föreslås även att domstolarna ska överväga att införa rutiner som innebär att målsägande och vittnen uppmanas att anmäla sig i receptionen vid sin ankomst till domstolen och att det då ska finnas personal tillgänglig som har möjlighet att informera om rättsprocessen samt vilka trygghetsskapande åtgärder som domstolen och vittnesstöden kan erbjuda. Vidare föreslås att Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket, i samråd med Brottsofferjouren Sverige, ska vidta informationsinsatser om vittnesstödsverksamheten. Syftet ska vara att på ett mer effektivt sätt sprida information om möjligheterna att verka som vittnesstöd samt att öka allmänhetens medvetenhet om det stöd som finns att tillgå i samband med en domstolsförhandling. Rapporten bereds vidare inom Regeringskansliet.

Vid Åklagarmyndigheten pågår ett tillsyns- och metodutvecklingsarbete där brottsofferperspektivet är en viktig aspekt. Riktlinjer och en uppdaterad handbok för kontaktförbud har tagits fram. Det pågår också ett utvecklingsprojekt om hanteringen av brott mot barn, ett projekt som omfattar en översyn av sexualbrott på nätet mot unga brottsoffer men även en granskning av kvaliteten i barnförhör i syfte att se om det finns behov av att vidta åtgärder för att säkerställa ett högt bevisvärde (s. 51).

De informationssatsningar som Brottsoffermyndigheten har genomfört har breddat och fördjupat kunskaperna om brottsutsattas rättigheter både hos professionella aktörer och ideellt verksamma. Under året har myndigheten särskilt satsat på information om brottskadeersättning och information till barn. Brottsoffermyndigheten har under året avslutat tre regeringsuppdrag. De har framför allt rört utbildningsinsatser, förmedling av forskningsmedel om mäns våld mot kvinnor, inklusive sexuellt våld och andra sexuella övergrepp, samt information till barn som brottsoffer (s. 52).

Som nämnts ovan gav regeringen i mars 2014 Rikspolisstyrelsen i uppdrag att utveckla arbetet mot hatbrott. Regeringen mottog i mars 2015 Polismyndighetens redovisning av hur myndigheten avser att utveckla arbetet för att bekämpa hatbrott. Av redovisningen framgår bl.a. att det i de tre storstadsregionerna ska finnas särskilda hatbrottsgrupper och att de övriga fyra polisregionerna ska säkerställa att de har motsvarande förmåga.

Genomförandekommittén för den nya Polismyndigheten har genomfört ett pilotprojekt där tolv kommuner och en stadsdel tillsammans med polisen tagit fram s.k. medborgarlöften. Ett medborgarlöfte är vad polisen och kommunen tillsammans lovar medborgarna att göra för att det ska bli tryggare i just deras områden. Medborgarlöften är en integrerad del av Polismyndighetens styrmodell och är en utveckling och förstärkning av de tidigare samverkansöverenskommelserna mellan polisen och kommunerna.

Genomförandekommittén lämnade i februari 2015 en slutrapport om det ovannämnda pilotprojektet.

Riksdagen har efter förslag från regeringen (prop. 2014/15:323) antagit lagändringar som medfört utökade befogenheter för civilanställda vid Polismyndigheten och Ekobrottsmyndigheten (bet. 2014/15:JuU3, rskr. 2014/15:23). Civilanställda utredare vid de ovannämnda myndigheterna gavs genom den lagändring som trädde i kraft den 2 januari 2015 möjlighet att hålla fler förhör och delge information om förenklad delgivning.

Riksdagen har i ett tillkännagivande, efter förslag från justitieutskottet, ansett att regeringen bör tillsätta en parlamentarisk kommitté för att granska varför så få våldtäktsanmälningar leder till åtal och fällande dom (bet. 2013/14:JuU37, rskr. 2013/14:162). Regeringen har därefter tillsatt en utredning med en parlamentarisk referensgrupp som ska göra en bred översyn av våldtäktsbrottet (dir. 2014:123). I uppdraget ingår bl.a. att ge förslag på en helt ny reglering som innebär att det ställs högre krav på gärningsmannen i en sexuell situation. Det handlar om ett särskilt straffansvar för oaktsamhet eller vållande. Utredaren ska även granska och analysera hur de brottsbekämpande myndigheterna utreder och hur rättsväsendet i övrigt hanterar ärenden om våldtäkt, analysera orsakerna till att så få våldtäktsanmälningar leder till åtal och fällande dom, och överväga åtgärder för hur rättsväsendet ytterligare kan förbättra sitt arbete inom området. Uppdraget ska redovisas senast den 1 februari 2016. Regeringen beslutade den 19 november 2014 att sexualbrottsutredningen (Ju 2014:21) ska ombildas till en parlamentariskt sammansatt kommitté.

I december 2014 tillkännagav riksdagen att regeringen skulle vidta ytterligare åtgärder för att stärka rättsväsendets kompetens i arbetet mot brottslighet på internet (bet. 2014/15:JuU1, rskr. 2014/15:77). Regeringen gav i regleringsbrevet för 2015 Brå i uppdrag att kartlägga utvecklingen av it-relaterade inslag i de anmälda brotten. Myndigheten ska även analysera kompetens och kapacitet när det gäller it-relaterad brottslighet och forensiska it-undersökningar i den brottsutredande verksamheten. I uppdraget ingår att belysa brister och utvecklingsmöjligheter. Brå ska också överväga om det är möjligt att skapa ett system som ger rättsväsendets myndigheter ett statistiskt underlag för att framöver följa utvecklingen av it-relaterade inslag i de anmälda brotten och i så fall hur ett sådant system bör vara utformat. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2016.

I övrigt pågår ett antal arbeten med syfte att bl.a. höja de brottsbekämpande myndigheternas kompetens när det gäller att möta den brottslighet som förekommer på internet eller som har internetrelaterade inslag. Mot bakgrund av den snabbt framväxande bedrägeribrottsligheten har en utredare föreslagit att ett nytt brott som kriminaliserar identitetsstöld bör införas (Stärkt straffrättsligt skydd för egendom, SOU 2013:85). Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet. En särskild utredare har i betänkandet (SOU 2015:77) Fakturabedrägerier kartlagt omfattningen och karaktären av problemen med bedrägerier med fakturor. Utredaren har haft i uppdrag att dels

kartlägga omfattningen och karaktären av problemen med fakturabedrägerier, dels att utifrån kartläggningen överväga behovet av förändringar i framför allt civilrättslig, näringsrättslig och civilprocessrättslig lagstiftning.

En särskild utredare har haft i uppdrag att redovisa hur reglerna om utvidgat förverkande har tillämpats och mot denna bakgrund utvärdera bl.a. om tillämpningen har visat på problem eller svårigheter med regleringen. Uppdragets andra del har bestått i att analysera behovet av och lämna förslag till de författningsändringar som behövs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/42/EU om frysning och förverkande av hjälpmedel vid och vinning av brott i EU. Utredaren har lämnat betänkandet För att brott inte ska löna sig (SOU 2015:67). Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Polisens tillgänglighet och närvaro på internet

Polismyndigheten bör vara tillgänglig för allmänheten i större utsträckning än vad den är i dag. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med polisen oavsett var i landet man bor och på vilket sätt man väljer att ta kontakt. För Polismyndigheten är det både kundvänligt och effektivt att följa med i utvecklingen vad gäller teknik och kommunikation. För landets invånare är det en trygghet att det är lätt att få kontakt med polisen. Detta medför också ett ökat förtroende för myndigheten.

Sedan 2007 är det möjligt att anmäla brott via internet. Enligt utskottets uppfattning behöver kontaktytan mellan medborgarna och polisen nu utvecklas ytterligare. Det bör vara enkelt att sända bilder eller filmer till polisen från en mobiltelefon. En snabbare tillgång till uppgifter och bevismedel av denna typ skapar bättre förutsättningar för att klara upp brott.

Utskottet föreslår därför att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att öka polisens tillgänglighet och förbättra informationsvägarna mellan polisen och allmänheten i syfte att myndigheten ska vara tillgänglig för allmänheten i större utsträckning än vad den är i dag, och att detta tillkännages för regeringen. Därmed tillstyrker utskottet motion 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 5.

Utvecklingen av internet har inneburit många positiva förändringar. Parallellt med nya möjligheter har dock även nya problem tillkommit, och många brott begås i dag via internet. När brottsligheten flyttar ut på internet måste polisen följa efter och vara närvarande där. Det är därför viktigt att polisen har den kompetens som behövs för detta. Alla poliser måste kunna utreda enklare former av it-relaterad brottslighet. Polisens närvaro på internet behöver således öka.

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att öka polisens närvaro på internet och tillkännager detta för regeringen. Därmed bifaller utskottet motion 2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 6.

Utredning av brott, uppföljning och återkoppling till brottsoffer

När en person gjort en anmälan om brott till polisen är det viktigt att polisen lämnar relevant och begriplig information om bl.a. möjligheten att träffa en brottsofferstödjare. Vi anser att polisen bör bli bättre på att lämna information om vad som händer med utredningen av brottet och vilka åtgärder som vidtagits med anledning av anmälan. För det fall att polis och åklagare avstår från att utreda brottet bör brottsoffret få information om varför detta har gjorts.

Vidare bör den som anmält ett brott bli kontaktad av polisen efter tre månader från anmälan. Brottsoffret bör då få en återkoppling om vad som hänt med utredningen och återigen få information om möjligheten att träffa en brottsofferstödjare.

Även företag måste uppmuntras att anmäla fler brott till polisen. Generellt finns det ett stort förtroende för polisen, men många företagare ser problem när de polisanmäler brott som de utsatts för. Det förekommer att utredningar om stöld och inbrott läggs ner med vändande post, trots att man lämnat exempelvis registreringsnummer på bilar, filmer från övervakningskameror eller namn på gärningspersonerna. Att polisen ska följa upp de bevis och vittnesmål som finns är nödvändigt. Mer behöver också göras så att företag får information om hur utredningar fortlöper. Den som anmält ett brott ska kunna lita på att polisen t.ex. besöker brottsplatsen i det fall det behövs och använder sig av lämpliga utredningsåtgärder, t.ex. DNA-teknik. Det gäller i synnerhet eftersom många brott är återkommande, vilket skapar stor oro hos personalen.

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska återkomma till riksdagen med en redogörelse för vilka åtgärder som vidtagits för att förbättra brottsutredningen, uppföljningen och återkopplingen till brottsoffer och tillkännager detta för regeringen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2015/16:2403 av Johan Hedin (C) yrkande 1, 2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4, 2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 6 och 2015/16:2685 (KD) av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 12.

Information om vittnesstöd

Rättsväsendet är i brottsbekämpande arbete beroende av allmänhetens förtroende och samarbete. I Sverige är det en medborgerlig skyldighet att vittna. Det betyder att man är skyldig att vittna i domstol om man är kallad som vittne. Undantag gäller för dem som är nära släkt med den tilltalade. Ett växande problem är emellertid oviljan att vittna, som ibland är kopplad till rädsla. De flesta människor har inga eller få erfarenheter av kontakter med rättsväsendet, och det är naturligt att man känner oro inför att t.ex. vittna i en rättegång. Det är därför viktigt att polis, åklagare och domstolar informerar om möjligheterna till vittnesstöd, särskilda väntrum och annat som kan öka tryggheten och underlätta i en situation som kan kännas svår. Regeringen bör därför vidta åtgärder för att säkerställa att detta görs.

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen ska återkomma till riksdagen med en redogörelse av vilka åtgärder som vidtas för att vittnen ska få information om möjligheterna till olika former av vittnesstöd, och att detta tillkännages för regeringen. Därmed bifaller utskottet motion 2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 10.

Övriga frågor om kompetens och bemötande

Utskottet har vid fler tillfällen tidigare uttalat sig om motionsyrkanden om kompetens och bemötande, senast i förra årets budgetbetänkande (bet. 2014/15:JuU1 s. 45 f.). Vid det tillfället betonade många motionärer vikten av att anställda inom rättsväsendets olika myndigheter har en hög kompetens inom olika områden. Utskottet instämde i detta. Utskottet konstaterade också att det inom rättsväsendets myndigheter kontinuerligt vidtas åtgärder för att öka kompetensen inom många olika områden. Utskottet ansåg att det var självklart att de personer som kommer i kontakt med myndigheterna får ett professionellt bemötande från myndighetsföreträdare. Utskottet vidhåller, liksom tidigare år, denna inställning och understryker att frågor om kompetens och bemötande är av central betydelse för att rättsväsendets myndigheter ska kunna fullgöra den viktiga uppgiften att värna den enskildes rättstrygghet och rättssäkerhet.

Som framgår ovan ombildades den 1 januari 2015 Rikspolisstyrelsen, Statens kriminaltekniska laboratorium och de 21 polismyndigheterna till en nationell myndighet, Polismyndigheten. Genom ombildningen skapas bättre förutsättningar för ett förbättrat verksamhetsresultat och en högre kvalitet i polisens arbete genom bl.a. tydligare ledning och styrning. Utskottet anser, i likhet med regeringen, att det är angeläget att de utvecklingsbehov som identifierades under utbildningsprocessen leder till konkreta åtgärder och förbättringar. Vidare behöver arbetet för att säkerställa kompetens och effektivitet i utredningsverksamheten prioriteras högt.

Utskottet föreslog i förra årets budgetbetänkande (s. 45 f.) ett tillkännagivande om att regeringen skulle vidta ytterligare åtgärder för att stärka rättsväsendets kompetens i arbetet mot brottsligheten på internet. Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2014/15:77). Utskottet konstaterade då att andelen brott som begås med hjälp av modern teknik ständigt ökar och att rättsväsendet inte har hunnit följa med i utvecklingen. För att bättre bekämpa den brottslighet som förekommer på internet är det viktigt att stärka rättsväsendets kompetens i detta arbete. Utskottet konstaterar nu att ett antal arbeten pågår med syfte att höja de brottsbekämpande myndigheternas kompetens när det gäller att möta den brottslighet som förekommer på internet eller har internetrelaterade inslag. Utskottet betonar vikten av att detta arbete fortsätter men ser inga skäl att ställa sig bakom de tillkännagivanden som begärs i motionerna 2015/16:2649 (M, C, FP, KD) yrkande 1, 2015/16:3072 (M) yrkande 11 och 2015/16:2684 yrkandena 3 och 4.

Mot bakgrund av det arbete som pågår inom domstolarna för att förbättra den språkliga utformningen av domarna och den juridiska argumentationen ser utskottet inte skäl för att ställa sig bakom yrkandena i motion 2015/16:2303 (M) yrkandena 4 och 5.

Utskottet konstaterar att arbete pågår för att utreda våldtäktslagstiftningen och dess tillämpning. Regeringen anför att man prioriterar arbetet med att motverka sexualbrott högt och att en ökad uppkläring av våldtäkter är ett särskilt utpekat jämställdhetsmål. Utskottet instämmer i regeringens bedömning att det är angeläget med fortsatta insatser för att förbättra såväl arbetssätt som bemötande vad gäller sexualbrott och offer för sådan brottslighet. Utskottet anser att det inte finns skäl för de tillkännagivanden som efterfrågas i motionerna 2015/16:558 (S) och 2015/16:836 (S).

Som framgår ovan är arbetet med att motverka hatbrott en prioriterad fråga. Utskottet välkomnar den satsning som Polismyndigheten presenterat och instämmer i regeringens bedömning att den nya nationella myndigheten har förutsättningar att genomföra denna satsning på ett kraftfullt och samordnat sätt. Mot den bakgrunden anser utskottet inte att det är nödvändigt med det tillkännagivande som efterfrågas i motionerna 2015/16:2786 (FP) yrkande 11 och 2015/16:3072 (M) yrkande 24.

Utskottet är positivt till det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete som polisen bedriver genom arbetet med medborgarlöften. Utskottet ser emellertid inga skäl för att ställa sig bakom det yrkande som framförs i motion 2015/16:3072 (M) yrkande 2.

Utskottet ser inte heller fog för att bifalla de yrkanden om en nationell djurskyddspolis som framförs i motionerna 2015/16:2005 (SD), 2015/16:2866 (SD) yrkande 5, 2015/16:3108 (SD) yrkandena 2 och 3, 2015/16:2751 (SD) yrkande 2 och 2015/16:1832 (M).

Utskottet finner inte heller anledning att bifalla de yrkanden om tillkännagivanden om polisens verksamhet som framställs i motionerna 2015/16:2674 (M) yrkande 5, 2015/16:2306 (M) yrkande 3, 2015/16:2586 (M) och 2015/16:2651 (M, C, FP, KD) yrkande 7.

Som framgår ovan har Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket ett uppdrag från regeringen att gemensamt verka för att vittnesstödsverksamheten bedrivs vid samtliga tingsrätter och hovrätter i Sverige. Vidare har förslaget nyligen redovisats i en rapport om vittnesstöd från Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket. Syftet med förslagen är bl.a. att nå en långsiktigt hållbar organisation för vittnesstödsverksamheten. Rapporten bereds inom Regeringskansliet. Utskottet ser därför inga skäl för att ställa sig bakom de tillkännagivanden som begärs i motionerna 2015/16:2695 (KD) och 2015/16:1488 yrkande 2.

Utskottet välkomnar det kontinuerliga arbete som pågår i frågor som gäller bemötande av brottsoffer men instämmer i regeringens bedömning att det finns anledning att även i fortsättningen utveckla arbetet med bemötandefrågor. Utskottet ser mot bakgrund av det kontinuerliga arbete som pågår inga skäl att ställa sig bakom de yrkanden som framförs i motionerna 2015/16:792 (V)

yrkande 3, 2015/16:2685 (KD) yrkande 8 och 2015/16:1481 (FP) yrkandena 1 och 2. Utskottet ser inte heller några skäl för att ställa sig bakom det yrkande som framförs i motion 2015/16:2685 (KD) yrkande 10.

Utskottet anser sammantaget inte att riksdagen har anledning att göra några tillkännagivanden med anledning av i denna del behandlade motionsyrkanden om kompetens och bemötande. Utskottet avstyrker yrkandena.

Reservationer

1. Uppföljning av den nya polisorganisationen, punkt 2 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:555 av Monica Haider och Tomas Eneroth (båda S),

2015/16:1352 av Betty Malmberg (M) yrkande 1,

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 och

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 7.

Ställningstagande

I ett antal motioner efterfrågas en utvärdering av den nya polisorganisationen. Vi delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att den nya organisationen utvärderas för att se om omorganisationen har haft avsedda effekter i förhållande till regeringens syfte och mål med reformen. Som framgår har Statskontoret fått i uppdrag att utvärdera i vilken utsträckning ombildningen har skapat bättre förutsättningar för ett förbättrat verksamhetsresultat och en högre kvalitet i polisens arbete, bl.a. genom bättre tillgänglighet och kontakt med medborgarna. Vi anser därför att motionerna får anses vara i huvudsak tillgodosedda genom det uppdrag som har getts till Statskontoret. Det innebär att riksdagen bör avslå de aktuella motionerna.

2. Effektivare polis, punkt 3 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:960 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M) yrkande 1,

2015/16:2008 av Josef Fransson och Mattias Bäckström Johansson (båda SD) yrkande 2 och

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Ett av syftena med omorganisationen av polisen är, som tidigare anförts, att öka polisens effektivitet. Den nya organisationen har varit på plats i mindre än ett år, och det finns enligt vår mening inga skäl att nu göra några sådana tillkännagivanden som motionärerna efterfrågar. Vidare anser vi att det är Polismyndigheten själv som bör avgöra hur många civilanställda som bör finnas i organisationen. Som regeringen anför i budgetpropositionen är det viktigt med såväl utbildade poliser som civilanställda för att myndigheten ska kunna lösa sina uppgifter. Vi delar således regeringens uppfattning att verksamhetens behov ska styra sammansättningen av såväl de anställdas kompetens som antalet anställda inom Polismyndigheten. De nu aktuella motionerna avstyrks därför.

3. En lokalt förankrad polis, punkt 4 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkandena 3 och 13,

2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2,

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 6 och

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

När polisens organisation nu blivit en nationell polismyndighet är det viktigt att säkerställa den lokala förankringen. Det innebär en stor utmaning i de delar av landet där avstånden är stora. Det gäller också i särskilt brottsutsatta områden, där det behövs ett mer aktivt samarbete mellan polis, kommuner, frivilliga aktörer och organisationer. I den nya polisorganisationen ska s.k. medborgarlöften leda till en starkare och tydligare samverkan mellan polis, myndigheter och civilsamhälle. Vi anser att dessa löpande måste utvärderas.

Beslut har tagits om att man ska arbeta med områdespoliser och kommunpolis, vilka ska vara starkt lokalt knutna. Vi anser att det är bra. Men det krävs särskilt fokus för att säkerställa att det också genomförs i praktiken. Med kontinuitet och erfarna poliser som stannar länge på samma tjänst är det lättare att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utifrån det som behövs lokalt.

Det brottsförebyggande arbetet är en del av en närodlad rättspolitik som ska skydda människor från att bli offer för brott. Det skyddar också människor från att begå brott och att råka hamna på en brottslig bana som kan vara svår att ta sig ifrån. Det brottsförebyggande arbetet måste därför prioriteras. Det handlar dels om brottsprevention med fokus på att få individer att inte begå brott, dels om brottsprevention som har med samhällets utformning att göra, t.ex. hur vi bygger bostadsområden som inte inbjuder till garagestölder eller hur vi använder parkbelysning.

4. Polisens närvaro på landsbygden, punkt 5 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Martinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2084 av Runar Filper och Anders Forsberg (båda SD) yrkandena 1 och 2,

bifaller delvis motion

2015/16:1900 av Saila Quicklund och Ulf Berg (båda M) och avslår motion

2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkandena 1, 2 och 4.

Ställningstagande

En tilltagande otrygghet på landsbygden som ofta drabbar äldre människor, inte sällan på lantbruk, uppstår när utländska ligor åker runt på stöldturnéer och ibland till och med rånar och misshandlar dem i deras hem. I ett flertal mer eller mindre kända fall har det till och med lett till dödlig utgång. Att stävja detta måste ges hög prioritet eftersom en ökad oro bland framför allt äldre människor är ett faktum på landsbygden, där man tidigare inte kände behov av att låsa dörren om sig. Samtidigt står många polisstationer tomma i flera små kommuner eller med öppettiderna begränsade till några dagar per vecka eller bara några timmar om stationen ens är öppen alls. Dagens polis är alltför inriktad på att arbetet ska se bra ut i statistiken medan det i själva verket saknas

resurser för att hålla efter brottslighet och skapa trygghet. Trygghet var något som polisen tidigare ingav genom sin blotta närvaro. Vi anser därför att fler poliser bör stationeras i landsbygdskommunerna och att öppettiderna för polisstationerna på landsbygden bör utökas kraftigt.

5. Polisens närvaro i brottsutsatta områden, punkt 7 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi delar motionärernas uppfattning att polisens närvaro är viktig i brottsutsatta områden. Vi konstaterar dock att polisen har uppmärksammat behovet av ett långsiktigt och uthålligt polisiärt arbete med tydliga mål för att man ska kunna ändra situationen i områdena. Detta arbete innefattar bl.a. en kontinuerlig polisiär närvaro. Någon anledning för riksdagen att göra ett tillkännagivande finns därmed inte och de nu aktuella motionerna bör därför avslås.

6. Trafikpolisen, punkt 9 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:1533 av Krister Hammarbergh och Beatrice Ask (båda M) och bifaller delvis motionerna

2015/16:139 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1–3 och

2015/16:1291 av Per Klarberg (SD).

Ställningstagande

Polisen har ett viktigt ansvar för det samlade trafiksäkerhetsarbetet. Det även har fler fördelar än det rena trafiksäkerhetsarbetet, eftersom även annan brottslighet ofta upptäcks under kontrollerna. Arbetet kräver en omfattande teknisk kompetens utöver den rent polisiära kompetensen. Under senare år har antalet anställda med sådant särskilt kunnande minskat inom polisen. Oavsett orsaken till detta måste Polismyndigheten se till att upprätthålla en tillräcklig kompetens för att klara trafiksäkerhetsarbetet. En möjlighet är att bättre utnyttja möjligheten för polisen att anställa och ge vissa befogenheter till personer med rätt civil bakgrund. Det är viktigt att polisen använder sig av denna möjlighet samtidigt som man försöker få utbildade poliser att söka sig till dessa uppgifter.

7. Trafikpolisen, punkt 9 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Martinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:1291 av Per Klarberg (SD),

bifaller delvis motionerna

2015/16:139 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 och

2015/16:1533 av Krister Hammarbergh och Beatrice Ask (båda M) samt

avslår motion

2015/16:139 av Sten Bergheden (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Sedan 1981 har mängden svenska bilar på våra vägar ökat enormt; 1 500 000 fler personbilar och 22 000 fler lastbilar. Samtidigt har EU-inträdet gjort att allt fler utländska fordon kör på våra vägar. Man hade kunnat vänta sig att antalet trafikpoliser hade följt samma utveckling. Så är dock inte fallet. Under samma tidsperiod har antalet trafikpoliser minskat från 1 500 till 420. Fortsätter samma trend kommer Sverige stå utan trafikpoliser 2028. Det minskade antalet trafikpoliser har lett till att antalet kontroller har minskat över hela trafikspektrumet; från nykterhetskontroller till kontroll av kör- och vilotider. Sverige har varit ett föredöme när det gäller trafiksäkerhetsarbete men halkar i dag efter. Samtidigt används de få trafikpoliser som finns kvar i

allt större utsträckning till annat polisarbete. Detta är ett enormt slöseri med deras specialkompetens. Fler trafikpoliser behöver därför utbildas.

8. Samverkan mot kriminella nätverk, punkt 10 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 7 och

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5.

Ställningstagande

I många delar av landet är det ofta långt till närmaste polisstation. Om något händer tar det lång tid innan polisen är på plats. Det innebär att förutsättningarna för att gripa gärningsmän och att utreda brott minskar. Detta utnyttjas av kringresande kriminella som snabbt rör sig över stora landytor. Vi anser att polisens arbetssätt för att komma åt den typen av kriminalitet måste utvecklas och att lagstiftningen också måste ta hänsyn till att även mindre stölder kan vara ett led i en allvarlig seriekriminalitet. Mycket av stöldgodset fraktas utomlands. Polisen har kartlagt ett femtontal internationella kriminella nätverk bestående av ca 1 500 återkommande personer som livnär sig på stölder i Sverige. Kartläggningen visar att de organiserade stödligorna främst kommer från Baltikum och Polen. Vid sådan brottslighet är det viktigt att den svenska polisen har ett nära samarbete med polisen i de berörda länderna.

9. Antalet poliser, punkt 11 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 1 och

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 7.

Ställningstagande

Vi delar regeringens bedömning att verksamhetens behov ska styra sammansättningen av såväl de anställdas kompetenser som antalet anställda inom den nya myndigheten och att Polismyndigheten själv ska förfoga över vilken kompetens som ska rekryteras. Riksdagen bör därför inte göra något tillkännagivande i frågan. Vi avstyrker således de aktuella motionerna.

10. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (V)

av Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:37 av Stig Henriksson m.fl. (V) och
bifaller delvis motion
2015/16:94 av Allan Widman m.fl. (FP).

Ställningstagande

En ny tolkning av gällande lagstiftning gör att den svenska polisen sedan den 1 februari 2015 kan be Försvarsmakten om stöd vid exceptionella situationer. Det handlar om att säkra byggnader, bedriva underrättelse, it-skydd och bombskydd samt att tillhandahålla stridande personal. För att kunna utföra dessa uppgifter ska soldaterna genomgå en två veckor lång polisutbildning där man ges en snabbkurs i polislagen, våldsanvändning m.m.

Det finns i huvudsak två skäl till att undvika att blanda samman polisiära uppgifter med militära, dels principiella skäl, dels praktiska skäl. För Sveriges del blev händelserna i Ådalen 1931 avgörande för vilken väg Sverige kom att ta för att förhindra historien att upprepa sig. Det är viktigt att hålla fast vid detta. En poliskår som tenderar att gå mot en militarisering riskerar att öka på polariseringen med risk för en ökad våldspirals och minskad förankring hos medborgarna. Rent praktiskt finns det en hel del frågor kvar att lösa. Man kan ifrågasätta hur realistiskt det är att en soldat genom två veckors utbildning ska tillgodogöra sig en polismans befogenhet. En polismans befogenhet innebär bl.a. laglig rätt att avlägsna eller omhänderta personer, och i vissa fall även använda våld – dvs. göra ingripanden baserade på polislagen, rättgångsbalken och annan lagstiftning som för den enskilde innebär begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna, enligt vad som anges i regeringsformen.

Fram till hösten 2012 fanns en funktion som hette beredskapspolis. Beredskapspolisen var en enhet inom den svenska polisen som bestod av civilpliktiga poliser och utgjorde en förstärkning till den ordinarie personalen som kallades in vid särskilda händelser. Den avskaffades efter ett regeringsbeslut. Ett motiv för avskaffandet var att polisen inte längre ansågs ha samma förstärkningsbehov som när beredskapspolisen kom till.

Funktionen beredskapspolis har efter avskaffandet lämnat ett tomrum efter sig som nu ska fyllas av militär. Det är en utveckling som oroar, och jag vill se över möjligheterna att återinföra beredskapspolisen. För- och nackdelar behöver belysas av en utredning. Regeringen bör därför utreda frågan om att återinföra beredskapspolis.

11. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:94 av Allan Widman m.fl. (FP) och

bifaller delvis motion

2015/16:37 av Stig Henriksson m.fl. (V).

Ställningstagande

Beredskapspolisen var en enhet inom den svenska polisen som bestod av civilpliktiga poliser som ingick i det civila försvaret. Beredskapspolisen utgjorde en förstärkning till respektive polismyndighets ordinarie personal. Beredskapspolisen kallades in till polismyndigheterna under höjd beredskap. Vidare fick beredskapspoliser som ingått avtal med Rikspolisstyrelsen också kallas in för tjänstgöring vid allvarliga eller omfattande störningar på samhället, som naturkatastrofer, större olyckor eller terrorhot. Beredskapspoliserna var välutbildade och hade kompetens för en rad uppgifter. De sattes t.ex. in under stormen Gudrun för att förstärka krishanteringen.

På grund av bl.a. krav från Svenska Polisförbundet och Rikspolisstyrelsen utvecklades beredskapspolisen 2012. Rikspolisstyrelsen menade att den säkerhetspolitiska utvecklingen, en förändrad personalförsörjning utan civilplikt och utökningen av reguljära poliser gjorde att det inte längre fanns ett behov av en beredskapspolis. Den dåvarande regeringen slog emellertid

fast att det vid höjd beredskap eller vid beslut om att aktivera totalförsvarsplikten finns möjlighet att återinföra organisationen.

Avvecklandet av beredskapspolisens resulterade i ett glapp i samhällets förmåga att hantera samhällskriser. Det finns situationer när polisens resurser inte räcker till. En större olycka eller naturkatastrof kan ställa större krav på polisiära resurser än vad polisen förfogar över. Liberalerna är övertygade om att beredskapspolisens kunde ha gjort en stor insats t.ex. under den massiva skogsbranden i Västmanland.

En bra krishantering behöver en resurs som har polisiära befogenheter och som är fristående från polisens kärnverksamhet. Sålunda har avskaffandet av beredskapspolisens begränsat möjligheterna att vid en kris utöka samhällets resurser för upprätthållande av lag och ordning. Jag vill därför att regeringen utreder möjligheten att återinföra beredskapspolisens.

12. Antagningen till polisutbildningen, punkt 13 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Marttinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2836 av Kent Ekeröth (SD) yrkande 1 och
avslår motionerna

2015/16:604 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S) och
2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Rikspolisstyrelsen har gång på gång vidtagit åtgärder för att göra poliskårens sammansättning mer ”politiskt korrekt”. Man har bl.a. förändrat antagningskraven till polisutbildningen till det sämre. De fysiska kraven har sänkts för båda könen till kvinnornas nivå. Vidare har man tagit bort både språkprovet i svenska och kravet på att ha skrivit ett högskoleprov.

Enligt uppgifter i massmedia har den svenska polisutbildningen nu de lägsta antagningskraven i Norden. Dagens högkvalificerade poliskår sänks därför till en lägre nivå. Ytterst är detta ett självmål i spelet mot de grova brottslingarna. Det är också ett slag i ansiktet på alla duktiga poliser, vilkas yrke nu får sänkt status.

Kampen mot brottsligheten och arbetet för samhällstryggheten måste vara det främsta målet vid rekryteringen av nya poliser. Det är därför viktigt att inte tumma på fysiska och språkliga kvalifikationer. Även kvinnor och personer

med invandrarbakgrund kan komma in på en polisutbildning med kvalitetssäkrande krav om de verkligen är lämpade för yrket. Vi vill därför att de fysiska kraven för båda könen ska höjas till den nivå som tidigare gällde för manliga sökande. Vi anser också att språkprovet i svenska och kravet på att ha skrivit högskoleprovet ska återinföras. Rekryteringen till polisen ska vara både rättvis och kvalitetssäkrande. Polisen ska därför inte tillåtas att bedriva någon positiv särbehandling genom att anta personer till polisutbildningen som är mindre kvalificerade än andra sökande, men som är av ett visst kön eller har en viss etnisk bakgrund. I konsekvens med detta ska polisen inte heller tillåtas att bedriva rekryteringskampanjer som vänder sig särskilt till minoriteter eller till personer av ett visst kön.

13. Kortare handläggningstider för tvistemål, punkt 17 (M,C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:1189 av Lars Hjalmered m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 15.

Ställningstagande

Vi anser att rättegångsreglerna i allmän domstol ska vara ändamålsenliga. De ska möjliggöra att mål och ärenden kan avgöras rättssäkert med hög kvalitet och inom rimlig tid. Regelverket ska vidare vara flexibelt så att handläggningen kan anpassas till behoven i det enskilda fallet. Under de senaste åren har förändringar vidtagits som förbättrat situationen, t.ex. trädde reformen En modernare rättegång i kraft 2008. Vi anser att det är viktigt att ett fortsatt arbete görs för att ytterligare korta handläggningstiderna för att skapa en modernare rättegång i allmän domstol som uppfyller kraven på en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig handläggning.

14. Kriminalvårdens kostnader m.m., punkt 18 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion
2015/16:2648 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Vi konstaterar att Kriminalvården har en ny organisation sedan den 1 januari 2015. Syftet med omorganisationen har varit att stärka myndighetens förmåga att organisera, styra, följa upp och prognostisera verksamheten. Vi anser att omorganisationen är positiv och att den bör förbättra Kriminalvårdens förutsättningar att kontrollera kostnadseffektiviteten i verksamheten. Mot denna bakgrund, och med beaktande av det pågående uppdrag som lämnats i Kriminalvårdens regleringsbrev, anser vi inte att det finns behov av något sådant tillkännagivande som motionärerna efterfrågar. Motionsyrkandena bör därför avslås.

15. Kartlägg omfattningen av hedersrelaterat förtryck, punkt 20 (V)

av Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:959 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 9.

Ställningstagande

Den nationella samordnaren av arbetet mot våld i nära relationer konstaterar i sitt betänkande att det saknas en samlad bild av hur utbredd hedersrelaterat förtryck är. De studier som genomförts omfattar ofta bara delar av landet eller vissa åldersgrupper eller så har de enkäter som de bygger på en så låg

svarsfrekvens att resultaten är otillförlitliga. För att få en adekvat bild av omfattningen av hedersrelaterat förtryck behövs enligt betänkandet en större kvantitativ studie. Den nationella samordnaren föreslår att regeringen ger Brå i uppdrag att genomföra kartläggningen. Kartläggningen ska ta hänsyn till att såväl flickor och pojkar som kvinnor och män, inklusive hbtq-personer, utsätts för förtryck i hederns namn. Regeringen bör därför ge Brå i uppdrag att kartlägga omfattningen av hedersrelaterat förtryck.

16. Särskild brottskod för vålds- och sexualbrott mot personer med funktionsnedsättning, punkt 21 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2336 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Den förra regeringen tillsatte en nationell samordnare mot våld i nära relationer som 2014 presenterade betänkandet Våld i nära relationer – en folkhälsofråga. Där föreslås att Brå ska få ett uppdrag att undersöka om en särskild brottskod för våldsbrott mot personer med funktionsnedsättning kan införas. Den brottskod som i dagsläget rör funktionsnedsättning avser någon som har nedsatt motståndskraft och kopplas till rån, bedrägeri, stöld osv. Däremot finns det ingen särskild kodning som rör våldsbrott. Eftersom det redan finns existerande särskilda brottskoder för vissa typer av brott mot personer med funktionsnedsättning tycker vi att det finns skäl att pröva om en kodning bör införas även vid sexual- och våldsbrott.

17. Attacker och hot mot utsatta EU-medborgare, punkt 29 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP) yrkande 14.

Ställningstagande

De fattiga EU-medborgarna befinner sig i ett utsatt läge. Rasistiska nätforum sprider hat och uppviglar till attacker. Jag anser att rättssamhället måste ta attacker och hot på största allvar och bekämpa dem. Polisens kunskap och förmåga att bekämpa hatbrott måste också i fortsättningen stärkas.

18. Polisens roll i arbetet mot hatbrott, punkt 30 (KD)

av Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2678 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 8.

Ställningstagande

Kränkningar av religionsfriheten förekommer inte bara utomlands utan även i Sverige. En av alla dem som drabbats är en kvinna som växte upp i Somalia som muslim, men som när hon flyttade till Sverige konverterade till kristendomen. I dag lever denna kvinna under dödshot och med överfallslarm. Religionsfriheten är grundlagsstadgad i vårt land och vi måste kunna garantera alla människor religionsfrihet. Man ska kunna leva i trygghet i Sverige oavsett religion. Polisen har en viktig roll i arbetet för att värna människors grundläggande fri- och rättigheter och att bekämpa hatbrott. Jag anser att det arbetet behöver stärkas ytterligare.

19. Bekämpa narkotikahandeln, punkt 32 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

Den olagliga narkotikahandeln äventyrar såväl människors hälsa och livskvalitet som staters lagliga ekonomi, stabilitet och säkerhet. Den leder inte sällan till annan, ofta grov, brottslighet och utgör en bas för organiserad brottslighet. Det finns vidare ett starkt samband mellan grov organiserad brottslighet och narkotikahandel. Vi vet också att narkotikahandel finansierar grov organiserad brottslighet. Genom att bekämpa narkotika, stoppa smugglingen och ingripa mot den organiserade smugglingen bekämpar vi därför även grov organiserad brottslighet och i vissa fall terrorism. Här måste den svenska polisen ligga i framkant för att kunna möta utvecklingen.

20. Mängdbrott, punkt 34 (M, C)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 6.

Ställningstagande

Brottsligheten mot företag ser olika ut. Det kan vara ligor som reser runt och begår stölder och inbrott i butiker runt om i landet för att sedan frakta stöldgodset utomlands. Stölder och inbrott kan också begås av lokala kriminella på en mindre geografisk yta. Polisen har kartlagt ett femtontal internationella kriminella nätverk bestående av ca 1 500 återkommande personer som livnär sig på stölder i Sverige. Kartläggningen visar att de organiserade stöldligorna främst kommer från Baltikum och Polen. Förutom att det är viktigt att polisen har ett nära samarbete med polisen i de berörda länderna måste den se de s.k. mängdbrotten som en helhet och prioritera dem.

21. Nykterhetskontroller, punkt 35 (KD)

av Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:3148 av Robert Halef m.fl. (KD) yrkande 6.

Ställningstagande

Av alla omkomna i vägtrafiken under de senaste tre åren har 26 procent omkommit i en alkohol- och/eller narkotikarelaterad vägtrafikolycka. För 2014 betydde det i reella tal 67 personer. Varje år skadas flera hundratals människor allvarligt i olyckor där alkohol och/eller narkotika är inblandat. Jag anser att det inte under några som helst omständigheter ska vara tillåtet att köra med alkohol eller andra droger i kroppen, varken på land, på sjön eller i luften. Det är därför viktigt att fortsätta det förebyggande arbetet gällande nolltolerans mot alkohol och narkotika i trafiken och se till att polisen ges tillräckliga resurser för nykterhetskontroller och möjlighet att beivra överträdelser.

22. Språket i rättsväsendet, punkt 36 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 36 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4.

Ställningstagande

För allmänhetens förtroende är det betydelsefullt att myndigheter använder ett språk som går att förstå. Vikten av ett lättbegripligt språk är viktigt vid all kommunikation med allmänheten inom rättsväsendets samtliga myndigheter. Exempelvis måste språket i domar och andra avgöranden från domstolarna

vara välformulerat och samtidigt lättbegripligt. Det är viktigt att enskilda har en möjlighet att förstå hur domstolen har resonerat. Det är viktigt att åtgärder vidtas för att säkerställa detta.

23. Rättssäkra processer, punkt 37 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 5.

Ställningstagande

Internet och snabba elektroniska kommunikationer innebär nya utmaningar för rättssamhället. Händelser beskrivs, debatteras och utforskas i en hastighet som rättsvårdande myndigheter har svårt att hänga med i. Risken är att allmänhetens ställningstaganden och slutsatser i praktiken väger tyngre än rättssamhällets. Personer misstänkta för brott får sin ”dom” av en krets av personer som agerar genom kampanjer på internet och i sociala medier. Uppgifter förvanskas eller förstörs och möjligheterna att i efterhand reda ut vad som inträffat försvåras eller i värsta fall omöjliggörs. Vittnen utsätts för hot och trakasserier.

Det är en angelägen uppgift för hela samhället att säkerställa en bred kunskap om hur viktigt det är att rättsprocesser också har förutsättningar att vara rättssäkra processer.

Rättsvårdande myndigheter och domstolar har i dag egna hemsidor och arbetar också med kommunikation på internet. Det gör rättsväsendet mer närvarande och tillgängligt. Brottanmälningar och kommunikation med medborgarna underlättas. Att övergrepp i rättssak, olaga hot, förtal och annat är brottsligt också på internet är viktigt att framhålla, liksom att lagstiftningen i vissa avseenden behöver uppdateras för att bättre anpassas efter den nya verkligheten. Lagstiftning är och ska i grunden vara teknikneutral men det är inte alltid detta är möjligt när äldre lagstiftning konfronteras med nya företeelser. I sådana fall måste en anpassning till de särskilda förutsättningar som gäller i dag göras.

24. Kontakt med unga brottsoffer, punkt 38 (KD)

av Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 38 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 10.

Ställningstagande

Många unga brottsoffer blir kränkta av det ifrågasättande som de möter i kontakten med vuxna som har till uppgift att hjälpa dem. Ett kunskapslyft behöver därför genomföras inom de olika yrkesgrupper som ofta kommer i kontakt med unga brottsoffer. Det behövs således en löpande fortbildning inom dessa yrken. Även i utbildningarna till de yrken som kommer i kontakt med unga brottsoffer bör det läggas in moment om bemötande av barn och unga som utsatts för brott.

25. Polisens tillgänglighet, punkt 39 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 39 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion
2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 5.

Ställningstagande

Den 1 januari 2015 ombildades Rikspolisstyrelsen, Statens kriminaltekniska laboratorium och de 21 polismyndigheterna till en nationell myndighet: Polismyndigheten. Syftet med reformen är bl.a. att skapa bättre förutsättningar för ett förbättrat verksamhetsresultat. Samtidigt som vissa funktioner måste centraliseras i den nya Polismyndigheten är ett av regeringens mål med reformen att verksamheten ska bedrivas närmare medborgarna och i samverkan med lokalsamhället.

Som regeringen anför i budgetpropositionen (2015/16:1 utg.omr. 4 s. 15) skapas genom ombildningen tillfälle att åstadkomma utveckling och förändring. Vi anser i likhet med regeringen att det är angeläget att de utvecklingsbehov som identifierades under ombildningsprocessen leder till konkreta åtgärder och förbättringar, t.ex. när det gäller polisens tillgänglighet. Mot bakgrund av den nyligen genomförda ombildningen och det förändringsarbete som denna medfört ser vi inte i detta läge några skäl för att ställa oss bakom ett sådant tillkännagivande som motionärerna efterfrågar.

26. Utvärdera medborgarlöften, punkt 40 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Efter bildandet av en sammanhållen nationell polismyndighet har polisen i uppdrag att inleda medborgardialoger och att utfärda medborgarlöften. När löfterna tas fram ska människor i lokalsamhället få vara med och löfterna ska innehålla det som medborgarna upplever som problem. Kunskap och kompetens, som bl.a. finns hos kommunerna, måste i större grad vara en del i hur det brottsförebyggande arbetet bedrivs. Om samarbetet mellan kommunerna, civilsamhället och polisen ska bli effektivt finns det ett behov av att representanter på alla sidor har befogenheter att fatta beslut om nödvändiga åtgärder för att bekämpa och förebygga brott. Lokala samverkansmöten bör i större utsträckning hållas mellan tjänstemän med beslutsbefogenheter för att bli mer operativa. Det formella ansvaret för samarbetet med polisen bör i kommunerna ligga hos kommunstyrelsen. Det är väsentligt att införandet av lokala medborgarlöften lever upp till sitt syfte. Därför bör dessa utvärderas löpande.

27. Polisens närvaro på internet, punkt 42 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion

2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 6.

Ställningstagande

I december 2014 tillkännagav riksdagen, som framgår ovan, att regeringen skulle vidta ytterligare åtgärder för att stärka rättsväsendets kompetens i arbetet mot brottslighet på internet (bet. 2014/15:JuU1, rskr. 2014/15:77). Regeringen har i ett regleringsbrev för 2015 gett Brå i uppdrag att kartlägga utvecklingen av it-relaterade inslag i de anmälda brotten. Myndigheten ska även analysera kompetens och kapacitet när det gäller it-relaterad brottslighet och forensiska it-undersökningar i den brottsutredande verksamheten. Uppdraget ska redovisas under hösten 2016.

Som framgår ovan pågår även ett antal andra arbeten när det gäller it-relaterad brottslighet, t.ex. Regeringskansliets beredning av förslaget om att införa ett nytt brott som kriminaliserar identitetsstöld (Stärkt straffrättsligt skydd för egendom, SOU 2013:85).

Vi anser att man bör avvakta det arbetet som sker på området och ser inga skäl att ställa oss bakom ett sådant tillkännagivande som motionärerna efterfrågar.

28. Bemötande av brottsoffer, punkt 43 (V)

av Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:792 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3 och
bifaller delvis motion

2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 8.

Ställningstagande

Det har pågått och pågår nu flera olika utbildningsinsatser inom bl.a. sexualbrottsområdet och andra insatser kring barns specifika behov och rättigheter. Detta är emellertid inte tillräckligt. Att stärka kompetensen kring brottsofferfrågor generellt och särskilt när det gäller sexualbrott och hatbrott eller när brottsoffret är ett barn, har en funktionsnedsättning eller är en hbtq-person, är ett arbete som kan och måste bli bättre. Jag anser att personal inom rättsväsendet både på grundutbildningen och som yrkesverksamma regelbundet ska ges adekvat utbildning för att kunna garantera brottsoffer, oavsett vem han eller hon är, ett respektfullt, professionellt och icke-diskriminerande bemötande. Detta arbete måste bedrivas både systematiskt och kontinuerligt samt intensifieras för att säkerställa förbättringar på området. Att kritik tidigare har framförts av organisationer som RFSL, Handikappförbunden och Rädda barnen, just vad det gäller kompetensbehov och bemötandefrågor, talar tydligt för att åtgärder behöver vidtas på området. Det bör således vidtas ytterligare åtgärder för att stärka fortbildningsinsatserna av rättstillämpare i syfte att säkerställa att brottsoffer bemöts på ett respektfullt, professionellt och icke-diskriminerande sätt.

29. Bemötande av brottsoffer, punkt 43 (KD)

av Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 43 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 8 och

bifaller delvis motion

2015/16:792 av Torbjörn Björlund m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

Polisens arbetsätt behöver utvecklas när det gäller bemötande av brottsoffer. På varje polisstation ska en brottsofferstödjande person ha sin arbetsplats. Den som anmäler ett brott kan på så sätt tidigt få hjälp och stöd. Brottsofferstödjaren bör helst vara en person från Brottsofferjouren eller en annan förening, men det kan också vara en socialsekreterare från kommunen. Polismyndigheten i Uppsala län var först i landet med en enhet med fokus enbart på brottsoffren. Brottsofferenheten startade 2003, och består till hälften av poliser och till hälften av civila, bl.a. psykologer, jurister och kriminologer. Syftet med enheten är att utveckla hela myndighetens brottsofferstödjande och

brottsförebyggande arbete samt att utveckla alla anställdas arbete i dessa frågor. Det handlar bl.a. om att utveckla samverkansformer, finna rutiner, bedriva utbildning samt att genomföra kartläggningar och utvärderingar.

30. Utredning, uppföljning och återkoppling till brottsoffer, punkt 44 (S, MP, V)

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björlund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 44 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 4,

2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 1,

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 6 och

2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 12.

Ställningstagande

Som regeringen anför i budgetpropositionen (prop. 2015/16:1, utg.omr. 4, s 49) är regeringens mål när det gäller stöd till brottsoffer att skadeverkningarna av brott ska minska och att verksamheten till stöd för brottsoffer bedrivs på ett effektivt och rättssäkert sätt med hög kvalitet. De som drabbats av brott ska få adekvat information och ett gott bemötande från rättsväsendets myndigheter. Under senare år har många initiativ vidtagits inom rättsväsendet för att förbättra stödet till dem som drabbas av brott. Vi anser i likhet med regeringen att målet för verksamheten till stöd för brottsutsatta delvis har uppnåtts. Nationella trygghetsundersökningen (NTU) visar också att brottsutsatta i många delar är nöjda med sina kontakter med polisen, även om det finns ett utrymme för att förbättra arbetet ytterligare. Till exempel skulle kontakterna mellan polis och brottsoffer under tiden då brottet utreds skulle kunna förbättras.

Den omorganisation som gjorts av polisen kommer att medföra bättre förutsättningar för en likvärdig och effektiv brottsutredningsverksamhet. Det är angeläget att de utvecklingsbehov som kommer fram under ombildningsprocessen också leder till konkreta åtgärder och förbättringar.

Vi anser att man bör avvakta det arbete som bedrivs på området och ser inga skäl att ställa oss bakom ett sådant tillkännagivande som motionärerna efterfrågar.

31. Rättsväsendet i kontakter med barn, punkt 45 (L)

av Roger Haddad (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 45 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:1481 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Barn har rätt att komma till tals i frågor som rör dem, och deras åsikter ska beaktas i relation till barnets ålder och mognad. Denna rätt finns inskriven i barnkonventionen, vilket innebär att de stater som skrivit under också ska se till att barnen de facto har en möjlighet att utnyttja sina rättigheter. Det kan handla om rätten att få komma till tals i frågor som rör barnet som person, t.ex. umgänge, vårdnad och boende, eller rätten att få veta vad som ska hända och varför.

För att man ska kunna leva upp till barnkonventionen bör barn erbjudas stöd av personer som har särskild kompetens för att arbeta med barn i exempelvis rättsprocesser eller utredningar. Den som hör eller förhör ett barn bör ha särskild utbildning för detta, och de instanser som har ärenden som rör barn bör ha rutiner för att säkerställa att barnet får komma till tals.

**32. Information om möjlighet till vittnesstöd, punkt 46
(S, MP, V)**

av Annika Hirvonen Falk (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Arhe Hamednaca (S), Susanne Eberstein (S), Petter Löberg (S), Lawen Redar (S) och Torbjörn Björklund (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 46 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion
2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Som framgår ovan har Domstolsverket tillsammans med Brottsoffermyndigheten regeringens uppdrag att gemensamt verka för att vittnesstödsverksamhet bedrivs vid samtliga tingsrätter och hovrätter (Ju2006/5404/KRIM). Vidare framgår att Brottsoffermyndigheten tillsammans med Domstolsverket den 30 november 2015 i rapporten Vittnesstöd – Förslag till en långsiktigt hållbar organisation för och finansiering av verksamheten har redovisat regeringens uppdrag att lämna förslag till en långsiktigt hållbar organisation för och finansiering av vittnesstödsverksamheten. I rapporten föreslås, som också framgår ovan, en rad åtgärder för att sprida information om vittnesstödsverksamheten. Från Regeringskansliet har information om att rapporten kommer att beredas vidare lämnats.

Vi anser att man bör avvakta det arbete som sker på området och ser inga skäl att ställa oss bakom ett sådant tillkännagivande.

33. Hatbrott, punkt 51 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 51 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:2786 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 11 och
2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 24.

Ställningstagande

Kunskapen om hatbrott måste öka inom rättsväsendet och bland allmänheten. Detta gäller inte minst kunskapen om hatbrott mot hbt-personer. Många utsätts för hatbrott utan att vara medvetna om att man utsatts för ett brott och gör då inte heller någon polisanmälan. Samhället måste arbeta förebyggande mot hatbrott genom att tidigt involvera unga i diskussioner om attityder och värderingar. Vidare krävs ett tydligare fokus på dem som utsätter andra för hatbrott.

I Sverige anmäls ca 5 000 hatbrott varje år. Personuppleringen är låg. Ett stort problem är att hatbrotten inte tas på tillräckligt stort allvar. Detta leder till att många inte vill anmäla att de utsatts för hatbrott. Det krävs ett mer omfattande arbete mot hatbrott. Polisens omorganisation möjliggör en

förbättrad bekämpning av hatbrott. För att tidigare upptäcka brott med hatbrottsmotiv krävs utbildning av poliser. Det handlar t.ex. om att ställa rätt frågor till målsäganden vid anmälan, men också om att vid husrannsakingar säkra bevis på föremål som skulle kunna kopplas till hatbrott. I dag bedöms enligt polisen ett stort antal hatbrott felaktigt som mängdbrott. Det gör också att brotten prioriteras lägre än om det hade varit fråga om ett brott med hatbrottsmotiv. Vid polisanmälan är det därför viktigt att målsäganden uppger att han eller hon har utsatts för ett hatbrott. Polisen bör vid en anmälan om brott ställa frågor på ett sådant sätt att ett eventuellt hatbrottsmotiv framkommer.

Polisen beskriver att de ibland har svårt att bevisa att ett brott är ett hatbrott. Intrycket är också att åklagarväsendet bedömer denna typ av brottslighet olika. Här är det viktigt med en samsyn om vad som krävs för att ett brott ska bedömas vara ett hatbrott. Det behövs en enhetlighet i hela landet för att öka tryggheten hos de utsatta. Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Brottsförebyggande rådet har enats om att beskriva hatbrott på ett enhetligt sätt. Det krävs nu att definitionen sprids till alla anställda inom respektive myndighet, så att alla som arbetar med hatbrott får kännedom om definitionen.

34. Narkotikabrott, punkt 52 (M)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 52 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M) yrkande 3.

Ställningstagande

Internet ger nya möjligheter att förmedla och söka efter information eller att köpa och sälja varor. Även rörligheten av människor och varor över 15 landsgränser har ökat. Dessa förändringar i samhället har påverkat narkotikabrottsligheten och förutsättningarna för den. I takt med utvecklingen har utbudet av droger ökat, sett både till mängd och till antalet preparat. Teknikutvecklingen har varit gynnsam för den illegala narkotikahandeln och har inneburit förenklade sätt för förmedling och distribution av droger. Vi anser att det därför är viktigt att polisen har en ständig närvaro även på internet för att motverka illegal försäljning av narkotika. Det är viktigt att säkerställa

en utökad kompetens hos polisen i användandet av internet i arbetet mot narkotikabrott.

35. It-relaterad brottslighet, punkt 53 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 53 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 1 och
2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 11.

Ställningstagande

I Brås rapport 2015:6 Polisanmälda hot och kränkningar mot enskilda personer via internet,

konstaterar Brå att kunskapen om it-relaterade brott generellt sett är låg inom hela rättsväsendet. Detta leder till att även ärenden som har utredningspotential riskerar att läggas ned eftersom kunskapen saknas om möjliga utredningsåtgärder. Detta är allvarligt. Vi menar att det behövs ett kunskapslyft genom hela rättskedjan när det gäller internetrelaterad brottslighet. Den tidigare regeringen inledde ett arbete för att öka kunskapen om internetrelaterad brottslighet genom hela rättskedjan. Flera utredningar tillsattes för att se över brottsligheten på internet. Brås rapport är även den ett resultat av ett uppdrag som den tidigare regeringen gav för att kartlägga problemet med hot och kränkningar på internet. Det är viktigt att det arbetet fortsätter och inte tappar i tempo. Den som begår ett brott ska ställas inför rätta oavsett om brottet begås på eller utanför internet.

36. Rättsväsendets it-kunskaper, punkt 54 (M, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Anders Hansson (M) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 54 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2684 av Tuve Skånberg m.fl. (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Av Brås rapport 2015:6, Polisanmälda hot och kränkningar mot enskilda personer via internet framgår att det kan vara svårt att bevisa brott som begås på internet. För att kunna identifiera en okänd gärningsperson krävs ofta att information lämnas ut från det företag som tillhandahåller den internetjänst eller den webbsida där kränkningen ägt rum. Det handlar då om inloggningsinformation i form av så kallade IP-nummer. I rapporten betonas att det är ett stort problem att få ut de inloggningsuppgifter som krävs för att kunna spåra okända gärningspersoner. Detta gäller i synnerhet för internetjänster som tillhandahålls av företag som befinner sig utanför Sverige. Det finns vidare svårigheter att kunna styrka brottet i ärenden där en misstänkt person identifierats. Detta kan bero bl.a. på bristande it-kompetens hos polis och åklagare. Även den ovannämnda Brårapporten vittnar om låga it-kunskaper i rättsväsendet på alla nivåer, från den som tar emot anmälan till utredare, åklagare och domare. Detta måste åtgärdas.

37. Personuppgiftslagen, punkt 55 (KD)

av Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 55 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2015/16:2684 av Tuve Skånberg m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Personuppgiftslagens syfte är att utgöra ett skydd mot att den personliga integriteten kränks. Genom personuppgiftslagen finns möjligheter för den som har blivit kränkt att få ett skadestånd. I realiteten används dock inte detta i dag. Brås rapport visar att polisen mycket sällan registrerar polisanmälningar som rör brott mot personuppgiftslagen. Detta kan förklaras med att varken poliser eller åklagare har tillräckliga kunskaper om personuppgiftslagen. Emellertid måste det åligga åklagarväsendet att använda även detta lagrum. Rättsväsendets kompetens när det gäller personuppgiftslagen måste höjas.

Om dagens lagstiftning i realiteten är tandlös måste en skärpning ske så att åtal för grova kränkningar på internet verkligen väcks och det finns en reell möjlighet till skadestånd. Det är först när hotet om att upptäckas och fällas blir en realitet som lagen kan få en förebyggande effekt.

38. Nationell djurskyddspolis, punkt 57 (SD)

av Kent Ekeröth (SD) och Adam Martinen (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 57 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2005 av Richard Jomshof och Markus Wiechel (båda SD) och

bifaller delvis motionerna

2015/16:2751 av Hanna Wigh (SD) yrkande 2,

2015/16:2866 av Martin Kinnunen m.fl. (SD) yrkande 5 och

2015/16:3108 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Det är viktigt att arbetet med djur och hanterandet av brott mot djur sköts på ett korrekt och effektivt sätt. Denna typ av arbete kräver dock ofta både resurser och specialkompetens. I Stockholm inrättade polisen en särskild s.k. djurskyddspolis 2011, vars medlemmar arbetar på heltid mot djurplågeri och djurskyddsbrott.

I Sverige har satsningarna på djurskyddspoliser än så länge varit av mindre och av lokal karaktär. Djurskyddspolis finns emellertid i större utformning bl.a. på Malta och i USA. De satsningar på djurskyddspolis som gjorts i Sverige har lyfts fram som ett föregångsexempel och har varit uppskattade av såväl polis som allmänheten. Vi vill se att det införs en djurskyddspolis på nationell nivå. Vi anser också att det bör införas en särskild utbildning i syfte att rekrytera ny kompetent personal.

39. Miljöbrottslighet, punkt 60 (M, C, L, KD)

av Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 60 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 7.

Ställningstagande

Polisen och Åklagarmyndigheten hanterar ungefär 4 000 miljöbrott varje år. Tillsynsmyndigheternas uppgift är att göra en polisanmälan så fort de misstänker att ett miljöbrott har begåtts. Miljöbrottsutredningar bygger ofta på ett nära samarbete med tillsynsmyndigheter, t.ex. kommunernas miljökontor och länsstyrelsen.

Miljöbrott är en allvarlig och ofta svårutredd form av brottslighet. Därför är det viktigt att polisen har tillgång till den expertkompetens som behövs. Vidare bör de civila utredarna med specialkompetens inom t.ex. miljöbrottslighet kunna användas på ett mer effektivt sätt.

Särskilda yttranden

1. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (M)

Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M) och Anders Hansson (M) anför:

Riksdagen beslutade den 25 november 2015 om ramar för statsbudgetens 20 utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I partimotionen 2015/16:3043 presenteras Moderaternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige beskrivs ofta som ett av världens bästa länder att leva och växa upp i. Men Sverige står inför flera stora utmaningar framöver. Trots att fler vill arbeta är trösklarna in i arbete fortfarande höga för dem med låga inkomster. Vi ser ett nytt utanförskap växa fram som genom långvarig strukturell arbetslöshet drabbar unga människor och utrikesfödda särskilt hårt. Dessutom ställer en allt tuffare internationell konkurrens höga krav på våra företag och deras jobbskapande. Det här är avgörande framtidsfrågor för Sverige.

Budgetpropositionen visar på en regering som står handfallen inför de viktiga utmaningar Sverige står inför och som inte förmår ta vara på de goda förutsättningar vi har. Regeringens politik med stora skattehöjningar på jobb och företagande riskerar att leda till att Sveriges jobbtillväxt bromsas, och den försämrar också möjligheterna till en god integration genom att höja trösklarna in till arbetsmarknaden. Det här är fel väg för Sverige. Vi moderater står för en annan väg. Vårt mål är att öka välståndet och tryggheten för alla medborgare i Sverige. De reformförslag vi presenterar är därför fokuserade på hur jobben ska bli fler. Vi vill minska utanförskapet och stärka incitamenten till att arbeta genom att stå upp för rimliga skattenivåer, stärka investeringar i utbildning och infrastruktur och värna företagsklimatet. Fler i arbete är avgörande för att få mer kunskap i skolan, högre kvalitet i välfärden och ett starkare Sverige.

Riksdagen har ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs regeringens budgetförslag och oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter och beslutas i två steg. Moderaternas budgetförslag är en sammanhållen helhet, och eftersom riksdagen i steg ett, rambeslutet, har ställt sig bakom regeringens förslag på ekonomiska ramar för statsbudgeten och inriktning på budgetpolitiken, deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 4. I stället framför vi i detta särskilda yttrande synpunkter på regeringens förslag och redovisar den anslagsfördelning och de förslag som Moderaterna föreslår i motion 2015/16:2652 och i partimotion 2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. yrkande 8.

En väl utformad rättspolitik som förebygger, hindrar och bekämpar brottslighet bidrar till ett tryggare samhälle. Moderaterna och Alliansen har

stärkt rättsväsendet, och tryggheten i samhället har ökat, men utmaningarna är fortsatt stora. Vi ser ett nytt utanförskap växa fram i delar av Sverige. Detta leder till en ökad otrygghet. Sverige ska vara *ett* land – inte ett land där parallella samhällen tillåts växa fram. Tung gängkriminalitet, skjutningar och våldsdåd är allvarliga och oacceptabla problem. Denna utveckling måste brytas och kräver kraftfulla åtgärder.

I ett läge med en stark befolkningsökning och nya utmaningar för polisen väljer regeringen att ta bort kravet på att det ska finnas 20 000 poliser. Detta riskerar att leda till en minskning av antalet poliser i ett läge där vi ser att tung gängkriminalitet och utanförskapsområden växer fram. Befolkningsutvecklingen och brottsligheten talar i stället för att tillgången på poliser behöver öka både genom bättre prioriteringar inom polisen och genom ökat anslag. Det finns i dag ett flertal områden i Sverige där kriminella nätverk har stor negativ påverkan. I dessa områden, som präglas av social oro och utanförskap, upplevs misstron mot samhället vara utbredd. På flera platser tar detta sig uttryck i att polisen inte är välkommen i området och att polis och räddningstjänst därför har svårt att utföra sitt arbete där. Det behövs krafttag för att säkerställa att alla invånare – oavsett var man bor – kan känna trygghet och att rättsväsendet står starkt. Moderaterna vill därför utbildna och anställa 1 000 nya poliser som i huvudsak ska användas för att förstärka brottsbekämpningen och öka tryggheten i särskilt brottsbelastade områden samt i glest befolkade delar av landet. För detta avsätts resurser under de kommande åren.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen en ny organisation. Omorganisationen måste genomföras så att verksamheten blir mer effektiv och därmed når de mål som finns för förändringen. Polisens effektivitet står i dag inte i proportion till de resursökningar rättsväsendet fått under de senaste åtta åren. Vi vill ha en mer effektiv polisorganisation som utreder och klarar upp fler brott. Fler lokala, närvarande poliser behövs samtidigt som ett mer aktivt brottsförebyggande arbete där polis och kommun samarbetar är nödvändigt. För att förbättra polisens resultat, möta en förändrad samhällsutveckling och säkerställa polisens förmåga att upprätthålla lag och ordning i hela landet krävs prioriteringar inom den nuvarande organisationen och förstärkningar av denna organisation med de ovan nämnda 1 000 poliserna.

Moderaterna vill också tillföra Säkerhetspolisen ytterligare resurser samt ge ökade anslag till Nationella insatsstyrkan. För att motverka finansieringen av terrorism vill Moderaterna ge Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ett särskilt uppdrag och ökade resurser för att utreda finansieringen av terrorism. Vidare måste Internationella åklagarkammaren ha rätt resurser som kan bistå i utredningarna om terrorism och krigsbrott. Det är viktigt att polisens nationella insatsstyrka tillförs tillräckliga resurser för att samtidigt kunna göra insatser mot terrorister på två eller flera ställen i landet samtidigt. Erfarenheter från bombattentatet i Oslo och den därpå följande skjutningen på Utöya visar att polisen måste ha möjlighet att hantera flera händelser samtidigt. Nationella

insatsstyrkan behöver därför förstärkas. För detta tillförs Polismyndigheten 30 miljoner kronor.

Moderaterna vill säkerställa att den internationella åklagarkammaren har rätt resurser för att utreda terroristbrott och krigsbrott. Det måste finnas tillräckligt med specialpoliser som kan bistå i utredningarna. Åklagare har varnat för att krigsförbrytare kan gå fria i Sverige eftersom det finns för få poliser som utreder de misstänkta brotten. Det är inte acceptabelt. För detta anslås 5 miljoner kronor under anslaget Polismyndigheten.

Radikalisering, våldsbejakande extremism och terrorism utgör hot mot såväl människor som stater och ytterst mot de värderingar som vårt samhälle vilar på. En ökad radikaliserings bland extrema grupper utmanar tryggheten i vårt samhälle. Exemplet på svenskar som reser till exempelvis Syrien och Irak för att delta i terroristutbildning eller utföra terroristhandlingar är flera. Samhället måste reagera med tydlighet och konsekvens mot de som återvänder. Vi vill ge svenska myndigheter bättre förutsättningar för att möta det hot som återvändarna utgör för vårt samhälle.

Konkreta insatser behövs här och nu, samtidigt som det långsiktiga arbetet för att förhindra och förebygga terrorism och radikaliserings måste förbättras. Inget tyder i dagsläget på att de utmaningar som finns när det gäller att säkra tryggheten i ett fritt och öppet Sverige kommer att minska. I detta arbete har Säkerhetspolisen en avgörande roll. Likt regeringen ökar vi därför anslaget med 65 miljoner kronor för att förebygga och lagföra terrorismrelaterad brottslighet. Därutöver är det också viktigt att säkerställa att Säkerhetspolisen har nödvändiga verktyg för att motverka och lagföra terrorismrelaterad brottslighet.

Ytterligare ett steg för att förstärka arbetet mot radikaliserings och terrorism är att ta krafttag mot hur den finansieras. Moderaterna vill därför ge Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ett särskilt uppdrag och ökade resurser för att utreda finansieringen av terrorism. Därför vill vi öka anslaget till dessa två myndigheter med totalt 10 miljoner kronor per år. Under utgiftsområde 4 läggs 5 miljoner kronor till Ekobrottsmyndigheten för detta ändamål.

2. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (SD)

Kent Ekeröth (SD) och Adam Marttinen (SD) anför:

Riksdagen beslutade den 25 november om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och en beräkning av statens inkomster i enlighet med regeringens förslag. I partimotion 2015/16:761 presenteras Sverigedemokraternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken. I enlighet med praxis avstår vi från att delta i beslutet om anslag inom utgiftsområde 4. I stället redovisar vi i detta yttrande den anslagsfördelning och de förslag som Sverigedemokraterna föreslår i motion 2015/16:2229 och motion 2015/16:2743 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen

(båda SD), motion 2015/16:2813 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkandena 3 och 4 samt motion 2015/16:2827 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD) yrkandena 1 och 2.

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med en nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att formera en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välbefinnande, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fritt från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och dess medborgare är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier. I vår höstbudget stakar vi ut våra viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Det arbete som inleddes 2006 med att öka polisens numerär från ca 17 500 poliser till 20 000 var lovvärt. Men på grund av den snabba befolkningsökningen, som en följd av hög invandring, har antalet poliser i relation till befolkningen sedan 2010 minskat och är snart uttraderad. Fler poliser är en förutsättning för att polisen både ska kunna bekämpa den organiserade brottsligheten och även finnas tillgängliga för medborgarna.

Sverigedemokraterna vill därför göra en rejäl satsning på fler poliser och dessutom säkerställa att polisens relativa antal inte minskar på sikt: Vi budgeterar för att utbilda 7 000 fler poliser fram till 2022 med start 2017. Rikttalet bör vara 250 poliser per hundra tusen invånare. Poliser ska efter det utbildas i den takt som krävs för att säkerställa detta rikttaal. Fördelen med ett sådant rikttaal är att det blir en stabilitet för polisväsendet som därmed garanterat bibehåller sitt relativa antal och att medborgarna garanteras en stark och närvarande polis.

Resurstillskottet ska säkerställa att polisen kan bekämpa den organiserade brottsligheten och öka sin närvaro i kriminellt belastade förorter. Polisen ska även öka sin närvaro på landsorten och i mindre städer.

Vi budgeterar även för en förstärkt polis i allmänhet. Vi anslår därför ytterligare 500 miljoner kronor generellt till polisen för att möjliggöra förbättrad arbetsmiljö, större utrymme för löneutveckling och en utvecklad

polisverksamhet. Utöver det satsar vi 300 miljoner kronor på att minska den administrativa bördan på poliserna genom fler civilanställda. Dessutom förstärks gränspoliserna för att möjliggöra en mer omfattande lagföring av illegala invandrare. Frigjorda resurser bör gå till arbetet mot organiserad brottslighet samt större närvaro på gator och torg.

Vi budgeterar vidare för att återinföra beredskapspoliserna. Beredskapspoliserna omfattades innan den lades ned av ca 1 500 man som med mycket kort varsel kunde sättas in som förstärkning till den ordinarie polisen. Bara i Stockholmsområdet kunde de vid särskilda händelser sätta in 300 man på under två timmar. Vid en terrorattack eller större händelse kan detta vara helt avgörande för att säkra tryggheten för befolkningen. Vi budgeterar därför 15 miljoner kronor per år för att återinföra beredskapspoliserna. Vi föreslår att polisens anslag höjs med totalt 840 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit.

Terrorism och extremism utgör allt större hot – både i omvärlden och i Sverige. FN:s säkerhetsråd har konstaterat att terrorhotet kommit att bli alltmer utbrett och att antalet terrordåd ökar. Säkerhetsrådet har även uttryckt en allvarlig oro över att personerna använder sin extremistiska ideologi för att främja terrorism. Sverigedemokraterna vill se krafttag för att bekämpa dessa hot och skydda det svenska samhället. Att garantera medborgarnas säkerhet är en av statens viktigaste uppgifter. Säkerhetspolisens anslag höjs därför med 110 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Höjningen ska möjliggöra mer personal, effektivare informationsutbyte mellan FRA (Försvarets radioanstalt) och Must (Militära underrättelse- och säkerhetstjänsten) samt ökade resurser till personskyddet. Vidare höjs Åklagarmyndighetens anslag med 150 miljoner kronor och Ekobrottsmyndighetens anslag med 36 miljoner kronor, i båda fallen jämfört med regeringens förslag.

Vi föreslår att Sveriges domstolars anslag höjs med totalt 294 miljoner kronor mer än vad regeringen föreslagit. De senaste årens utveckling har lett till en ökad hotbild mot Sveriges domstolsväsende. Vi menar att en grundläggande förutsättning för ett fungerande rättsväsende är att vittnen och målsägande inte på grund av rädsla tvekar att lämna sina berättelser. Vidare är ett fungerande rättsväsende själva fundamentet för ett fungerande rättssamhälle. Både den faktiska och den upplevda tryggheten och förtroendet för rättsväsendet måste därför stärkas och det både kraftfullt och effektivt. Permanenta säkerhetskontroller med larmbågar bör därför införas vid Sveriges alla domstolar. Dessutom behövs en ökad närvaro av säkerhetspersonal. Av anslagshöjningen avsätts 168 miljoner kronor för detta ändamål. I övrigt innebär anslagshöjningen att Sveriges domstolars budgetyrkande uppfylls.

Som ett led i upprätthållandet av Kriminalvårdens kapacitet och långsiktighet anslår Sverigedemokraterna totalt 282 miljoner kronor mer än regeringen för 2016. Nettobeloppet 245 miljoner kronor är ett resultat av minskad invandring. Sverigedemokraterna för en politik för kraftigt skärpta

straff, vilket om den får genomslag leder till en högre beläggning för kriminalvården.

Sverigedemokraterna föreslår att Brås anslag höjs med 19 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Härigenom uppfylls Brås budgetyrkande och vi ger förutsättningar för utökad statistik gällande invandrarrelaterade brott. Vidare höjs Rättsmedicinalverkets anslag med 4 miljoner kronor och Gentekniknämndens anslag med 1 miljon kronor mer än vad regeringen föreslagit.

Brottsoffermyndighetens budget utökas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag varigenom myndighetens budgetyrkande uppfylls. Utöver det anslås ytterligare 10 miljoner kronor som ett riktat anslag för att stödja Brottsofferjourens olika avdelningar i landet. Brottsofferjouren är en viktig ideell kraft som varje år möter tiotusentals brottsutsatta människor.

Sverigedemokraternas ambition är att staten ska ta ansvar för att betala ut dömda skadestånd till brottsoffer. Vidare är det vår ambition att skadestånd, framför allt beträffande brott mot personer, ska öka. I syfte att finansiera detta höjer Sverigedemokraterna därför anslaget Ersättning för skador på grund av brott med 115 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. 4 miljoner kronor anslås för att uppfylla Brottsoffermyndighetens budgetyrkande.

Vidare anslår vi 140 miljoner kronor mer än regeringen till anslaget Rättsliga biträden. Nettosiffran 128 miljoner kronor är ett resultat av minskad invandring.

Sverigedemokraterna föreslår att anslaget Kostnader för vissa skaderegleringar minskas med 300 000 kronor till följd av minskad invandring.

Slutligen anslår vi 5 miljoner mer till anslaget Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete än vad regeringen föreslagit. Medlen avsätts till ett register över pedofiler och flerfaldigt dömda våldtäktsmän med hög återfallsrisk.

3. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (C)

Johan Hedin (C) anför:

Riksdagen beslutade den 25 november 2015 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I partimotionen 2015/16:3223 presenteras Centerpartiets budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Centerpartiets vision är att Sverige ska bli ett av världens mest framgångsrika länder ekonomiskt, med möjligheter för alla att arbeta och utvecklas. Förutsättningarna för detta är ett näringsliv i frontlinjen för internationell konkurrenskraft och innovation och en bred bas av småföretag som tillåts utvecklas och växa i hela landet. Centerpartiet vill att Sverige ska vara ett föredöme på miljöområdet och genom konkreta styrmedel visa att ekonomisk tillväxt, innovation och entreprenörskap går hand i hand med

minskade utsläpp och gifter samt med ekologisk balans. Genom vår politik vill vi skapa välfärd och trygghet för alla i hela landet, dels genom ett ökat välbefinnande som medger mer resurser till skola, vård och omsorg, dels genom att dessa resurser används bättre.

Under åren med alliansregeringen lades grunden till stabila statsfinanser. Viktiga steg togs för att lätta skattebördan och minska regleringarna. Över 300 000 nya arbetstillfällen skapades och utanförskapet minskade med drygt 200 000 personer, samtidigt som den gröna omställningen accelererade. När den nu sju år långa internationella krisen äntligen är till ända måste Sverige ta nästa steg för att skapa maximalt med jobb under den globala återhämtningen. Tyvärr är den svenska regeringen på väg i motsatt riktning. Stora skattechöjningar på jobb och regleringar av växande företag riskerar att bryta återhämtningen och kommer att drabba tiotusentals arbetstillfällen. De mest utsatta grupperna på arbetsmarknaden är de som drabbas hårdast. Sverige behöver en förnyad ekonomisk politik.

Centerpartiet har i partiets budgetmotion 2015/16:3223 föreslagit ett alternativ till regeringens budgetproposition. I motionen föreslås stora och viktiga strukturreformer på arbetsmarknaden och bostadsmarknaden, omläggningar av skatten på arbete och företagets villkor samt en kraftfull grön skatteväxling där sänkt skatt på arbete finansieras genom att förorenaren betalar för utsläpp. Målet är att frigöra alla de krafter som finns runt omkring i vårt land, så att nya initiativ och idéer belönas i stället för att bestraffas.

Riksdagen har i första steget av budgetprocessen emellertid ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av inkomster som föreslås där. Eftersom riksdagen har gett budgetpolitiken en helt annan inriktning än den Centerpartiet önskar avstår jag från att delta i beslutet om anslagens fördelning. Centerpartiets budgetförslag måste betraktas som en helhet där delar inte kan brytas ut och behandlas isolerat. I stället framför jag i detta särskilda yttrande den fördelning av anslagen inom utgiftsområde 4 som förordas i motion 2015/16:3186 (C).

För Centerpartiet är det självklart att det bör vara enskilda individer – såväl brottsoffer som gärningsmän – företag och föreningar som ska stå i centrum för en närodlad rättspolitik. Människor ska kunna känna till vem den lokala polisen är och ha förtroende för denna. Vardagsbrott som drabbar många, t.ex. stölder eller kortbedrägerier, måste tas på större allvar. Vi vill också att brottsoffer ska ha större rätt till samhällets stöd och att det lokala brottsförebyggande arbetet får en mer framträdande roll i syfte att minska brottsligheten.

De flesta brott begås lokalt och löses bäst lokalt. Därför bör polisen och det övriga rättsväsendet vara lokalt förankrat. Civilsamhället har en viktig roll att spela i brottsbekämpningen och därför vill Centerpartiet underlätta för mer samarbete mellan t.ex. föreningar, skola, polis och myndigheter med fokus på brottsförebyggande och brottsutredande arbete. Trots detta finns det enligt min mening utrymme att minska anslaget för bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

I en fungerande rättsstat måste förtroendet för rättsväsendet vara starkt. Detta förtroende riskerar att minska om människor upplever att de brott de anmäler inte utreds eller om ingen åtalas trots att det upplevs vara förhållandevis enkelt att bevisa vem som har begått brottet. Då polis och åklagare avstår från att utreda brott för att brottet inte påverkar straffet för den misstänkte eller då det gäller brott där samhällsintresset av att bestraffa brottet är ovanligt lågt frigörs utredningsresurser som kan användas till annat. Det är i sin ordning. Men för att inte förtroendet för rättsväsendet ska minska är det ändå viktigt att de inblandade i processen får bättre och snabbare information kring vad som ligger bakom ett eventuellt beslut att inte utreda ett anmält brott. För att öka förtroendet för rättsväsendet är det därtill viktigt att polisen visar ett större intresse även för brott som de i dag ofta anser vara mindre allvarliga, som exempelvis stölder.

Trygghet ska man kunna känna i hela landet, och därför ska polisen kännas närvarande i alla delar av Sverige. Människor ska veta vilka poliser som arbetar i det område där de bor. Med kontinuitet och erfarna poliser som stannar länge på samma tjänst är det lättare att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utifrån det som behövs lokalt. Det behövs ett fokuserat arbete för att få områdespoliser och kommunpoliser att stanna på sina tjänster och få möjlighet att bygga upp förtroende lokalt. I detta arbete är bl.a. lönebildning och möjlighet att påverka sin arbetsituation viktiga delar.

Det behövs även ett starkare brottsofferperspektiv i rättsväsendet. Det handlar t.ex. om brottsoffers rätt och möjlighet att få information från rättsväsendet när det gäller deras fall eller om hur man blir omhändertagen efter att man råkat ut för ett brott. Personer som utsatts för brott ska enkelt kunna ta reda på vart de bör vända sig för att gå vidare med en polisanmälan och brottsofferjourernas möjlighet att ge fler hjälp måste öka.

Många brottsoffer vittnar om att svårigheten att få ut ett tilldömt skadestånd gör att kränkningen efter brottet blir än större. Det måste bli lättare för brottsoffer att få ut tilldömt skadestånd. Brottsoffers rättigheter bör tillvaratas bättre när det gäller bedömning av skadestånds- och ersättningsstorlek, sättet för utbetalning och hanteringstider samt det sammantagna skyddet för brottsoffer. När det gäller brottsoffer som tilldömts skadestånd för brott som begåtts mot dem och där gärningsmannen har dömts till fängelse bör staten ta ett större ansvar för att det enskilda brottsoffret inte ska behöva kräva skadeståndet från gärningsmannen.

En av huvudfrågorna när det gäller rättssäkerheten för brottsoffer är att lyfta situationen för sexualbrottsutsatta. Offer för sexualbrott vittnar om att rättsprocessen kan vara väldigt svår. Att ha ett målsägandebiträde man litar på är därför viktigt. Vi vill öka tryggheten för brottsoffer genom att ge större möjlighet att byta målsägandebiträde, precis som man kan byta försvarare. Vi vill också se över om kraven som ställs för att få ett målsägandebiträde bör sänkas.

Det brottsförebyggande arbetet ska prioriteras. Det handlar dels om brottsprevention med fokus på att få individer att inte begå brott, dels om brottsprevention som har med samhällets utformning att göra, t.ex. hur vi bygger bostadsområden som inte inbjuder till garagestölder eller hur vi använder parkbelysning för att undvika att människor blir rånade eller utsatta för våldsbrott. För att öka människors känsla av trygghet behövs ett lyft av det preventiva arbetet som förtydligar kommuners och andra offentliga aktörers brottsförebyggande ansvar. Vi vill också att företagare, civilsamhälle, kommuner och polis ska samverka om brottsprevention lokalt.

Polis måste i högre grad ta vardagsbrott på större allvar. Systematiska stölder bl.a. från företagare och boende på landsbygden skapar oro och frustration, även om stölderna var för sig inte rörer stort intresse från de rättsvårdande myndigheterna. De systematiska stölderna är exempel på brott som ofta inte ger någon påföljd alls för den som samtidigt begår andra liknande brott. Detta sänder fel signal. Vi vill stoppa systematiska stölder genom att se över straffrabatten och utreda en ny brottsrubricering som tar sikte på dessa stölder. Ett annat vanligt vardagsbrott är bedrägerier och identitetskapningar. Handlarna förlorar stora belopp på bedrägerier, men har i dag svårt att göra snabba och korrekta identitetskontroller för att säkerställa köparnas identitet, inte minst eftersom många köp sker via internet.

Därför behövs ett id-kortssystem som är både praktiskt och säkert och samtidigt har ett bibehållt högt integritetsskydd och som inte påverkar handeln negativt.

Drog- och människohandel utgör stora delar av den grova organiserade brottsligheten och går ofta ut över samhällets mest utsatta personer. Kampen mot denna typ av brottslighet måste börja lokalt då lokala myndigheter, polis och kommun tillsammans med företagare och branschorganisationer tidigt kan upptäcka och försvåra organiserad brottslighet och stödja brottsutsatta. Ett tätt samarbete behövs också mellan bl.a. Säkerhetspolisen, Skatteverket och Försäkringskassan. Myndigheternas oförmåga att dela information emellan sig är ett stort hinder för Polismyndighetens och Säkerhetspolisens utredningar och är något som, med ett i så hög mån som möjligt bibehållt integritetsskydd, måste ses över.

Arbetet mot de kriminella gängen måste föras såväl genom förebyggande verksamhet som genom att se till att det finns avhopparverksamheter för dem som vill lämna ett kriminellt liv. Etableringen av kriminella gäng kan försvåras genom att hindra dem från att operera ostört. De kommuner som drabbas av kriminella gäng bör ges ökade möjligheter till aktivt stöd från rättsväsendet och det övriga samhället, bl.a. genom kunskapsstöd från de rättsvårdande myndigheterna.

Den organiserade brottsligheten kontrollerar bl.a. den olagliga handeln med sopor, farligt avfall och vilda djur. Risken för upptäckt är förhållandevis liten och straffen är relativt låga medan såväl de ekonomiska vinsterna som följderna för miljön är stora. Miljöbrott berör ofta flera länder och en rad olika myndigheter både inom och utanför Sverige. Vi vill förtydliga polisens

skyldighet att samverka med andra myndigheter såväl inom som utom Sveriges gränser när det gäller miljöbrott. Det är också dags att införa ett register för företagsböter för att förhindra företag från att begå upprepade miljöbrott utan att myndigheterna uppmärksammar detta. Med ett register för företagsböter blir det möjligt att utdöma en väsentligt högre bot vid upprepade brott.

Samtliga former av våldsbejakande extremism är farliga. Inom vit makt-miljön, den autonoma vänstermiljön och den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön finns det människor som utgör ett hot mot andra och mot samhället. Enligt Säkerhetspolisens årsrapport för 2014 är det den våldsbejakande islamismen som i dagsläget utgör det största hotet mot Sverige och svensk säkerhet.

Hoten mot Sverige och det svenska samhället kommer i många olika former. De senaste årens tragiska attacker i Paris och Köpenhamn visar med all önskvärd tydlighet att viktiga samhällsinstitutioner kan angripas på andra sätt än genom direkta militära aktioner från främmande makt.

I dag kommer hoten i större grad från icke-statliga sammanslutningar och organisationer än som krigshandlingar från andra stater. Hybridkrigföringen har blivit ett fenomen som vi sett på fler platser runt om i världen. För Centerpartiet är det viktigt att samhället klarar av två viktiga saker samtidigt. Vi måste agera för att bekämpa denna nya typ av attacker, terror och krigföring, men vi måste också se till att vi, i vår iver att bekämpa dessa grupper och fenomen, inte själva inskränker människors personliga integritet och rätt till ett privatliv.

4. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4, punkt 1 (L)

Roger Haddad (L) anför:

Riksdagen beslutade den 25 november 2015 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I partimotionen 2015/16:3244 av Jan Björklund m.fl. (L) presenteras Folkpartiets, som efter namnbytet heter Liberalerna, budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

Sverige står starkt efter åtta år med ett styre av Alliansen och Folkpartiet liberalerna. De offentliga finanserna är i ordning, sysselsättningen växer och vi står inför en stundande högkonjunktur.

Samtidigt präglas omvärlden av stora nedåtrisker. Kriget i Syrien och Ukraina och en osäker makroekonomisk miljö skapar otrygghet för både människor och den framtida ekonomiska utvecklingen. Vi ser ökade kostnader för sjukskrivningar och, i ännu högre grad nu än när budgetpropositionen presenterades, för migrationsströmmarna till Sverige. Att vi är fast förvissade om att visa solidaritet i den största flyktingkatastrofen sedan andra världskriget understryker bara behovet av att vårda de offentliga finanserna. Liberalernas budgetmotion är därför stram. Vi föreslår ett lägre utgiftstak och har ett högre

finansiellt sparande än regeringen. På flertalet utgiftsområden är kostnaderna lägre än de regeringen föreslår. Genom att vi särskilt avvisar stora utgiftsökningar inom arbetsmarknadspolitiken och bostadspolitiken, samtidigt som vi höjer miljöskatterna, skapar vi utrymme för en budget som prioriterar jobben, kunskapen i skolan och försvaret av Sverige.

Riksdagsmajoriteten har ställt sig bakom regeringens budgetproposition och de utgiftsramar och beräkningar av statens inkomster som föreslås där. Därmed tar Sverige nu en annan väg än den Liberalerna vill se. Sverige kommer att tappa i jobb, kunskap och försvarsförmåga. Vårt budgetförslag är att betrakta som en helhet. På majoriteten av utgiftsområdena överensstämmer inte riksdagens beslut med det förslag till ram som Liberalerna förespråkar. Liberalerna ser ett värde i att budgeten och budgetprocessen hålls samman. Även enskilda och på kort sikt motiverade utbrytningar riskerar att på lång sikt försvaga budgetprocessen och effektiviteten i finanspolitiken. Jag väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen till anslag inom utgiftsområde 4. I stället redovisar jag i detta yttrande den anslagsfördelning som Liberalerna föreslår i motion 2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP).

En prioriterad uppgift för rättsväsendet är nu att fler brott ska klaras upp och leda till att gärningsmannen får en påföljd. För att polis och åklagare ska kunna utreda fler brott behövs specialisering och tydligare ansvarsfördelning. Vi vill därför ha fler civila utredare med expertkunskaper, bl.a. för it-brott och ekonomisk brottslighet.

En synlig och lokalt närvarande polis är A och O för att allmänheten ska känna sig trygg. Det är lika viktigt i våra storstäder som på mindre orter och landsbygd.

Brås undersökningar visar att andelen ungdomar som begår brott har minskat tydligt på senare år. Arbetsmetoden med s.k. sociala insatsgrupper, där olika aktörer samordnar sina insatser för en ung människa på väg in i en kriminell livsstil, har visat sig framgångsrik och behöver spridas över landet.

Skyddet mot sexualbrott och brott i nära relationer måste stärkas ytterligare. Vi vill komplettera sexualbrottslagstiftningen med en separat bestämmelse om sexuella handlingar som genomförs utan en persons samtycke. Även den som borde ha förstått att det inte funnits något samtycke ska kunna dömas. Liberalerna vill även skärpa lagstiftningen om kontaktförbud och få en ökad användning av elektronisk fotboja. I särskilt allvarliga fall ska kontaktförbudet kunna gälla en hel kommun, s.k. omvänd kommunarrest. Det är gärningsmannens rörelsefrihet som ska begränsas, inte offrets.

Hatbrott fortsätter att vara ett allvarligt problem för individer och grupper som är utsatta för andras fördomar på grund av religion, sexuell läggning, hudfärg eller någon annan personlig egenskap. Hatbrott måste hanteras mer professionellt, och de drabbades förtroende för polisen och rättsväsendet måste höjas så att fler människor vågar anmäla och berätta om vad de utsatts för och kan utgå från att myndigheterna går till botten med anmälningarna.

Rekryteringen till uppdraget som nämndeman behöver breddas, så att fler nämndemän har annan bakgrund än partipolitisk. Nämndemän ska finnas i

första instans, dvs. tingsrätt och förvaltningsdomstol. I högre instans ska målen enbart avgöras av lagfarna domare.

Insatserna mot den organiserade brottsligheten behöver byggas ut och det internationella samarbetet förstärkas. Liberalerna ser det som en huvuduppgift för EU. EU:s polissamarbete Europol bör uppgraderas till ett Europas FBI, en europeisk polismyndighet med befogenhet att utreda allvarliga brott där flera länder berörs. Vi stöder också förslaget om att ta ett första steg mot en europeisk åklagarmyndighet.

Med de nya hotbilder som Sverige och omvärlden står inför måste insatserna mot våldsbejakande extremism och rekrytering till terrornätverk trappas upp. Det behövs såväl förebyggande insatser som förbättrad underrättelse- och utredningskapacitet. Vi har betydligt högre ambitioner än regeringen när det gäller att driva på arbetet för att förebygga radikaliserings till våldsbejakande extremism, och vi anser också att regeringens medelstilldelning är otillräcklig när det gäller stödet till insatser på lokal nivå.

Med anledning av det ovan anförda gör vi ett särskilt påslag till anslaget 1:1 Polismyndigheten på 5 miljoner kronor årligen och tillskjuter därtill 20 miljoner kronor årligen under anslaget 1:15 öronmärkta för stöd till lokalt arbete i kommuner för att förebygga radikaliserings till våldsbejakande extremism. Dessa pengar ska riktas till lokala samarbeten där kommuner och andra aktörer ska ingå.

Lagstiftningen mot terrorism behöver skärpas så att det införs ett särskilt förbud mot att ta emot utbildning i terrorverksamhet och att resa i syfte att ansluta sig till terrorverksamhet. Även lagstiftningen om pass kan behöva ses över, liksom lagstiftningen om deltagande i terrorgruppers verksamhet. Det är av största vikt att reformer av lagstiftningen sker med full respekt för grundläggande rättssäkerhetsprinciper och de medborgerliga fri- och rättigheterna enligt Europakonventionen.

Den riktade satsning regeringen föreslår för att motverka terrorism och rekrytering till terrorism är i och för sig välkommen, men otillräcklig. För att lagföringen ska bli effektiv behövs även förstärkta resurser i utredningsorganisationen. Vi öronmärker 5 miljoner kronor årligen under anslaget 1:3 för att anställa ytterligare åklagare med särskilt ansvar för terrorismfall vid riksenheten vid säkerhetsmål.

På grund av händelseutvecklingen i vår omvärld kan det förutses att det svenska rättsväsendet därtill kommer att behöva hantera fler ärenden gällande krigsförbrytelser m.m. Dessa brottsformer är extra resurskrävande att utreda och lagföra. För detta ändamål tillskjuter vi ytterligare 5 miljoner kronor årligen under anslaget 1:3 till Åklagarmyndigheten vid internationella åklagarkammaren, som ansvarar för exempelvis brott som kan inrymmas i Romstadgans definition av folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser. Sammantaget innebär detta en förstärkning av Åklagarmyndigheten med 10 miljoner kronor.

För att förstärka barns och ungas rättigheter vid tvångsomhändertaganden enligt LVU i enlighet med förslagen i SOU 2015:71 behövs förstärkningar av

anslaget för rättsliga biträden m.m. Vi anvisar därför 3 miljoner kronor under 2016 och därefter 5 miljoner kronor årligen under anslaget 1:12.

Den fortsatta justeringen av pris- och löneomräkningen som vi föreslår får därutöver effekter på anslagen 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 och 1:8. Däremot är Polismyndigheten och Säkerhetspolisen undantagna från vårt förslag, vilket gör att anslagen 1:1 och 1:2 inte påverkas.

Det lokala brottsförebyggande arbetet behöver utvecklas genom bl.a. ökad kunskapsspridning, förstärkt samverkan mellan olika aktörer och ökat stöd till olika brottsförebyggande projekt runt om i landet. Den förstärkning av anslaget 1:15 som regeringen föreslår är i och för sig positiv, men alltför låg. Jämfört med regeringen anvisar Liberalerna 5 miljoner kronor årligen i ökat anslag från 2016. Därtill kommer den öronmärkta satsning som ovan föreslås för lokalt arbete mot radikaliserings till våldsbejakande extremism.

5. Anslag m.m. för 2016 inom utgiftsområde 4 , punkt 1 (KD)

Caroline Szyber (KD) anför:

Riksdagen beslutade den 25 november 2015 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. I partimotionen 2015/16:2512 presenteras Kristdemokraternas budgetförslag och riktlinjer för den ekonomiska politiken.

För ökad gemenskap och framtidstro vill vi ha en politik som skapar förutsättningar för människor att bygga goda relationer och känna trygghet och som underlättar för människor att gå från utanförskap till arbete. Vi vill skapa förutsättningar för en god tillväxt och ett företagsklimat som står sig väl i den globala konkurrensen. Att stärka familjernas självbestämmande och det civila samhällets ställning skapar en grund för fungerande mellanmännsliga relationer. Genom en välfungerande ekonomisk politik kan vi också satsa resurser på välfärd, vilket ökar tryggheten. Med genomtänkta reformer kring arbetsmarknaden och i skattepolitiken kan vi förbättra människors möjlighet att lämna arbetslöshet och utanförskap.

Nya jobb skapas inte av politiska ovanifrånlösningar – de skapas i växande och lönsamma företag. Den rödgröna regeringen tror att de kan nå Europas lägsta arbetslöshet och klara integrationsutmaningen med massiva skattehöjningar på arbete och företagande. Kristdemokraternas inriktning är den motsatta: vi vill sänka trösklarna in på arbetsmarknaden och förbättra förutsättningarna för företagande. Det är också av stor vikt att den ekonomiska politiken utformas på ett sådant sätt att resurserna används effektivt för att skapa trygghet för dem som befinner sig i utsatta situationer. Tillväxten måste komma alla till del. Välfärden måste utvecklas genom fortsatt valfrihet, tydligt kvalitetsarbete och ett effektivt användande av resurser.

Riksdagen har ställt sig bakom regeringens förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. Kristdemokraternas budgetförslag är en sammanhållen helhet, och eftersom

riksdagen i steg ett, rambeslutet, har ställt sig bakom regeringens förslag på ekonomiska ramar för statsbudgeten och inriktning på budgetpolitiken, deltar jag inte i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 4. I stället framför jag i detta särskilda yttrande synpunkter på regeringens förslag och redovisar den anslagsfördelning och de förslag som Kristdemokraterna föreslår i motion 2015/16:2711 och i motion 2015/16:2678 av Sofia Damm m.fl. yrkande 9.

En fungerande rättsordning är oumbärlig för ett gott samhälle. Rättsväsendet måste utvecklas så att det kan möta morgondagens behov och påfrestningar och garantera medborgarna rättstrygghet i ett internationaliserat samhälle. I ett gott samhälle överförs de demokratiska värdena och värderingarna från generation till generation. Utan dessa kommer relationerna mellan människor inte att fungera i vardagslivet. Tilliten och förtroendet måste utgå från att respekten för varje människas unika värde är införlivad hos varje medmänniska. Rättsstatens uppgift är att ge en ram för dessa värden. Vidare ska rättsstaten skapa en samlevnad med trygghet och respekt mellan människor och bidrar därmed också till att upprätthålla samhällets grundvärden.

Den kristdemokratiska rättspolitikerna bygger på insikten om människans ofullkomlighet. Brottlighet har alltid förekommit och kommer alltid att förekomma. Staten ska sträva efter att begränsa brottsligheten så långt det är möjligt. Det är avgörande för att upprätthålla människors förtroende för polisen och det övriga rättsväsendet.

Polisen ska vara effektiv och ges de verktyg som behövs för att på ett slagkraftigt och rättssäkert sätt komma åt vardagsbrottsligheten. Om inte det fungerar riskerar vi att allmänheten förlorar förtroendet för polisen och det övriga rättsväsendet.

Kristdemokraterna menar att all brottslighet, även vardagsbrottsligheten, måste bekämpas. Alla brott, inklusive bostadsinbrott, överfall, våld och hot, bilstölder, klotter och skadegörelse, ska snabbt utredas. Även den grova gränsöverskridande brottsligheten, den ekonomiska brottsligheten, mc-klubbar med grov kriminell belastning, den alltmer växande ungdomsbrottsligheten, brott med rasistiska inslag samt våld mot kvinnor och barn ska bekämpas kraftfullt. Nödvändiga åtgärder ska vidtas för att bekämpa barnpornografibrott och narkotikabrott samt människohandel.

Polisen genomgår nu den största omorganisationen sedan 1965 med syfte att komma närmare medborgarna med mer resurser ute i lokalsamhället. Brottsligheten måste mötas med både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder. Snabba insatser krävs exempelvis genom lokalpolisverksamhet, samarbete mellan polis och socialtjänst samt då det gäller unga människor mellan skola, föräldrar, väl fungerande ungdomsrotlar och narkotikarotlar.

Det långsiktiga arbetet som handlar om förebyggande insatser, om internalisering, införlivandet av värden, värderingar och normer, är också av största vikt. Vi hävdar att de vuxnas insatser betyder mycket för att få barn och unga att avstå från att börja begå brott. Föräldrar och andra vuxna som har

ansvar för barnuppfostran måste därför stöttas i sin uppgift. Det är de vuxna i familjen och i skolan som ska ge ungdomarna identitet och social trygghet, inte gängmedlemmarna som i många förorter till storstäderna. Vi måste också kunna stötta de vuxna så att de kan vara närvarande och delaktiga i de ungas liv. Fasthet och konsekvens är viktiga signaler i detta preventiva arbete. Att de vuxna i familjen får mer tid för barnen har en rad positiva följdverkningar för barnet. Det är i sig brottsförebyggande. Familjestabilitet bör därför eftersträvas som ett grundläggande mål för samhället och även som en brottsförebyggande resurs.

Rättsväsendets ekonomiska situation var innan Alliansen tog över regeringsmakten mycket ansträngd. Därför förstärkte Alliansen exempelvis polisens budget rejält under de två mandatperioder som Alliansen fick regera landet. Detta har fått konsekvenser för verksamheten. Antalet poliser, åklagare och domare har blivit fler och Brås nationella trygghetsundersökning visar att allmänhetens förtroende för rättsväsendet har stärkts. Det är angeläget med ett fungerande rättsväsende som har resurser till sitt förfogande för att kunna garantera samhällsmedborgaren säkerhet och trygghet. Kristdemokraterna anvisar, till utgiftsområde 4 Rättsväsendet, i förhållande till regeringens förslag ytterligare 35 miljoner kronor för 2016.

I och med omorganisationen av polisen är nu Säkerhetspolisen en helt fristående myndighet. Syftet har varit att göra ansvarskedjan tydligare.

Ungefär 300 personer har rest från Sverige till Syrien eller Irak och anslutit sig till IS och al-Qaida-inspirerade grupper. Från 2006 till i dag har dessutom minst ett 30-tal personer rest till Somalia, ett tiotal till Afghanistan och Pakistan och ett fåtal till Jemen. Säkerhetspolisen ser inga tecken på att resandet till Syrien och Irak håller på att avta. Att resa och ansluta sig till al-Qaida-inspirerade grupper lämnar ofta sina spår. De personer som kommer hem till Sverige hanterar skuld känslor, besvikelser över hur resan blev, psykiska besvär över vad man bevittnat. Deras familjer lämnas många gånger i sorg och förtvivlan.

Under 2014 genomfördes ett terrorattentat i Bryssel mot ett judiskt museum av en ensam gärningsman som återvänt till Europa från Syrien. Detta har följts av attentatet i Paris mot tidningsredaktionen Charlie Hebdo där tolv människor mördades och kort därefter attentatet i Köpenhamn där två personer mördades. I november i år utfördes ytterligare terrorattentat i Paris varvid omkring 130 personer miste livet. Vid den första attacken i Paris och vid attacken i Köpenhamn riktades attackerna mot judiska intressen. Det medförde under 2014 en förhöjd säkerhetsrisk även i Sverige och under en tid hade judiska institutioner i Sverige en massiv säkerhetsbevakning. Efter de sistnämnda terrorattentatet i Paris har Säkerhetspolisen höjt hotnivån från förhöjt (tre) hot till högt (fyra) hot.

Det råder således en hög säkerhetsrisk och därför består även behovet av utökad säkerhetsbevakning. Olagliga underrättelseoperationer mot Sverige har, enligt Säkerhetspolisen, ökat. Det största underrättelsehotet mot Sverige utgörs av Ryssland. Rysslands spionage i och mot Sverige är mycket

omfattande och har dessutom ökat i anslutning till krisen i Ukraina. Regeringen gör en anslagshöjning om 65 miljoner kronor till Säkerhetspolisen med anledning av det skärpta läget. Kristdemokraterna anser att den satsningen är bra. Det ansträngda säkerhetsläget gör dock att Kristdemokraterna föreslår ett ytterligare ökat anslag för 1:2 Säkerhetspolisen om 15 miljoner kronor för 2016.

Alla människor har rätt att känna sig trygga i vardagen. En minskad brottslighet är det bästa sättet att öka tryggheten. De som ändå drabbas av brott ska få stöd och hjälp till upprättelse. Att rättsväsendet lyckas med sina huvuduppgifter, dvs. att utreda brott, gripa misstänkta och döma de skyldiga, är en del av denna upprättelse. Personer som utsatts för brott måste få information om hur rättsprocessen går till och om vilka möjligheter till stöd i processen som finns, och de måste bli underrättade om vad som sker i det enskilda ärendet. Rättsprocessen upplevs av många brottsdrabbade som påfrestande. För att orka gå igenom rättsprocessen måste brottsdrabbade få ett professionellt och medkännande bemötande av rättsväsendets myndigheter. Det kräver medvetenhet om brottsdrabbades behov och reaktioner.

Kristdemokraterna vill öka statens finansiering av vittnesstödet. I alla landets tingsrätter finns det volontärer som, helt utan ersättning, ställer upp som stöd för målsägande och vittnen. De finns där för att informera och ge stöd åt den som känner sig rädd och orolig. Stödverksamheten finansieras i dag i huvudsak ur Brottsofferfonden och genom donationer från företag, men saknar helt finansiering från statens sida. Stödet till brottsoffer och vittnen i rättegångar är i dag underfinansierat. Det vore rimligt att staten gick in och finansierade en del. Brottsoffermyndigheten och Domstolsverket bör få i uppdrag att se över hur ett sådant ekonomiskt stöd ska vara utformat för att förbättra vittnesstödsverksamheten. Ett långsiktigt statligt ekonomiskt stöd ska utgå till de lokala ideella brottsofferstödande verksamheterna.

Till stor del har det statliga stödet till den ideella sektorns arbete med brottsoffer utgjorts av projektbaserade pengar som utbetalats under en begränsad tidsperiod. Staten har flera olika finansieringskanaler för det lokala brottsofferstödande arbetet. Dels fördelas bidrag till centralorganisationerna Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS) och Sveriges Kvinno- och Tjejjourers Riksförbund (SKR) via Socialstyrelsen, dels kan lokala kvinnojourer tillsammans med kommunen söka bidrag hos länsstyrelsen. För att skapa kontinuitet och långsiktighet i verksamheterna är det angeläget att stödet blir förutsägbart. Därför föreslås att statens bidrag till föreningar som verkar inom brottsoffersektorn ska fördelas direkt till de lokala verksamheterna av Brottsoffermyndigheten.

Brottsofferjourerna arbetar med ideella resurser och knappa medel. Kristdemokraterna vill stärka detta arbete och avsätter därför 20 miljoner kronor utöver regeringens anslag till 1:10 Brottsoffermyndigheten för 2016.

6. Effektivare polis, punkt 3 (SD)

Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD) anför:

En övervägande del av poliskåren behövs i yttre tjänst och därför behöver polisens uppgifter renodlas och byråkratin minimeras. Det kan därför övervägas att tillsätta en parlamentarisk utredning som tar sikte på behovet av chefspersonal, administration, dialogpoliser m.m. Samtidigt konstaterar vi att de förslag om en effektivare polis som har lagts fram av Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna går i rätt riktning. Vi har därför valt att stödja dessa.

7. Polisens närvaro i brottsutsatta områden, punkt 7 (SD)

Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD) anför:

Sverigedemokraterna har budgeterat för en förstärkt polis i allmänhet och avser bl.a. att öka antalet poliser med 7 000 fram till 2022. Mot denna bakgrund, och då vad som föreslås i motionerna 2015/16:2686 (KD) yrkande 1 och 2015/16:2713 (KD) yrkande 2 ligger i linje med den politik som Sverigedemokraterna för, stöder vi motionerna som efterfrågar en förstärkt polisen närvaro i brottsutsatta områden.

8. Antalet poliser, punkt 11 (SD)

Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD) anför:

Sverigedemokraterna har som mål att det ska finnas 250 poliser per hundra tusen invånare. Vår uppfattning är således att antalet poliser bör öka och inte minska. Vi stöder därför de motioner som efterfrågar en miniminivå på 20 000 poliser.

9. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (SD)

Kent Ekeroth (SD) och Adam Marttinen (SD) anför:

Sverigedemokraterna är för ett återinförande av beredskapspolisen och har i årets budgetförslag avsatt 15 miljoner kronor för detta ändamål. Vi avstår dock från att nu reservera oss till förmån för de motioner som efterfrågar ett återinförande eftersom det i dessa föreslås att det ska utredas om beredskapspolisen ska återinföras eller inte. Vi anser inte att en sådan utredning är relevant eftersom vi ända sedan beredskapspolisen lades ned varit tydliga med att den ska återinföras och varje år har budgeterat just för detta.

10. Återinför beredskapspolisen, punkt 12 (KD)

Caroline Szyber (KD) anför:

Jag delar i stora drag vad motionärerna anför i motionerna 2015/16:37 (V) och 2015/16:94 (FP) om att det kan finnas skäl att återinföra beredskapspolisen. Behovet av fler poliser är med tanke på den ökade arbetsbelastningen betydande. Intaget till polisutbildningarna har ökat, men det tar tid innan de nyutbildade poliserna är i tjänst. Därför krävs åtgärder som avlastar polisen i det polisiära arbetet. Att återinföra beredskapspolisen kan vara en sådan åtgärd och det behöver därför övervägas. Jag följer frågan noga men väljer att i detta skede inte stödja någon av motionerna.

11. Information om möjlighet till vittnesstöd, punkt 46 (SD)

Kent Ekeröth (SD) och Adam Martinen (SD) anför:

Vi har i vår motion 2015/16:2820 föreslagit ett flertal åtgärder rörande vittnen i syfte att förbättra förutsättningarna för dessa. Det nu aktuella motionsyrkandet ligger i linje med våra förslag och vi ställer oss därför bakom yrkandet.

12. Behov av förstärkt budget (M, C, L, KD)

Beatrice Ask (M), Krister Hammarbergh (M), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Roger Haddad (L) och Caroline Szyber (KD) anför:

Sedan budgeten började beredas i Justitieutskottet har det hänt en hel del. Det stora antalet människor på flykt, brandattentat mot asylboenden, rapporter om skjutningar i våra storstäder och förhöjd hotbild när det gäller terrorism ställer stora krav på rättsväsendet. Samtidigt som vi får oroande signaler om att polisens arbetssituation blir allt mer ansträngd. Det är sannolikt att åtgärder utöver vad som omfattas av denna budget kommer att behövas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:1 Budgetproposition för 2016 utgiftsområde 4:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2016 för anslaget 1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 200 000 000 kronor 2017-2022 (avsnitt 2.6.18).
2. Riksdagen anvisar för budgetåret 2016 ramanslagen under utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt uppställning.

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:37 av Stig Henriksson m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda frågan om att återinföra beredskapspolis och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:48 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur övergrepp i rättsak effektivare kan bekämpas och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:94 av Allan Widman m.fl. (FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att återinföra beredskapspolisen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:139 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utbilda fler trafikpoliser som klarar av att bekämpa den kriminella yrkestrafiken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se till att trafikpolisen får en egen organisation inom Polismyndigheten med ett tydligt uppdrag, en egen budget och en egen ledning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen i en handlingsplan bör redovisa hur man ska komma till rätta med den

ökande kriminella yrkestrafiken i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:394 av Mathias Sundin (FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett häkte bör finnas i Eskilstuna och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:551 av Robert Hannah (FP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att skyndsamt etablera en utredningsgrupp som fokuserar på hatbrott hos Göteborgspolisens, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:555 av Monica Haider och Tomas Eneroth (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera den nya polisorganisationen fortlöpande och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:558 av Monica Green (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt kompetens kring sexualbrott och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:604 av Kalle Olsson och Anna-Caren Säterberg (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rekrytering av polis och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:792 av Torbjörn Björlund m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör vidtas ytterligare åtgärder för att stärka fortbildningsinsatserna av rättstillämpare i syfte att säkerställa att brottsoffer bemöts på ett respektfullt, professionellt och icke-diskriminerande sätt, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:836 av Carina Ohlsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta lämpliga åtgärder för att intensifiera utbildning av rättsväsendets personal, främst domare, i frågor om sexuella övergrepp på barn och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:959 av Maj Karlsson m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Brå i uppdrag att kartlägga omfattningen av hedersrelaterat förtryck och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:960 av Lars-Arne Staxäng och Sten Bergheden (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en effektivare polis och poliser med lokalkännedom och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1146 av Magda Rasmusson (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre statistik över attacker mot asylboenden och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1189 av Lars Hjälmered m.fl. (M, C, FP, KD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att korta handläggningstiderna för tvistemål och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1291 av Per Klarberg (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda fler trafikpoliser för att stoppa minskningen av denna grupp och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1352 av Betty Malmberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera och följa upp den nya polisorganisationen med avseende på effektivitet, tillgänglighet och medborgares upplevelse av trygghet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1481 av Jan Björklund m.fl. (FP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barn i rättsprocesser och utredningar ska mötas av personer med särskild barnkompetens och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som hör eller förhör barn ska ha särskild utbildning för detta och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1482 av Fredrik Malm m.fl. (FP):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rättssamhället måste bekämpa attacker och hot mot utsatta EU-medborgare och att polisens arbete mot hatbrott bör fortsätta att stärkas, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1488 av Andreas Norlén och Finn Bengtsson (båda M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra rättsväsendets arbete med att stötta ingripare och vittnen och att ge dem ett gott bemötande och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1491 av Andreas Norlén m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens och åklagarväsendets arbete med patentintrång och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1533 av Krister Hammarbergh och Beatrice Ask (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa kompetensen för polisens trafikövervakande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1653 av Anders Hansson m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam grundutbildning för polisens, Tullverkets och Kustbevakningens brottsbekämpande personal och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även tull- och kustbevakningsutbildningen bör jämsställas med högskoleutbildning för det fall polisutbildningen, i enlighet med regeringens uttalade avsikt, blir högskoleutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1832 av Sofia Arkelsten (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurskyddspoliser fortsatt ska finnas i polisens nya organisation och att brott som djurplågeri ska hanteras korrekt och lika över landet, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1874 av Niklas Karlsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över möjligheten till nya åtgärder mot snatteri och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1900 av Saila Quicklund och Ulf Berg (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens närvaro ute på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2005 av Richard Jomshof och Markus Wiechel (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2008 av Josef Fransson och Mattias Bäckström Johansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje kommun ska ha rätt till en lagstadgad minimibemanning av poliser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en parlamentarisk utredning bör tillsättas för att utreda om Polismyndighetens samlade byråkrati kan minskas och organisationen göras effektivare och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2079 av Runar Filper m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ålägga Rikspolisstyrelsen att ta ett nationellt helhetsansvar för att kartlägga, bekämpa och lagföra de individer och organisationer som ägnar sig åt kriminell djurrättsaktivism, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2083 av Michael Svensson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta ett häkte i Halland och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2084 av Runar Filper och Anders Forsberg (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler poliser bör stationeras ut i landsbygdskommunerna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öppettiderna för polisstationerna på landsbygden bör utökas kraftigt och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2207 av Hanna Westerén m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att bekämpa hot och kränkningar på nätet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2229 av Kent Ekeroth och Adam Marttinen (båda SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:2256 av Mikael Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att stärka polisens arbete för bekämpning av människohandelsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2303 av Beatrice Ask m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av att myndigheter inom rättsväsendet och domstolar använder sig av ett språk som människor kan förstå och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om myndigheternas ansvar att bidra till att sprida kunskap om skälen för rättssäkra processer och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla polisens förmåga att arbeta mot kriminella grupper som begår många brott i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vittnen ska få information om möjligheter till olika former av vittnesstöd och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2306 av Beatrice Ask m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att polisen utvecklar sin förmåga att arbeta mot narkotikabrott även på internet, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bekämpa narkotikahandeln som ett led i arbetet mot grov organiserad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2326 av Pia Hallström (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kartläggning av problemet med oseriösa s.k. asfaltsläggare och att brottsligheten ska prioriteras av polisen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2335 av Beatrice Ask m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av utredning vid brottsanmälan och återkoppling till anmälaren om polisens insatser och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska samverka internationellt för att minska brotten som begås av kringresande ligor, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se mängdbrotten som en helhet och prioritera dem och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2336 av Beatrice Ask m.fl. (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en särskild brottskod för vålds- och sexualbrott mot personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2403 av Johan Hedin m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge människor bättre tillgång till och därigenom möjlighet att känna större förtroende för de rättsvårdande myndigheterna genom att se över möjligheterna för polisen att ge brottsoffer mer information om hanteringen av anmälda brott, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den lokala polisen ska vara känd för dem som bor i området genom att polisen arbetar långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utifrån det som behövs lokalt och genom att områdespolisernas arbetssituation ska stimulera till ett långsiktigt åtagande, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att människor ska känna sig trygga i sitt närområde genom ett tydligare fokus på brottsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2458 av Kristina Yngwe (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen bör införa och begagna sig av en särskild brottskod för brott som bedöms ha koppling till djurrätsrelaterad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2577 av Finn Bengtsson och Mikael Cederbratt (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förbättrad kunskapsnivå för poliser i beteendevetenskap och psykiatri och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2581 av Margareta B Kjellin (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att en polisutbildning ska finnas i Gävleborg och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2586 av Finn Bengtsson och Andreas Norlén (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för särskilda utbildningsinsatser som behöver genomföras inom polisen för att öka antalet personer som har kompetens att genomföra de ofta

komplicerade utredningar som krävs för att pengar som genererats genom brott ska kunna spåras och säkras och att detta bör göras med bl.a. Ekobrottsmyndighetens yrkesgruppsintegrerande arbetsformer som förebild, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2646 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp genomförandet av den nya polisorganisationen utifrån målet om en mer effektiv, lokalt förankrad polis med närvaro i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en väl avvägd sammansättning av civilanställda och polisutbildade i syfte att öka organisationens samlade kunskap och effektivitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisens fokus på kärnuppgifterna stärks, att arbetet med kontinuerlig metodutveckling i det brottsförebyggande och brottsutredande arbetet utvecklas och att polisorganisationens effektivitet förbättras och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att öka polisens tillgänglighet, kommunikations- och informationsvägar i syfte att myndigheten ska vara tillgänglig för allmänheten i större utsträckning än i dag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av noggrannare uppföljning och återkoppling till brottsoffer vid brottsanmälan och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2648 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta analysera hur Kriminalvårdens kostnader för anstalt, häkte, frivård respektive transporttjänst har utvecklats sedan 2004 och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta analysera utvecklingen av kostnaderna för lokalförsörjningen samt bedöma om den nuvarande häktes- och anstaltsorganisationen tillgodoser verksamhetens behov och lever upp till krav på flexibilitet och kostnadseffektivitet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utifrån en internationell jämförelse bedöma om Kriminalvårdens resurser används på ett kostnadseffektivt sätt och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2649 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja kunskapen om den it-relaterade brottsligheten i hela rättskedjan och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka polisens närvaro på internet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2651 av Beatrice Ask m.fl. (M, C, FP, KD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om miljöbrottslighet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2652 av Beatrice Ask m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en satsning på 1 000 nya poliser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Nationella insatsstyrkans förmåga att agera på flera platser samtidigt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om resurser till den internationella åklagarkammaren och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket ett särskilt uppdrag att utreda finansiering av terrorism och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2674 av Cecilia Widegren (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett välfungerande rätts- och polisväsen på landsbygden och i mindre tätorter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler poliser görs tillgängliga på fältet och att kontaktmöjligheterna ökar för medborgarna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jobba varierat över landet med lokal rekrytering för att möjliggöra långsiktig tillväxt till ett viktigt framtidsyrke och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att vid de orter där man lokalt ställer upp frivilligt och vaktar på nätterna och/eller anlitar privata väktarbolag låta följa upp detta och påvisa Polismyndigheten att ta tag i det direkt samt att regeringen återrapporterar till riksdagen hur det arbetet har gått och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen efter genomförd kvalitetsprövning ska kunna leva upp till en kontaktgaranti och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2678 av Sofia Damm m.fl. (KD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisens roll i arbetet med att bekämpa hatbrott måste stärkas och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka stödet till Säkerhetspolisen genom att öka anslaget med 15 miljoner kronor i enlighet med utgiftsområdesmotion 4, anslaget 1:2 Säkerhetspolisen, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2684 av Tuve Skånberg m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om it-kunskaperna i rättsväsendet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om personuppgiftslagen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2685 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla polisens arbetssätt och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett kunskapslyft för de professioner som kommer i kontakt med unga brottsoffer, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska ringa upp brottsoffer för återkoppling efter en tid och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2686 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler synliga poliser i brottsutsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den lokala polisiära förankringen i den nya polisorganisationen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2695 av Tuve Skånberg (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alltid erbjuda vittnesstödsrum och vittnesstöd på alla tingsrätter och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2711 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:2713 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om 20 000 poliser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om polisens närvaro i brottsutsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av en lokalt förankrad polis och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av uppföljning av polisorganisationen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2720 av Cecilia Widegren (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utveckla samhällets skydd för näringsidkare som arbetar med djurhållning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utveckla samhällets skydd för forskare som arbetar med djurförsök och deras forskningsresultat och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra det av riksdagen fattade tillkännagivandet i enlighet med motionens intentioner om att utveckla samhällets skydd för näringsidkare och forskare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma med konkreta lagförslag i de delar det krävs enligt tidigare fattat tillkännagivande om samhällets skydd för näringsidkare och forskare som arbetar med djur i riksdagen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2743 av Kent Ekeröth och Adam Marttinen (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra beredskapspolisen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2751 av Hanna Wigh (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i hela landet ska finnas djurpolis som hanterar orosanmälningar och andra brott mot djur, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2786 av Jan Björklund m.fl. (FP):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättring av rättsväsendets insatser mot hatbrott och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2813 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler civilanställda till kontorstjänster inom polisen så att fler utbildade poliser kan komma ut i fält, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utbilda fler poliser och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2827 av Kent Ekeroth och Adam Martinen (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad säkerhet i domstol genom permanenta inpasseringskontroller i alla domstolsbyggnader och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka säkerhetspersonalen, i form av synliga uniformerade vakter, för att ge ökad upplevd och faktisk trygghet i Sveriges domstolar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2836 av Kent Ekeroth (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om antagningskraven till polisutbildningen och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2866 av Martin Kinnunen m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2887 av Annika Eclund m.fl. (KD, M, C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Skaraborg som en lämplig region för en ny polisutbildning och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2960 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om brott där djur far illa och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3072 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa en lokalt förankrad, närvarande och synlig polis i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att löpande utvärdera de lokala medborgarlöften som ställs ut av polisen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ange 20 000 poliser som en miniminivå för bemanningen inom Polismyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att 1 000 fler poliser ska komma i tjänst under kommande år och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja kunskapen om den it-relaterade brottsligheten genom hela rättssystemet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka kunskapen om hatbrott och förmågan att beivra sådana och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3108 av Markus Wiechel (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell djurskyddspolis och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurskyddspolisen samordnas centralt för att effektivisera arbetet och ansvarar för vidare utbildning inom djurskyddsområdet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3148 av Robert Halef m.fl. (KD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att polisen ska ges tillräckliga resurser för nykterhetskontroller och möjlighet att kunna beivra överträdelse och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3164 av Roger Haddad m.fl. (FP):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2015/16:3186 av Johan Hedin m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens
anslagsförslag

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				
		M	SD	C	FP	KD
1:1 Polismyndigheten	21 560 567	+50 000	+840 000		+5 000	
1:2 Säkerhetspolisen	1 191 364		+110 000			+15 000
1:3 Åklagarmyndigheten	1 450 500		+150 000		+4 000	
1:4 Ekobrottsmyndigheten	636 098	+5 000	+36 000		-2 000	
1:5 Sveriges Domstolar	5 415 185		+294 000		-20 000	
1:6 Kriminalvården	8 120 000		+245 100		-24 000	
1:7 Brottsförebyggande rådet	98 281		+19 000			
1:8 Rättsmedicinalverket	400 612		+4 000		-1 000	
1:9 Gentekniknämnden	5 359		+1 000			
1:10 Brottsoffermyndigheten	40 011		+11 000			+20 000
1:11 Ersättning för skador på grund av brott	121 935		+118 500			
1:12 Rättsliga biträden m.m.	2 338 657		+128 000		+3 000	
1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	39 981		-300			
1:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	21 374					
1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	22 157		+5 000	-15 000	+25 000	
1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	18 714					
1:17 Domarnämnden	7 942					
1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	85 000					
Summa för utgiftsområdet	41 573 737	+55 000	+1 961 300	-15 000	-10 000	+35 000

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2016 inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1 Polismyndigheten	±0	21 560 567
1:2 Säkerhetspolisen	±0	1 191 364
1:3 Åklagarmyndigheten	±0	1 450 500
1:4 Ekobrottsmyndigheten	±0	636 098
1:5 Sveriges Domstolar	±0	5 415 185
1:6 Kriminalvården	±0	8 120 000
1:7 Brottsförebyggande rådet	±0	98 281
1:8 Rättsmedicinalverket	±0	400 612
1:9 Gentekniknämnden	±0	5 359
1:10 Brottsoffermyndigheten	±0	40 011
1:11 Ersättning för skador på grund av brott	±0	121 935
1:12 Rättsliga biträden m.m.	±0	2 338 657
1:13 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	±0	39 981
1:14 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	±0	21 374
1:15 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	±0	22 157
1:16 Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten	±0	18 714
1:17 Domarnämnden	±0	7 942
1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	±0	85 000
Summa för utgiftsområdet	±0	41 573 737